

BULLETIN

3/2011

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

TO MUSÍM MÍT PRO ARCHITEKTY A PROJEKTANTY

GRAPHISOFT
ARCHICAD 15

ArchiCAD 15 přináší inspirující 3D pracovní prostředí se zcela novými nástroji pro modelování obecných tvarů. ArchiCAD 15 rovněž zahrnuje unikátní 2D/3D systém pro BIM projektování rekonstrukcí a přestaveb.

www.cegra.cz

BULLETIN ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

oficiální čtvrtletník autorizovaných architektů v ČR

3/2011 / ROČNÍK 18

DATUM EXPEDICE: 26. 9. 2011

NÁKLAD: 4400 ks

REGISTRACE: MK ČR E 11062

ISSN: 1804-2066

VYDAVATEL:

Česká komora architektů, Josefská 34/6, 118 00 Praha 1

IČ: 457 – 69 371, č. účtu: 19 28 14 03 39 / 0800

Tel.: 257 535 034, 257 532 287, fax: 257 532 285

www.cka.cc

REDAKCE:

Mgr. Markéta Pražanová – šéfredaktorka,

tel.: 257 535 034, e-mail: marketa.prazanova@cka.cc, info@cka.cc

Ing. Ludmila Cepáková, Kateřina Slaná – rubrika soutěže,

tel.: 542 211 809, e-mail: ludmila.cepakova@cka.cc

REDAKČNÍ RADA:

Ing. arch. akad. arch. Jan Vrana, předseda ČKA

Ing. arch. MgA. Petr Janda, předseda PS pro propagaci architektury,
člen představenstva ČKA

Ing. arch. Josef Panna, předseda dozorčí rady ČKA

Ing. arch. Tomáš Vích, člen dozorčí rady ČKA

JAZYKOVÁ KOREKTURA:

Mgr. Josef Šebek

TITUL:

Vítězný návrh z Přehlídky diplomových prací

a zároveň Cena architekta Josefa Hlávky –

David Pavlišta / Horní náměstí v Jablonci nad Nisou

LAYOUT:

Radek Michel

Typografie obálky – MgA. Andrea Hrušková

GRAFICKÁ PŘÍPRAVA:

REKLAMARE – Radek Michel

Orlická 9, 130 00 Praha 3-Vinohrady

TISK:

TISK HORÁK, Ústí nad Labem

DISTRIBUCE:

Bulletin ČKA je bezplatně rozeslán všem architektům autorizovaným ČKA a investičním odborům magistrátů a větších měst.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: 17. 11. 2011

UPOZORNĚNÍ: U inzercí a podepsaných článků se redakce

nemusí ztotožňovat s obsahem. Pokud není uvedeno jinak, obrázky pocházejí z archivu autorů textů.

PDF Bulletinu ČKA je ke stažení na www.cka.cc

OBSAH

Aktuality

Úvodní slovo místopředsedy ČKA Davida Mareše	4
Přestěhování brněnské Kanceláře ČKA	4
Bulletin ČKA na www.cka.cc k prohlédnutí i ke stažení	5
Ročenka ČKA – přílohou Bulletinu	5
Sedmnáct nominací na Poctu ČKA 2011 (Pražanová)	6
Představujeme osobnosti nominované na Poctu ČKA – Ivar Otruba (Chvojka)	6
Nové knihy	9
Akce	10
Volba krále Majáles 1965 (Holubec)	11
Burza práce	11

Téma

O odstraňování bariér v architektuře i lidských hlavách s Danielou Filipiovou (Pražanová)	12
Výuka problematiky bezbariérovosti na FA ČVUT (Šestáková)	15
Publikace, příklad realizace	16

Oficiální informace

Architekti očekávají soutěž na expozice Národního muzea (Pražanová)	17
ČKA doplnila do koncepce bydlení do roku 2020 důraz na kvalitu stavění (Pražanová)	19
Čestné členství v ČKA – statut	22
Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání (Čuříková)	23
Nová přehlídka realizací – Česká cena za architekturu 2012 (Jirovec)	24
Architektonické soutěže od patnácti k pěti (Lešek)	25
Zpráva o pozici ČKA vůči UIA (Mareš)	26
Uznávání odborné kvalifikace architektů v EU (Folprechtová)	27
Cesta ke schválení dokumentu Politika architektury ČR (Pražanová)	28
Státní politika architektury Irska 2009–2015	30
Celoživotní profesní vzdělávání (Cepáková, Slaná)	33
Ze zápisů představenstva ČKA v uplynulém čtvrtletí (Pražanová)	33
Zpráva o hospodaření za 1. pololetí	36

Legislativa

Inženýrská činnost ve výstavbě (Faltusová)	45
Přehled právních předpisů	45
Problémy českých technických stavebních předpisů a jejich možné řešení (Peterka)	45
Legislativní překážky vzniku kvalitního obytného prostředí (Faltusová)	47
Nové zákony a předpisy (Faltusová)	48
Odpovědi na často kladené dotazy (Faltusová, Plos)	49
Nové požadavky na větrání obytných budov (Šťávoval, Zmrhal)	50

Soutěže

Přehlídka diplomových prací	52
Výsledky soutěží	57
Probíhající a připravované soutěže	61

finanční krize, zhoubnost ekonomizace světa a lidského života, znečištění, nedostatek času, ztráta společných hodnot...

a k tomu složitost a fragmentovanost dnešní společnosti, příliš mnoho předpisů a nařízení, ničících původní smysl, skupiny, které si našly způsob, jak parazitovat na ostatních, a tváří se, že pomáhají

často je obtížné se orientovat

a přesto – nebo spíše právě proto – má stále význam hledat čistotu, řád, správné uspořádání věcí... a svobodu

architektura je reálné povolání, věříme tomu, že máme v rukou možnosti tvořit krásné domy a ulice

zdá se, že se musí něco změnit

kolik může člověk za jeden život ovlivnit?

vytvořit něco správného vyžaduje nejprve nalézt tu správnou otázku, pochopit souvislosti, najít silná i slabá místa v systému

stejně je to s Komorou

tříletý mandát není moc dlouhý, zorientovat se, porozumět, pochopit, kde jsou hodnoty, navázat na to zdravé

baví mne spojit síly s ostatními, pracovat pro společnou věc, cením si otevřenosti, důvěry a víry v demokracii, se kterými jsem se v představenstvu setkal

a pak, jak to všechno stihnout, když musíte hlídat dispozice, proporce, zaměstnance, finance... vychovávat děti a mít pokud možno pořádkou náladu?

zastavit se... a poslouchat stromy proti modrému nebi!

*David Mareš,
místopředseda ČKA*

PŘESTĚHOVÁNÍ BRNĚNSKÉ KANCELÁŘE

Od začátku srpna 2011 sídlí pobočka ČKA v Brně na nové adrese: Česká 19/21. Po mnoha letech tak opustila svou kancelář v budově Nadace české architektury ve Starobrněnské ulici.

Jedním z hlavních důvodů stěhování Kanceláře ČKA byly nevyhovující prostory a zázemí v budově ve Starobrněnské ulici, především nedostatečnost prostorového uspořádání, hygienická nedostatečnost a také určitá skrytost, nevhodná pro veřejnoprávní instituci.

V současné době již Kancelář sídlí v paláci Convalaria, přímo ve středu města (Česká 19/21, Brno, 5. patro). V domě jsou aktuálně redakce tří listů – Mladé fronty DNES, Lidových novin a Metra včetně jejich elektronických mutací. V blízkosti je také zpravodajství ČTK. To vše by mohlo ČKA pomoci ke zviditelnění jako instituce i prosazování profesních zájmů.

Diskuse, analýzy a další texty věnované fungování brněnské pobočky ČKA a jejímu stěhování viz na www.cka.cc – představenstvo.

KONTAKTY PRACOVNÍKŮ KANCELÁŘE ČKA

Úřední hodiny Kanceláře ČKA: pondělí až pátek 8–16 h

Praha

Adresa: Josefská 34/6, 118 00 Praha 1-Malá Strana
Tel.: 257 532 287, fax: 257 532 285

Brno

Adresa: Česká 19/21, 602 00 Brno
Tel.: 542 211 809, tel./fax: 542 215 652

Tel.: 257 532 186

JUDr. PhDr. Jiří Plos – sekretář ČKA

Milena Ondráková – sekretář DR a AR ČKA, informace a přihlášky k autorizaci, správa databáze

Mgr. Eva Faltusová – právní servis

Tel.: 257 532 287 – recepce

Tel.: 257 532 430

Ing. Tamara Čuříková – ředitelka Kanceláře ČKA

Lenka Dytrychová – příspěvky, účetnictví, databáze, NF Arcus

Tel.: 257 535 034

Ing. Gabriela Dufková – tajemnice pracovních skupin ČKA, organizace akcí spojených s činností ČKA, přehledky

Radka Kasalová – sekretář StS ČKA

Ing. Kateřina Folprechtová – webové stránky, zahraničí

Mgr. Markéta Pražanová – šéfredaktorka Bulletinu ČKA, informační a tiskový servis, vydávání publikací a tiskovin ČKA, tisková mluvčí

Tel.: 542 211 809

Ing. Ludmila Cepáková – soutěže a veřejné zakázky

Kateřina Slaná – soutěže a veřejné zakázky, vzdělávání

E-mailové adresy pracovníků Kanceláře ČKA: jmeno.prijmeni@cka.cc Více informací: www.cka.cc

BULLETIN ČKA NA WEBU

ČKA se rozhodla pro zkvalitnění distribuce Bulletinu ČKA. Vycházíme tak vstříc současným požadavkům čtenářů, kteří dávají v mnoha případech přednost digitálním médiím.

- Počínaje Bulletinem ČKA 2/2011 je toto periodikum umístěno na hlavní straně webových stránek ČKA – www.cka.cc:
- ! k prohlížení aktuálního čísla – tato služba umožňuje listovat v časopise, pracovat se stránkou, vyhledávat dle hesel atd.;
 - ! ke stažení aktuálního čísla ve formátu PDF;
 - ! možnost stažení starších Bulletinů ve formátu PDF – tato služba běží již od roku 2003.

Někteří členové ČKA z důvodu zavedení digitální verze již možná nebudou mít zájem o tištěné médium. Prosíme takové architekty, aby svůj nezájem vyjádřili písemně a zaslali oznámení na adresu: recepcce@cka.cc.

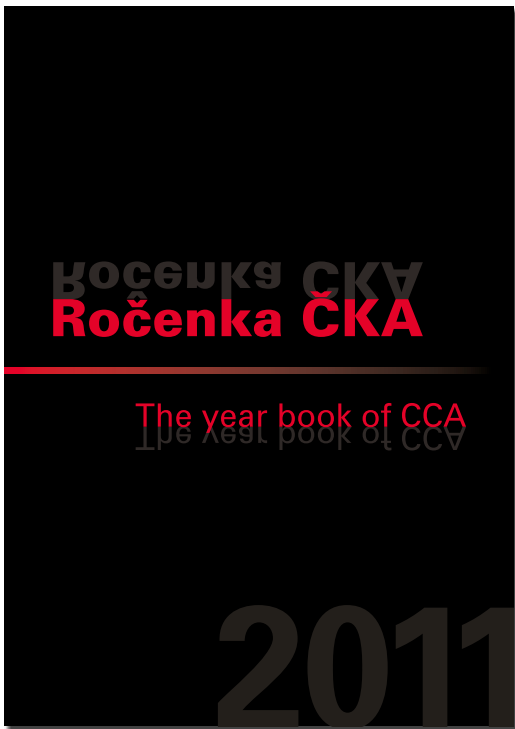

ROČENKA ČKA 2011

Letošní ročenka přináší stejně jako v předchozím roce informace o složení orgánů ČKA i aktivitách Komory. Rozsáhlá obrazová část shrnuje akce ČKA za uplynulý rok (včetně Pocty ČKA 2011 a Přehledky diplomových prací) a představuje výsledky všech architektonických soutěží, doplněné návodem, jak soutěž vypsat, i zkušenostmi vypisovatelů.

Vydavatel: Česká komora architektů
Redakce: Markéta Pražanová
Grafická úprava: GAT CZ, s. r. o.
Rozsah: 96 stran
Formát: 21 × 29,7 cm

Ročenka je všem zájemcům k dispozici zdarma v Kancelářích ČKA, autorizovaným architektům byla rozeslána jako příloha tohoto čísla Bulletinu.

OSOBNOSTI NOMINOVANÉ NA POCTU ČKA 2011

Česká komora architektů uděluje každoročně Poctu významným osobnostem v oboru – architektům, teoretikům či pedagogům, kteří se zapsali nejen svou tvorbou, ale i morálním přístupem do historie moderní české architektury. Kancelář ČKA obdržela celkem 17 nominací na udělení tohoto ocenění. Osobnost, které by měla být udělena Pocta ČKA 2011, vybere na podzim odborná komise.

NOMINOVANÉ OSOBNOSTI

1. Mirko Baum (nominuje Miroslav Masák)
2. Jan Bočan (nominuje Petr Janda)
3. Bohuslav Fuchs (nominují Ctibor Seliga, Ivan Ruller, Jaroslav Růžička, Sylva Kohoutová, Stanislav Svoboda, Josef Myslivec, Eva Rozehnalová, Jiří Kraus)
4. Jindřich Freiwald (nominuje David Vávra)
5. Jan Kaplický (nominují Jan Kupka, Tomáš Vích, Jan Stoklasa)
6. David Kopecký (nominuje Terezie Nekvindová)
7. Pavel Kupka (nominuje Karel Fírbas)
8. Věra Machoninová (nominuje Martin Rössler)
9. Jindřich Malátek (nominuje Miroslav Masák)
10. Jiří Novotný (nominuje Marie Platovská, AV ČR)
11. Ivar Otruba (nominují Jakub Chvojka, Susane Spurná, Markéta Veličková, Tomáš Jiránek, Petr Velička, Marek Holán)
12. Josip Plečnik (nominuje Pavel Řihánek)
13. Zdeněk Plesník (nominuje Petr Všetečka)
14. Karel Prager (nominuje Yvette Vašourková, CCEA)
15. Vítězslav Procházka (nominuje Aleš Procházka)
16. Ivan Ruller (nominuje Miroslav Masák)
17. Jiří Slezák, Martin Laštovička a Zdeněk Hirňal (nominuje Aleš Krejčí)

SLOŽENÍ ODBORNÉ KOMISE POCTY ČKA 2011

Irena Fialová, Petr Hruša, Osamu Okamura, Josef Pleskot, Jan Šěpka;
náhradníci: Svatopluk Sládeček

HISTORIE UDĚLOVÁNÍ POCTY ČKA

O zavedení tradice Pocty rozhodlo představenstvo ČKA v roce 2000 s cílem ocenit mimořádné osobnosti na poli architektury. Vzhledem k velkému počtu vynikajících architektů, kteří se v minulém režimu nedočkali žádného významnějšího ocenění své práce a životních postojů, bylo toto ocenění zpočátku udělováno především in memoriam, v posledních letech spíše žijícím osobnostem. Návrhy na nominaci mohou podávat všichni členové ČKA i další odborná veřejnost.

LAUREÁTI:

- 2000 – Petr Vařura, Bedřich Rozehnal, Ladislav Žák (in memoriam)
- 2001 – Vít Obrtel, Otto Rothmayer, Oldřich Stefan, Zdeněk Vávra (in memoriam)
- 2002 – Josef Havlíček (in memoriam)
- 2003 – Josef Polášek (in memoriam)
- 2004 – Pocta nebyla udělena
- 2005 – Karel Hubáček
- 2006 – Miroslav Masák
- 2007 – Alena Šrámková
- 2008 – Miroslav Baše (in memoriam)
- 2009 – Emil Přikryl
- 2010 – Viktor Rudiš

Markéta Pražanová

IVAR OTRUBA

Od ledna 2009 přinášíme medailony méně známých osobností, které byly v minulosti nominovány na Poctu České komory architektů. Prof. Ivar Otruba byla navržen na udělení tohoto ocenění v letech 2009, 2010 i 2011, proto jej představujeme jako dalšího významného architekta v našem seriálu.

Člověk spojený se svobodnou tvorbou a morálním apelem, profesor krajinářské architektury, který nazývá hřbitov zahradou posledního bytí a o cestě hovoří jako o prvním architektonickém projevu člověka...

DĚTSTVÍ A ŠKOLENÍ

Prof. Ing. Ivar Otruba svou práci krajinářského architekta navazuje na rodinnou tradici tří zahradnických generací. Narodil se v Kyjově a Slovácko je jeho krajinou dětství. Sem se vrací a zde nachází vše, co potřebuje – barevnost krajiny, která se propisuje do jeho výkresů, ale také charakter vegetace, slavnosti, zvyky, přírodu, lidi, podobu lidství. Když

chodil do obecné školy, rád pracoval v rodinné firmě, kde měli školku ovocných dřevin a tzv. květinový salon, obchod s květinami (tatínek byl vynikající pěstitel a ještě lepší aranžér a dlouhá léta vedl vazačský salon u prvotřídní firmy Strnad v Praze). Od dětství se ve volném čase zajímal o rostliny, studoval je, pěstoval a pozoroval. Vyučil se zahradníkem, odmaturoval a v roce 1954 absolvoval zahradnický obor na Vysoké škole zemědělské v Lednici.

PRAXE

Po ukončení státních škol se vrátil k samostudiu, experimentování a získávání vlastních zkušeností. Důvod byl prostý. V dobách jeho studii se školení krajinářských architektů v našich zemích teprve začínalo formovat a nebylo z čeho vycházet. Stejně intenzivně jako o rostliny se však vždy zajímal o výtvarné umění nebo umění obecně. Dokladují to mimo jiné četná přátelství s výtvarníky, sochaři nebo básníky, např. s Janem Skácellem. Spolupracoval s Bohuslavem Fuchsem a dalšími brněnskými architekty a urbanisty.

SAMIZDAT SÁZENÝ V ARBORETU

Na několik let se stává učitelem na VŠZ v Lednici, ale v 70. a 80. letech nemůže učit, protože jeho politické názory jsou „závadné“. Začne působit v brněnském arboretu, kde společně s kolegy vytváří úpl-

Bazény v centrální části, botanická zahrada a arboretum v Brně, současný stav

Expozice lomikamenů, botanická zahrada a arboretum v Brně, současný stav

ně nový areál podle vlastní studie, která vznikla kolem roku 1966 (ještě když vyučoval v Lednici). Během patnácti let zde vznikla jedinečná sbírka rostlin, jejíž ucelenost, vědecké i výtvarné pojetí bylo a stále je na evropské úrovni.

NÁVRAT NA ŠKOLU A PROFESURA

Po listopadových událostech a společenských změnách se vrací na fakultu a nově koncipuje výuku budoucích krajinářských architektů, je jmenován profesorem a působí jako šéf Ústavu zahradní a krajinářské architektury a později jako proděkan fakulty.

ZAPOMENUTÉ PROJEKTY – ZAHRADY POSLEDNÍHO BYTÍ

Jedná se především o návrhy nových hřbitovů, návrhy obnovy nebo rozšíření již existujících hřbitovů, které téměř nebyly realizovány. Sám jako zapomenutý a nerealizovaný projekt rád uvádí návrh osmihektarového parku „Krajina slunce“, který byl připravován v rámci projektu Brno – Jižní centrum (1986). Podoba parku byla založena na osobní reflexi krajiny Jižní Moravy.

Zahrada miniatur, botanická zahrada a arboretum v Brně, současný stav

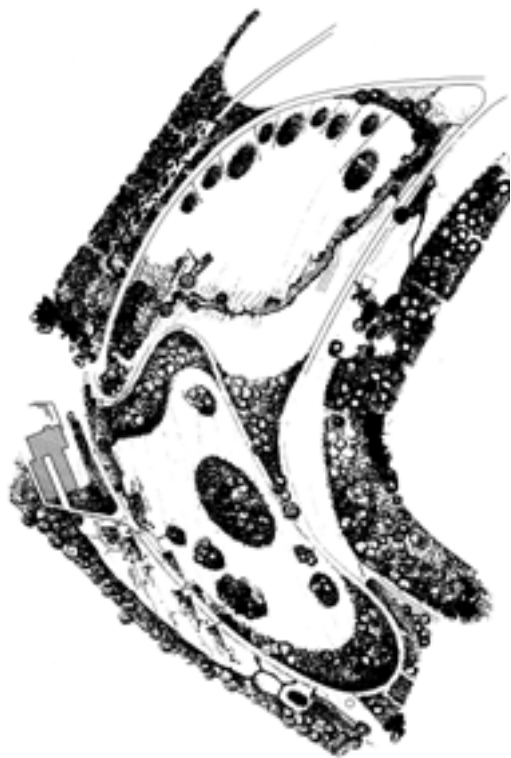

Atrium, botanická zahrada a arboretum v Brně, současný stav

VÝSTAVNICTVÍ

Působení na Flóře Olomouc a v zahradnickém výstavnictví je naopak relativně dobře známé. Jako autor různých expozičních prací byl mnohokrát oceněn.

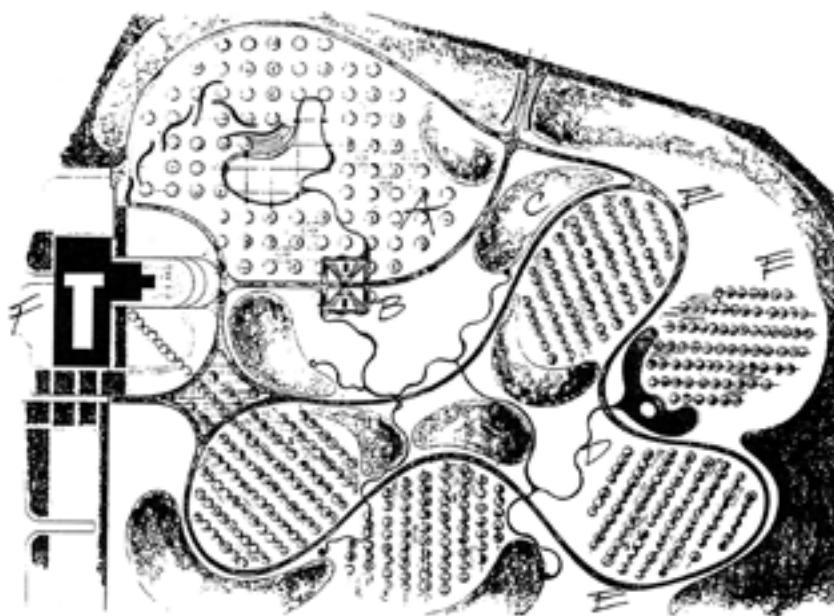
Jakub Chvojka
Foto: Josef Cabák

Návrh botanické zahrady a arboreta v Brně, situace

Návrh botanické zahrady města Prostějov, situace

Návrh hřbitova v Mostě, situace

PROF. ING. IVAR OTRUBA

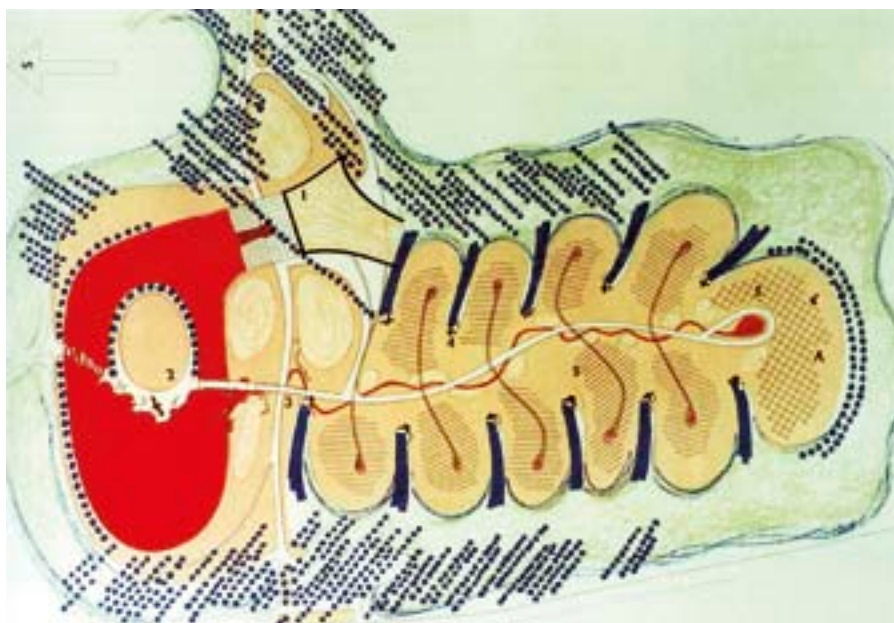
narozen 18. srpna 1933 v Kyjově

REALIZACE:

- | Sídliště Brno-Julíánov / 1965
- | Lázně Karlova Studánka / 1970
- | Městský park v Chomutově / 1976–82
- | Sídliště Brno-Řečkovice / 1982
- | Botanická zahrada a arboretum MZLU v Brně / 1970–1985
- | Okolí vodních děl / 1986
- | Obnova zámecké zahrady a parku ve Veselí nad Moravou / 1994
- | Obnova městského parku Lužánky v Brně / 1991–2004
- | Botanická zahrada ve Štramberku / 1995
- | Obnova zámecké zahrady a parku ve Strážnici / 1998–2002
- | Obnova zámecké zahrady a parku v Mikulově / 1999–2003
- | Lázně Bardejovské Kúpele / 1985
- | Říční lázně Riviéra v Brně (krajinařské úpravy)
- | Areál Brněnských veletrhů a výstav (krajinařské úpravy)
- | Soukromé zahrady, střešní zahrady a terasy / 1970–2001

OCENĚNÍ:

- | Cena P. J. Lenne, Berlín 1969
- | WIG 1974, čestné uznání města Vídně
- | Cena P. J. Lenne, čestné uznání, Berlín 1972
- | Cena města Brna za architekturu a urbanismus, 1999
- | Zlaté medaile, zvláštní ceny a ceny primátora města Olomouce za řešení výstavních expozic Flóra Olomouc (1965–2003)

Návrh hřbitova v Chomutově, situace

OZELENĚNÉ STŘECHY

Barbora Čermáková, Radka Mužiková

V městském prostředí ozeleněné střechy nejen zkrášlují vrcholy budov, ale také pomáhají zlepšovat ovzduší. Zároveň jsou příjemným místem k odpočinku či k aktivnímu trávení volného času, plní estetickou, ekologickou a mikroklimatickou funkci. Díky novým a stále lepším materiálům navrhuje architekti ozelenění nejen na střechy ploché, ale i na skloněné povrchy, a dokonce na pláště budov. Návod, jak na to a zda se právě u vaší střechy odhodlat k ozelenění, najdete v předkládané publikaci s velkým množstvím fotografií, technických podkladů z již realizova-

ných staveb, seznamy vhodných či nevhodných rostlin a se zkušenostmi se závlahou a údržbou střechy.

Vydavatel: Grada Publishing, a. s.

Rozsah: 248 stran

Cena: 349 Kč

DUŠAN JURKOVIČ – ARCHITEKT A JEHO DŮM

Kniha k nově otevřené budově Moravské galerie v Brně, která byla domovem významného architekta Dušana Jurkoviče.

Vydavatel: Moravská galerie v Brně

Rozsah: 136 stran, formát 26 × 21 cm

Cena: 300 Kč

OBRYS DOBY

Pavel Janák

Soubor vybraných textů předního českého architekta a uměleckého teoretika Pavla Janáka (1882–1956), jenž proslul svou rozsáhlou kulturní činností od návrhů kubistických staveb (krematorium v Pardubicích), porcelánu i nábytku až po vrcholné projevy funkcionalismu (Husův sbor v Praze na Vinohradech, Osada Baba). Posledních dvacet let života strávil ve funkci architekta Pražského hradu, kam nastoupil po Josipu Plečnikovi. Autorův obsáhlý myšlenkový horizont plasticky vykresluje jednotlivé texty, z nichž některé jsou publikovány zcela poprvé. Kniha je uzavřena výběrem z literatury a je vybavena více než stovkou dokumentárních fotografií, kreseb a skic. Editorka publikace: Vendula Hnídková.

Vydavatel: Arbor Vitae

Rozsah: 296 stran, formát 22 × 17 cm

Cena: 354 Kč

AULÍK FIŠER ARCHITEKTI

NÁVRHY A REALIZACE 1995–2010

Publikace vyšla při příležitosti konání stejnojmenné výstavy v GJF. Obsahuje necelou čtyřicetku prací ateliéru z let 1995–2010. Smyslem výběru není jen prezentovat jednotlivé stavby a návrhy jako takové, ale také ukázat tvorbu ateliéru v celé šíři a rozmanitosti uplynulých patnácti let práce – od realizovaných velkých staveb z oblasti komerčního developmentu přes nízkorozpočtové bytové domy až po malé zakázky pro soukromé osoby a projekty nerealizované. Autorem grafické koncepce katalogu

je Robert V. Novák, výběr staveb je doplněn texty teoretika architektury prof. Rostislava Šváchy, publicisty Petra Volfa a architekta Pavla Nasadila.

Vydavatel: Galerie Jaroslava Fragnera

Rozsah: 272 stran, formát 21 × 26 cm

Cena: 600 Kč

SOUČASNÁ ČESKÁ ARCHITEKTURA A JEJÍ TÉMATA

PETR KRATOCHVÍL

Monografie Petra Kratochvíla seznamuje čtenáře s nejvýraznějšími stavbami, rekonstrukcemi a jinými architektonickými projekty realizovanými v prvním desetiletí 21. století. Po úvodních statích, které se zabývají otázkami po nejnovějších architektonických tendencích, soukromém a veřejném prostoru, architektuře a udržitelném rozvoji atd., následují kapitoly, jež chronologicky představují třicet vybraných architektonických realizací v posledních deseti letech. Knihu doprovází přes sto čtyřicet fotografií renomovaných fotografů a desítky plánů a skic.

Obsah knihy:

- | Předběžná inventura 21. století
- | Veřejná a soukromá sféra aneb existuje ještě město?
- | Architektura a udržitelný vývoj
- | Staré a nové – konflikt či soužití ochrany a tvorby
- | Technika, konstrukce, materiály – nové možnosti a nové svody
- | Hledání řádu ve fragmentovaném světě
- | Vybrané realizace 2000–2010

Vydavatel: Paseka

Rozsah: 208 stran, formát 21 × 29,7 cm

Cena: 590 Kč

INVENTURA URBANISMU

Druhý ročník konference.

1. den – Co je to vlastně město – přednášky; 2. den – diskusní fórum; 3. den – závěry.

„Je paradoxem, že čím více lidí žije ve městech, tím méně městům jako organismu rozumíme, tím méně je tedy i umíme stavět. Druhým paradoxem je, že ačkoliv budování měst je mimořádnou silou hospodářskou, sociální i kulturní, znalost tohoto budování je na okraji zájmu politiky a politiků. A třetím paradoxem, že jako hlavní nástroj ochrany, proměny a rozvoje města je používán úřední mechanismus vulgarizovaného funkcionalistického územního plánování.“

Pořadatel: Ústav urbanismu FA ČVUT

Místo: FA ČVUT, Thákurova 9, Praha 6

Termín: 14.–16. 10. 2011

Více informací: www.inventaururbanismu.cz

NOVÉ VE STARÉM

Pořádá Galerie Jaroslava Fragnera ve spolupráci s NPÚ a navazuje tak na téma Nové ve starém: Současná architektura a historické město (<http://www.npu.cz/novostavby/>).

Výstava Nové ve starém představuje unikátní projekt, který nahlíží současnou architekturu očima památkářů. Přináší obsáhlý výběr zajímavých realizací, v němž kromě velmi dobře známých příkladů z Prahy, Brna či Litomyšle návštěvníci objeví kvalitní architekturu a úspěšné revitalizace historických náměstí a vůbec veřejných prostranství i v dalších městech. Kromě pozitivních příkladů jsou na výstavě zastoupeny také případy, kdy se dialog architektů, památkářů a klientů nepovedl a novostavba historické prostředí spíše poškodila.

Jednotlivé diskutované realizace jsou rozděleny čtyř do základních kategorií, které návštěvníkům umožní porovnávat jejich výsledek:

Nové ve starém – novostavby, které úspěšně doplnily, nebo dokonce obohatily historické prostředí.

Nevrtné ztráty – stavby, které místo nebo město nevratně poškodily.

Za oponou – zásahy, které nejsou na první pohled vidět, ale zásadně mění historické stavby (razantní komerční přestavby za zachovanými fasádami, podzemní garáže...).

Živé město – příklady zdařilých adaptací veřejných prostor (úpravy náměstí a ulic, městský mobiliář – tj. vše, co může obohatit historické město, které jinak vnímáme jako nedotknutelné).

K výstavě bude uspořádána 27. října 2011 konference. Bližší informace www.gjf.cz a www.npu.cz.

Místo: Galerie Jaroslava Fragnera, Betlémské nám. 5a, Praha 1, www.gjf.cz

Termín: 7. 9.–2. 10. 2011

SERIÁL „JAK TO VIDÍ ARCHITEKTI“ V TÝDENÍKU EURO

Série článků o uznávaných architektech a vlivných ateliérech se zaměřením na jejich originální koncepty a zdroje inspirace. Texty vycházejí každé pondělí.

KONFERENCE O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍM ŘÁDU

Pořadatel: odbory územního plánování a stavebního řádu MMR ve spolupráci s Ústavem územního rozvoje.

První den konference bude věnován problematice územního plánování se zaměřením na územní plány a využití územně analytických podkladů pro jejich zpracování a projednání. Druhý den konference bude věnován stavebnímu řádu. Na úseku územního rozhodování bude tématem „Jedna stavba – jedno rozhodnutí. Jak dosáhnout umístění a povolení stavby jedním rozhodnutím a jaké jsou další možnosti integrace rozhodování o stavbách“ a na úseku stavebního řádu „Vazba stavebního zákona a zvláštních právních předpisů při povolování staveb“.

Přihlášky: jurankova@uur.cz, <http://www.uur.cz/images/aktuality/>

Pozvánka-Plzeň.pdf

Místo: Congress Centre Parkhotel Plzeň, U Borského parku 31, Plzeň

Termín: 6.–7. 10. v Plzni

MISTR SAKRÁLNÍ ARCHITEKTURY

Výstava věnovaná Josipu Plečnikovi. Kurátorem je Damjan Prelovšek.

Místo: Atrium, Čajkovského 12/12a, Praha 3-Žižkov

Termín: 6. 9.–31. 10. 2011

KRUH – OBJEVTE SVÉ MĚSTO!

Oslavy světového dne architektury a desátého výročí fungování KRUHU. Procházky, exkurze a cyklovýpravy se současnými architekty a historiky architektury nejen po jejich rodných městech + akce a přednášky vybraných sdružení, galerií a osobností zabývajících se architekturou.

Praha, Černošice, Zbraslav, Kolín, Lobeč u Mšena, Roudnice nad Labem, Příbram, Brno, Ostrava, Hlučín, Havířov, Krnov, Olomouc, Zlín, Hradec Králové, Pardubice, Chrudim, Ležáky, Plzeň, Cheb, Františkov Lázně, Chomutov, Kadaň, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Horní Maxov, České Budějovice, Písek, Strakonice, Humpolec, Náchod

Termín: 2.–3. 10. 2011

Více informací: www.kruh.info

ČÍ JE TO MĚSTO?

Vždy poslední sobotu v měsíci se zájemci mohou setkat v zadním foyeru divadla s osobností, jejíž život se úzce váže k některé pražské městské části. Setkání budou obohacena o fotografickou či filmovou projekci nebo hudební doprovod. Začátkem každého měsíce bude v Café Baru Divadla Na zábradlí nová fotografická výstava. Společným tématem je město Praha, jeho historie, současnost, architektura i život.

Místo: Divadlo Na zábradlí

Více informací: www.nazabradli.cz

ARCHITECTURE WEEK

Termín: 10.–23. 10. 2011

Přednášky:

Salto Architects (Estonsko), Ma Yansong (Čína), Rūta Leitanaite (Litva), Enrique Norton (Mexiko), Zbigniew Maćków (Polsko), Tom Cederqist (práce s BIM), Bernardo Rodrigues (Portugalsko), Alessandra Kosberg (Norsko – ekologická architektura), Ian Bogle (Velká Británie), Carl-Dag Lige (Estonsko), Géry Leloutre (Belgie)

Výstavy:

- | Arch Cities (10.–23. 10. 2011, Letohrádek královny Anny, Pražský hrad)
- | Architektura a urbanismus Visegrádské čtyřky 2011 (Letohrádek královny Anny)
- | Petrohradská architektura (10.–23. 10. 2011, Národní technická knihovna, Technická 6, Praha 6)
- | Výstava Architekt Lubomír Závodný (1.–31. 10. 2011, Slovenský institut v Praze, Jiřská 16, Praha 1)
- | Výstava Bulharský Model (1.–31. 10. 2011, Bulharský kulturní institut, Klimentůvská 6, Praha 1)
- | Archetypes (Galerie Rumunského kulturního institutu v Praze, Anglická 26, Praha 2)

Více informací: www.architectureweek.cz

ERA21

o architektuře víc!

www.era21.cz/CKA

Aktivujte si přístup do elektronického archivu časopisu ERA21 ZDARMA pro členy České komory architektů – akce platí do 31. 10. 2011

VOLBA KRÁLE MAJÁLES 1965

ČKA obdržela dopis se vzpomínkou na Františka Sedláčka, který autor článku napsal při pořádání pozůstalosti „po své oblíbené tetě, staré sokolce a dámě prvorepublikového formátu“, kdy otevřel vlastní životopis Josefa Škvoreckého, který vydalo nakladatelství Blízká setkání v roce 1994 v Praze. Na stránce 64 ho překvapil popis volby krále Majáles.

V knize Josefa Škvoreckého bylo napsáno: „Nedalo mi mnoho práce přesvědčit studenty, kteří si vybrali mě, aby jej přijali za svého kandidáta na krále Majáles. Jak se dalo očekávat, Allen byl zvolen zdrcující většinou hlasů.“

Pravda je úplně jiná. Znovu se mi vše vybavuje – krásný den, spousta lidí, vzrající kočár s královským kandidátem v buřince tažený uniformovanou gardou, otevřená okna a výkřiky přihlížejících, rozčilený statný muž, snažící se vlastním tělem zabránit dokončení oslavného kolečka po Staroměstském náměstí...

Skutečným králem Majáles 1965 byl student 5. ročníku architektury na fakultě stavební František Sedláček, potvrzený podle pravidel volby kraválometrem ohlasu projevu, osazeným pod Velkou scénou Parku kultury a oddechu.

Na Allena Ginsberga si vzpomínám jen jako na možná opilou, možná zřetovanou loutku bezvládně visící v invalidním vozíku posunovaném po zvýšeném otevřeném hledišti studenty filozofie, kteří se vyrojili ze zákulisí, zmocnili se mikrofonu a vyhlásili protivládni puč ve prospěch amerického básníka. Před velkou scénou nastala vřava, většina publika nesouhlasila a skandovala Frantovo jméno. Situaci se pokusil využít vždy připravený pan Horníček, který sám sebe pasoval na smírčího krále Majáles odkazem na svá studia v Litomyšli, kde byl znám pod pseudonymem Špína. Vyprovokoval mě k výkřiku: Byl jsi student Špína, teď jsi špína chlap, a nezapomenu na jeho grimasu ublíženého údivu, dostal ale jen to, co si zasloužil.

Frantův krátký a jasný projev nedvojsmyslně zesměšnil vládu jediné vševedoucí strany a komunisté ho vzápětí ocenili okamžitým vyloučením z fakulty – pomohl mu tehdy arch. Karel Prager, který ho vzal do svého ateliéru jako konstruktéra. V roce 1968 pak mohl dokončit studia a odešel do Německa, kde to dotáhl na předsedu Spolku bavorských architektů v Mnichově.

Setkal jsem se s ním krátce na jaře roku 2002 na pražském magistrátu při odevzdávání soutěžních návrhů na úpravu Palachova náměstí.

František Sedláček zemřel před pěti lety, pro mě i řadu dalších zůstává králem Majáles 1965 – jeho předvolební cesta z Dejvic přes Staré Město do Parku kultury a oddechu je bohatě zdokumentována amatérskými fotografiemi a jeho projev jistě profesionály z STB.

Tenhle úlet mě zrovna u pana Škvoreckého dilem štvě a dilem mrzí – už dlouho mám totiž dost všech těch Werichů, projíždějících s dcerou železnou oponu se špalírem salutujících pohraničnicků pro knížku Italské prázdniny, Hrubinů domlouvajících si s panem Trnkou schůzku za rok ve Florencii; tohle by přeče Karel Čapek, pan Peroutka nebo Jiří Voskovec nikdy neudělali.

Antonín Holubec st.

Pisatel byl šéfem volební kampaně kandidáta Stavební fakulty ČVUT Františka Sedláčka – na snímku po jeho pravici. Foto archiv autora

O ODSTRAŇOVÁNÍ BARIÉR V ARCHITEKTUŘE I LIDSKÝCH HLAVÁCH S DANIELOU FILIPIOVOU

ING. ARCH. DANIELA FILIPIOVÁ (*1957)

Členka Senátu PČR (od roku 2000), členka Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku (VZSP), od 2010 předsedkyně VZSP. V roce 1982 absolvovala FA ČVUT, členka ČKA. Od roku 1991 podniká v oboru konzultace a projektování staveb se zaměřením na bezbariérové stavby a jejich úpravy a pomáhá právnickým a fyzickým osobám při odstraňování architektonických bariér. Poznatky architekta-vozičkáře sepsala v knize Život bez bariér vydané v roce 1998 v nakladatelství Grada. Tato kniha řeší problematiku bezbariérovosti i z hlediska psychologického a je určena široké veřejnosti. V roce 2000 MPSV vydalo její publikaci, která má sloužit jako podrobná příručka pro projektanty a pracovníky ve stavebnictví – Projektujeme bez bariér.

Foto Hans Štembera

Jaké jsou nejčastější problémy vycházející ze špatného projektování, s nimiž se setkávají osoby se sníženou schopností pohybu a orientace?

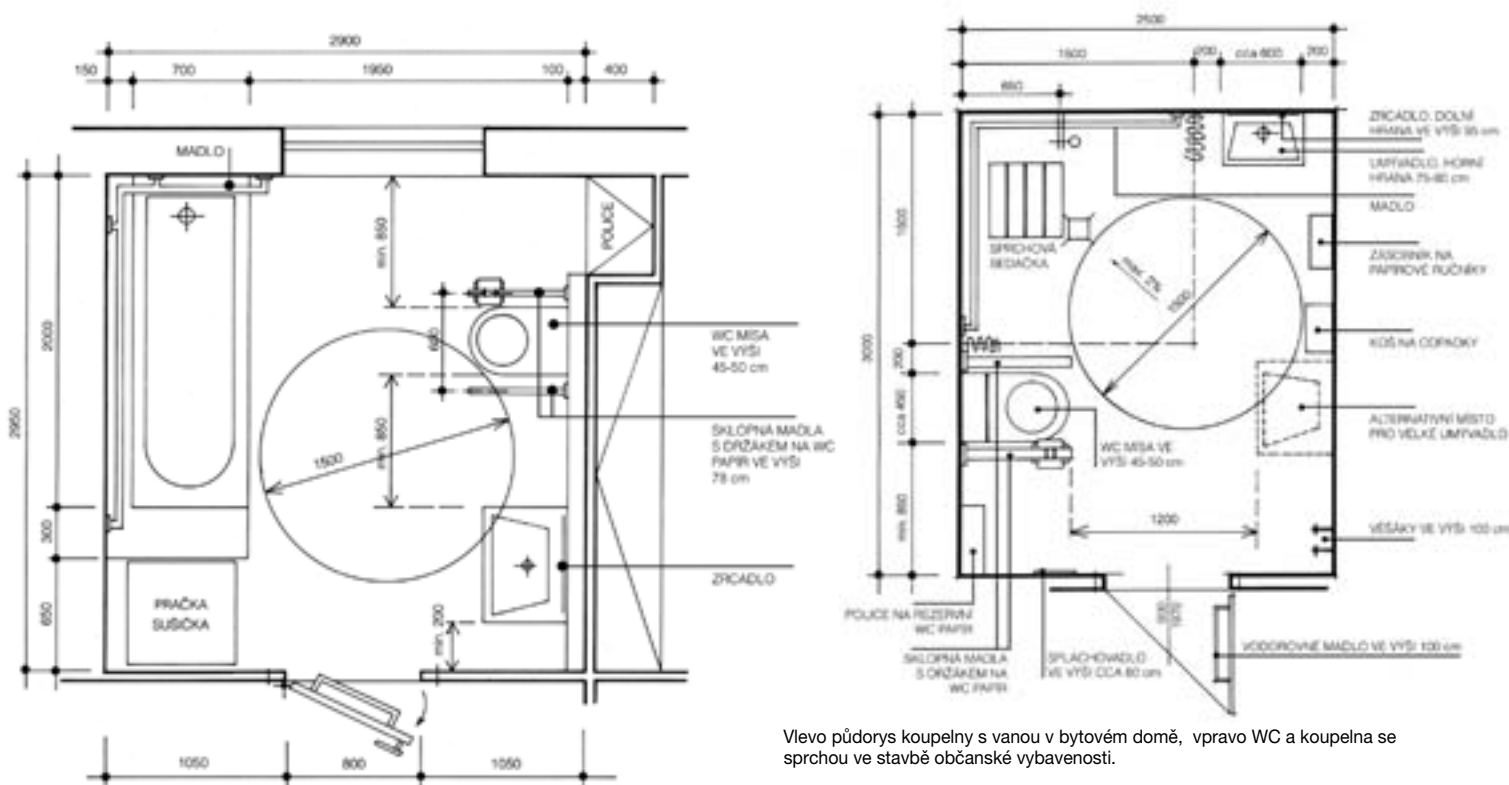
Jedná se třeba o umístění bezbariérových toalet jen v jednom patře vícepodlažního objektu, což bohužel umožňuje vyhláška. Setkávám se také se špatně řešenými nájezdy na chodníky. Jsou špatné spoje použitých materiálů nájezdů, kde se objevuje dvoucentimetrový schůdek. Vyhláška sice mluví o dvou centimetrech, které je vozík schopen zdolet, ale pro člověka na mechanickém vozíku se slabšíma rukama, nebo je-li nájezd do kopce, může být překonání takové překážky skutečný problém. Zarazí vás i umístění mluvítka, pítka či podpisového stolku, na něž vozičkář nedosáhne. U neslyšících je problém s nouzovými hlášenými – např. při nutnosti evakuace objektu probíhají hlášení pouze z rozhlasu, s vibracemi nebo zasláním SMS se nepočítá. V žádném nákupním centru jsem neviděla naváděcí trasy pro nevidomé nebo plastickou mapu. Takže nakupovat lze jen s doprovodem. Paradoxně nejhůře přístupné je Václavské náměstí, kde zcela chybí nájezdy pro vozičkáře. Podobných příkladů existuje celá řada.

Hovořila jste ještě o závažnějších chybách.

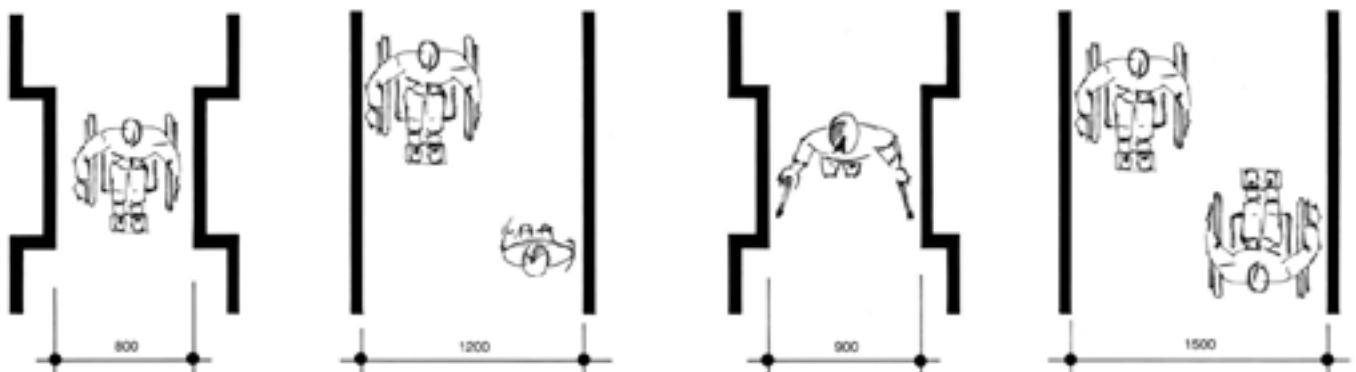
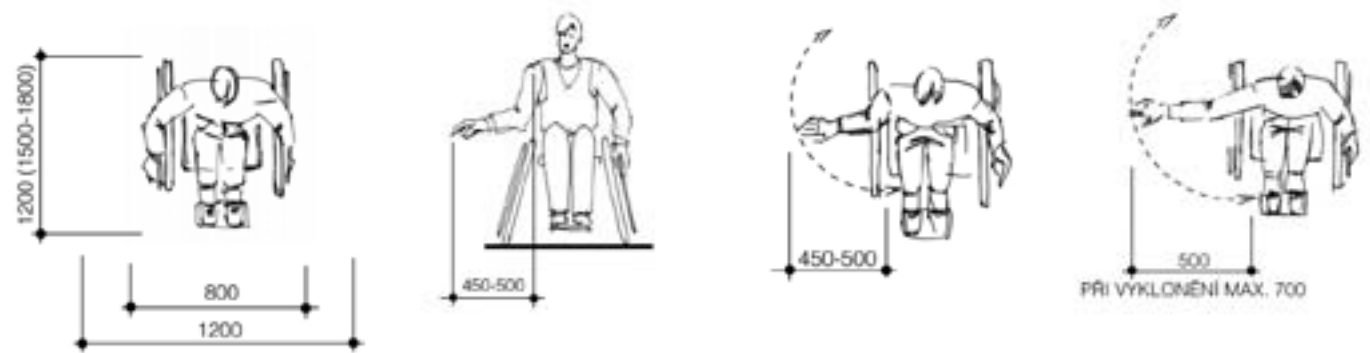
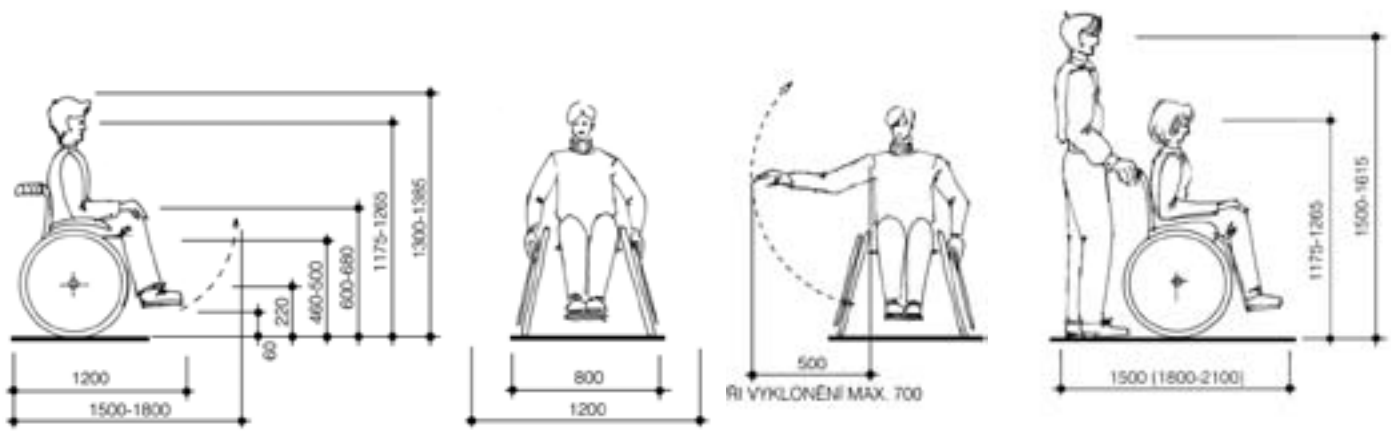
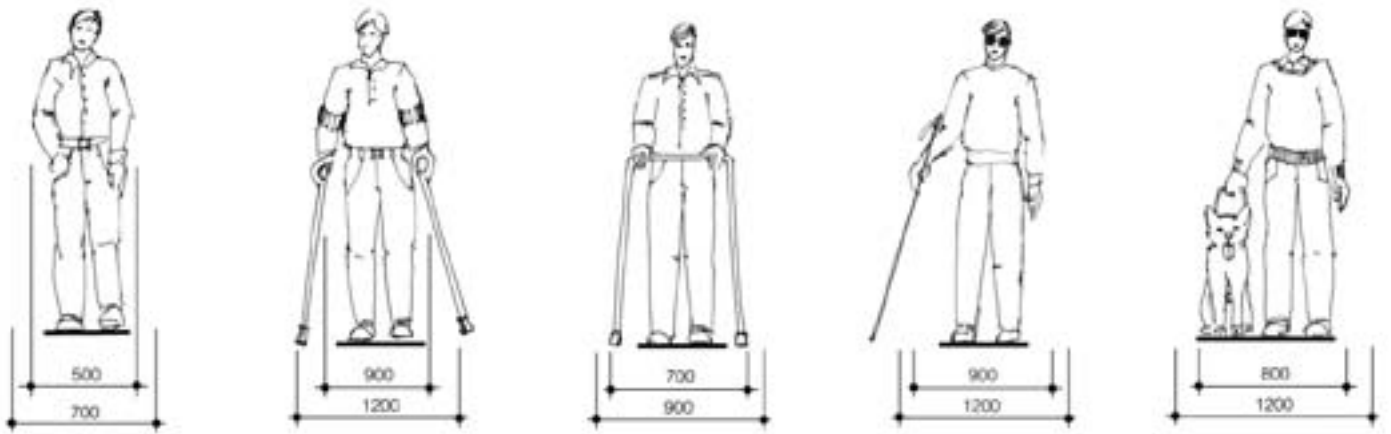
Ano. Jsou dvě věci, jejichž realizace není nikterak náročná, a o to více mi situace vadí. Sklopná sedátka ve sprchách a špatná madla u toalety. V hotelích existují bezbariérové pokoje, v jejichž sprše je na zdi umístěno sklopné sedátko. Považuji ho za nástrahu a prostředek pro likvidaci tělesně postiženého. Člověk s ochrnutými nohama se na malinkém, někdy i na vyklopeném sedátku neudrží. Speciální židličky s protiskluzovými nožičkami, opěrkou na záda, širokou základnou, která sahá až pod kolena (nikoliv do půlky stehna jako právě ona sedátka), se neobjevují vůbec. Madla u toalety jsou dalším problémem. Musí mít speciální délku, obě musí být sklopné, s pojistkou na uchycení, nesmí bránit příjezdu vozičkáře, musí poskytovat dostatečné místo pro asistenta apod. Ani taková jednoduchá pravidla však nejsou dodržována.

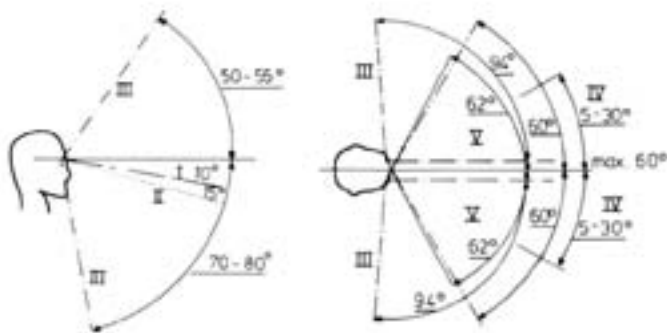
Co je příčinou chybného projektování bezbariérových staveb? Je to nedostatek finančních prostředků, neochota, nebo neinformovanost?

Neochota i neinformovanost. Lidé o nutnosti bezbariérového stavění nepřemýšlejí. A nebo si nechtějí komplikovat život tím, že by hledali

Vlevo půdorys koupelny s vanou v bytovém domě, vpravo WC a koupelna se sprchou ve stavbě občanské vybavenosti.

řešení. Nejvíce mě vždy naštve, když se po rekonstrukci původně bezbariérového objektu dosáhne stavby s bariérami, například se objeví schody. Nechápu, jak to někoho může napadnout, ale hlavně jak může stavební úřad vydat stavební povolení a zkolaudovat stavbu. Další z oblastí je realizace staveb, při nichž se hledá klíčka ve vyhlášce, aby se nemusela bezbariérovost dodržet. Obvykle se to odůvodní tím, že řešení není možné z technických důvodů. Samozřejmě že existují historické stavby, kde skutečně takové úpravy nelze realizovat, ale těch je minimum. Je třeba zamezit zneužívání této výjimky a přesně definovat, kdo rozhodne o tom, že zásah není technicky možný (mělo by se jednat o akreditovanou osobu), a dále by bylo vhodné, kdyby existovala v každém krajském městě instituce, která by realizaci kontrolovala a zaměřila se na postihy nesprávných řešení. Stavební úřady se dnes při povolování stavby kryjí tím, že požádají o vyjádření různé organizace, které vydají potvrzení, že bezbariérovou úpravu není možné realizovat, nebo po realizaci nekvalitních úprav potvrdí, že je vše v pořádku. Ale zodpovědnost je ze zákona na stavebních úřadech!

V loňském roce došlo k novele bezbariérové vyhlášky (vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb). Pro jaké osoby je bezbariérové projektování určeno?

U nás se dříve používal termín invalida nebo postižený. Já tato slova nemám ráda, protože mají podle mě pejorativní podtext. Invalida v mém překladu znamená nehodnotný, bezcenný. O člověku, který nemůže na nohy, se takto vyjádřit nelze. Používám termín „osoby s handicapem“.

[Pozn. red.: Dle ustanovení stavebního zákona § 2 písm. e) a bezbariérové vyhlášky § 1 odst. 1 se bezbariérové užívání stavby vztahuje na:

- ! osoby se zdravotním postižením – pohybovým, zrakovým, sluchovým, mentálním, osoby trpící náhlou zdravotní indispozicí;
- ! osoby s dočasným pohybovým omezením – osoby s akutním úrazem, těhotné ženy, osoby doprovázející dítě v kočárku nebo dítě do tří let, doprovod osob s mentálním postižením;
- ! osoby pokročilého věku;
- ! osoby malého či nadměrného vzrůstu.]

Samostatnou kapitolou jsou speciální stavby (nemocnice, domy s pečovatelskou službou apod.), které mají kritéria ještě přísnější, než stanovuje bezbariérová vyhláška.

Pomohla vyhláška některé problémy vyřešit?

Po mnoha letech úsilí se mi podařilo dostat do vyhlášky alespoň pomůcku pro projektanty – ať si do půdorysu namalují kruh o průměru 150 cm. U rekonstrukcí je tolerováno 120 cm. Tak rychle poznají, zda je prostor (hygienické zázemí, místo u postele apod.) vhodný pro osoby na vozíku. Ve vyhlášce je ale spousta neodůvodnitelných ustanovení. Například se tam objevuje paragraf určující, že se podle vyhlášky postupuje při „řešení občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností“ [§ 2 – pozn. red.]. Proč by ale nemohly být bezbariérové úpravy provedeny i tam, kde jsou zaměstnanci? Zaměstnanec, který je odkázán na berle či vozík, určitě potřebuje hygienické zázemí.

Mohla byste srovnat legislativu v této oblasti u nás a v zahraničí? Existuje nějaký fungující model, který by se dal u nás aplikovat?

Dříve u nás existovalo jen doporučení pro projektanty, v polovině devadesátých let se sestavila vyhláška. Při přípravě mé publikace se mi dostalo do ruky mnoho materiálů z celého světa. Tehdejší předseda ČKA

Petr Bílek mi půjčil příručku amerických architektů, v jejímž rámci byly přímo zakomponovány potřeby pro handicapované. Všechny potřebné informace má tak projektant na jednom místě.

Co v zahraničí nejvíce oceňujete?

Chování lidí. Třeba i ve Francii se těžko hledají dobře přístupné toalety, ale v cizině nejvíce vítám lidský přístup. Handicapovaní tam nejsou považováni za opičky, které utekly ze zoologické zahrady. Nikdo před vámi najednou neuskočí s výkřikem: „Franto, pozor!“. Tam se chovají všichni přirozeně a to člověku hodně pomáhá. Vždycky se těším do Štrasburku, kde jsou bezbariérové tramvaje a kde není ani ten dvoucentimetrový schůdek. Ostrůvky jsou široké, jsou zde i zábrany pro nevidomé. Říká se, že země zaslíbená v Evropě jsou Holandsko a severské země a ve světě USA. Ve Švédsku už je integrace tak daleko, že jsou si opravdu všichni rovni. I u doktora si handicapovaní počkají. Velvyslanec mi vyprávěl, že dokonce viděl vozíčkáře, který vykládal zboží z nákladáku. Položil bednu na klín, odvezl a zase znovu.

Myslím, že daleko složitější je odstraňovat bariéry v lidských hlavách než ty architektonické. Ať už jsou to hlavy stavebních úřadů, veřejnosti nebo samotných projektantů a architektů.

Je vzdělávání projektantů dostatečné? Jaké zdroje mohou architekti využívat pro získávání informací? Sama jste vydala dvě knihy věnované bezbariérovému stavění.

Vzdělávání ještě stále dostatečné není. Bezbariérové stavění by mělo být nedílnou součástí výuky na všech fakultách architektury (dokonce jsem se ani ne před rokem setkala s čerstvými absolventy FA ČVUT, kteří o bezbariérové vyhlášce nevěděli shola nic!), stavebních fakultách, ale i na středních školách. V publikacích se někdy objevují nepřesnosti, nebo doslova nebezpečné návody. Vyhlášený je např. Skopcův soklík [viz Skoppec, Jan: Bezbariérové řešení staveb – pozn. red.], který staví záchodovou mísu na minipódium, čímž brání člověku k míse se dostat. Také se v jeho publikaci počítá s tím, že si běžně osoba na vozíku zacouvá a vycouvá. Někdo to zvládne, jiný ale ne. Handicap je třeba posuzovat individuálně. Každý vozíčkář má jiné potřeby, je jinak zručný, má rozdílnou fyzickou, každý člověk o berlich se pohybuje trochu jinak. Bezbariérovou stavbu nelze 100% přizpůsobit všem požadavkům, ale je třeba pokoušet se vyhovět maximu.

Představenstvo ČKA diskutovalo o oživení činnosti pracovní skupiny pro odstraňování bariér, jejíž jste byla od roku 1998 předsedkyní.

Byla jsem moc ráda, že ČKA začala uvažovat o tomto tématu. Připravila jsem návrh koncepce její činnosti a předala Kanceláři ČKA. Ale bohužel nové vedení ČKA tomu nakloněno není. Pokud se u nás tato problematika nezačne brát opravdu vážně, nic se nezmění.

Vnímáte v průběhu let posun k lepšímu z hlediska postoje a informovanosti o problematice bezbariérového stavění osob zúčastněných v procesu projektování a realizace – investorů, dodavatelů, stavebních úřadů aj.?

U nás se zatím stále snažíme dohnat v bezbariérovém stavění zpoždění za Západem. Koneckonců volný pohyb handicapovaných občanů začal být běžný až po revoluci a já sama jsem viděla vozíčkáře poprvé až v zrcadle. Ve městech už je situace téměř srovnatelná, ale lidé na vesnicích jsou nešťastní. Je to běh na dlouhou trať.

Vzhledem k vaší práci v Senátu, předsednictví Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku a členství v dalších orgánech horní komory Parlamentu, zbývá vám vůbec čas se věnovat vaší původní profesi architektka?

Ne. Už neprojektuji a chybí mi to. Ale uvědomuji si, že by byl problém třeba s autorským dozorem. Nabízím konzultace projektů bezbariérových staveb, tedy pokud je o to zájem, a to bohužel není.

Zaujala vás v poslední době nějaká zdařilá realizace, kde jsou bezbariérové prvky citlivě integrovány do návrhu?

Pár objektů v Praze vychází handicapovaným vstříc, např. Palác Flora nebo Národní technická knihovna, ve které je nejen na každém patře hygienické zázemí, ale i studijní kabinky jsou uzpůsobeny tak, aby se do nich bez problémů vozíčkář vešel, a to nejen ten malý vozíček, jak já říkám, „skořápka na zadku“, ale i velký elektrický vozík. Knihovna je exkluzivní po všech stránkách. U našich staveb také chybí piktogramy.

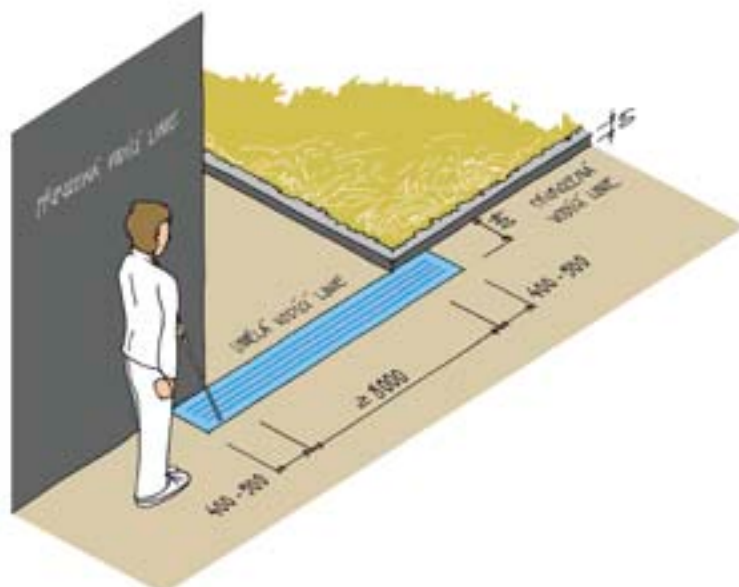
Jsou asi považovány za něco navíc, na čemž se dá ušetřit, ale v NTK se je podařilo skvěle použít.

A špatné?

Špatné jsou všechny stavby, kde musí handicapovaný své zázemi hledat. Třeba Palladium v Praze, které navíc nabízí nedostatečné množství bezbariérových toalet. Sice jsem ve vyhlášce připomínkala, aby byla povinnost zázemí na každém podlaží, ale to neprošlo. A také si vzpomínám, jak jsem kdysi před mnoha lety byla na toaletách v Janškých Lázních a z jedné z miniaturních kabinek, u níž se navíc ještě dveře otvíraly dovnitř, vycházela korpulentní dáma, která se odtud nemohla vůbec dostat. A nadávala na architektky, kteří projektují toalety 60 x 120 cm. A umývárna se zrcadly byla tři metry široká.

Děkuji za rozhovor.

Markéta Pražanová
Kresby Daniela Filipová

Přirozená a umělá vodící linie v exteriéru, kresba Pavel Lupač

VÝUKA PROBLEMATIKY BEZBARIÉROVOSTI NA FA ČVUT

Od roku 2003 se bezbariérové stavění učí v rámci předmětu Nauka o stavbách I. Výuka na naší fakultě se tak úplně změnila a výsledky jsou patrné nejen na znalostech studentů.

Studenti jsou v rámci přednášek seznámeni s legislativou, ale i s konkrétními příklady bezbariérových řešení. Mimo přednášek mají i cvičení, které už čtvrtým rokem probíhá tak, že si pětičlenné skupiny studentů postupně zapůjčí vozík a mapují přístupnost objektů v Praze. Témata vybíráme se zástupci Pražské organizace vozičkářů a zahrnují vždy zmapování určité trasy s použitím MHD a přístupnost občanského vybavení (např. úřady, kina, divadla, obřadní síně, nemocnice, nákupní centra...). Studenti svoje práce prezentují formou filmů nebo powerpointových prezentací v rámci společné prezentace na závěr semestru, za svoji práci získávají zápočet, pak ještě následuje zkouška.

Mimo výuku již od roku 2003 každoročně pořádáme společně s Pražskou organizací vozičkářů a Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých v ČR zážitkový seminář Překonejme bariéry (letos už proběhne devátý ročník), jehož součástí je možnost si v simulovaných prostorách (WC, výtah...) vyzkoušet jízdu na vozíku nebo chůzi se slepeckou holí. V rámci této akce je vždy uspořádán i workshop tematicky zaměřený na principy navrhování bezbariérového prostředí.

O akci Překonejme bariéry každoročně projevují velký zájem média, Národní rada zdravotně postižených ČR a Vládní výbor pro zdravotně postižené občany. Navštěvují ji i studenti jiných vysokých škol.

Kniha Budovy bez bariér vznikla na fakultě architektury a slouží jako učebnice pro studenty předmětu Nauka o stavbách I. Na škole probíhá také doktorské studium studentů zabývajících se bezbariérovostí.

V rámci grantu FRVŠ vznikla například práce Bezbariérovost a historické konstrukce, která může sloužit jako návod při zpřístupňování historických objektů.

Myslím si, že na naší fakultě je výuka bezbariérového stavění dostatečná. Úroveň na ostatních fakultách bych nerada komentovala bez podrobnějšího prostudování, každopádně si myslím, že pouze naše fakulta nabízí mimo teoretické i praktickou výuku bezbariérovosti, která je pro architektky velice důležitá. Každý, kdo si vyzkouší vyjet např. rampu s maximálním sklonem a zjistí, co je to za námahu, už při navrhování myslí úplně jinak. Co se týká projektujících architektů, dost záleží, zda bezbariérovost berou jako nějakou obtěžující a omezující povinnost, nebo je pro ně samozřejmost, že jejich stavby mají využívat i lidé s různými handicapami.

doc. Ing. arch. Irena Šestáková,
pedagog FA ČVUT, zaměřuje se na problematiku bezbariérovosti

Snímky ze semináře Překonejme bariéry, který pořádá každoročně FA ČVUT s Pražskou organizací vozičkářů a Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých v ČR, foto archiv Ireny Šestákové

PUBLIKACE REAGUJÍCÍ NA SOUČASNOU VYHLÁŠKU

(Publikace doprovázené komentářem k vyhlášce č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb)

BEZBARIÉROVÉ UŽÍVÁNÍ STAVEB

Renata Zdařilová

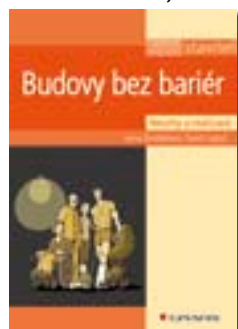

Komentář bezbariérové vyhlášky je doplněn požadavky právního prostředí. Vysvětlen je princip základních podmínek samostatného pohybu a orientace cílové skupiny, tedy osob se zdravotním postižením. Publikace je bohatě doplněna grafickými přílohami vhodných a doporučených řešení nebo uvedením příkladů nevhodného provedení bezbariérových úprav.

Vydavatel: ČKAIT, 2011
Cena: 250 Kč

BUDOVY BEZ BARIÉR

Irena Šestáková, Pavel Lupač

Publikace je zpracována na základě nejnovějšího znění bezbariérové vyhlášky, kromě komentáře vybraných ustanovení přináší řadu příkladů, obrázků a fotografií.

Vydavatel: Grada, 2010
Cena: 199 Kč

PUBLIKACE SESTAVENÉ PODLE PŘEDCHOZÍ VYHLÁŠKY

(Publikace postavené na obsahu vyhlášky č. 174/1994 Sb., která již není platná a je nahrazena vyhláškou č. 398/2009 Sb.)

PROJEKTUJEME BEZ BARIÉR

Daniela Filipiová

Publikace je ke stažení na http://www.filipiova.cz/publikace/projektujeme_bb.html

BEZBARIÉROVÉ STAVBY

Helena Šnajdrová

Kniha popisuje dispoziční i technická řešení úprav včetně přístupů, chodníků, vstupů, výtahů, hygienických zařízení a veřejných ploch, jako jsou parkoviště a odstavné plochy. Na podrobných kresbách a výkresech najdou čtenáři konstrukční řešení jednotlivých úprav staveb pro zdravotně postižené. Text knihy je doprovázen množstvím fotografií.

Vydavatel: Era Group, s. r. o., 2007
Cena: 213 Kč

BEZBARIÉROVOST A HISTORICKÉ KONSTRUKCE

Práce vznikla v rámci grantu FRVŠ a může sloužit jako návod při zpřístupňování historických objektů.

Publikace je ke stažení na <http://www.fa.cvut.cz/cs/ustavy-ateliery-dalsi-soucasti/ateliery/atelier-sestakova/ke-stazeni>

PŘÍKLAD ŘEŠENÍ INTERIÉRU PRO HANDICAPOVANÉ

Diplomová práce na VŠUP v roce 2005, autor: Veronika Loušová, materiál: lamino, kov, plast, foto archiv Veroniky Loušové

ARCHITEKTI OČEKÁVAJÍ SOUTĚŽ NA EXPOZICE NÁRODNÍHO MUZEA

Historická budova Národního muzea byla počátkem července letošního roku uzavřena a započala její rekonstrukce, která potrvá do června 2015. Kromě obnovy stavby budou také řešeny stálé expozice, jejichž investiční náklady by se měly pohybovat v řádech stovek milionů Kč. Vedení muzea připravuje na rok 2012 výběrové řízení na jejich řešení. Česká komora architektů (ČKA) doporučuje využít pro tento účel architektonickou soutěž.

Po 120 letech byla 7. července 2011 zahájena rekonstrukce budovy Národního muzea. Novorenesanční stavba navržená Josefem Schulzem, která má centrální prostor Panteonu a výzdobu od umělců generace Národního divadla, byla slavnostně otevřena 18. května 1891. K obnovám a rekonstrukcím historických muzejních budov i k realizaci novostaveb dochází v posledních letech v evropských zemích stále častěji.

Architektonická obec tedy chtít nechť přirovnává rekonstrukci Národního muzea k obdobným zahraničním počínům (např. rekonstrukci Nového muzea v Berlíně, jehož projektant David Chipperfield získal letošní Mies van der Rohe Award, nejprestižnější cenu za současnou evropskou architekturu – foto viz Bulletin ČKA 2/2011, s. 11), ale také k podobným akcím u nás. Na rekonstrukci berlínského muzea proběhla velká mezinárodní architektonická soutěž. Také na menší muzea v Čechách probíhají architektonické soutěže (např. počátkem července byly vyhlášeny výsledky soutěže na realizaci trvalé expozice k dějinám Němců v českých zemích, jejímž vítězem se stal ateliér Projekt Architekti). Toho se bohužel naše Národní muzeum nedočkal, přestože je tento postup skutečně ve většině vyspělých zemí obvyklý. Ostatně na samotnou historickou budovu Národního muzea proběhla také architektonická soutěž, a to už v roce 1885.

DVĚ VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ NA PROJEKTANTA REKONSTRUKCE BUDOVY KRITIZOVÁNA ČKA

Přestože se jedná o objekt, který je zapsán na seznamu nemovitých národních kulturních památek, rozhodl se zadavatel postupovat při hledání projektanta jinak než prostřednictvím architektonické soutěže (soutěže o návrh dle zákona o zadávání veřejných zakázek). Vyhlásil v roce 2008 výběrové řízení na zpracování projektu rekonstrukce historické budovy Národního muzea a projektu spojovací chodby s budovou bývalého Federálního shromáždění. Kvůli diskriminačním podmínkám bylo toto řízení napadeno Českou komorou architektů (ČKA) a posléze se jím zabýval na podnět ČKA i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Nakonec zadavatel výběrové řízení zrušil a vypsal nové 19. června 2009. I nové zadání výběrového řízení svými přísnými podmínkami mohlo vyloučit účast kvalitních architektonických a inženýrských kanceláří (připomeňme, že zájemce musel např. doložit zkušenosti s rekonstrukcí, jejíž investiční náklady byly minimálně 200 milionů Kč, nebo musel mít uzavřenou pojistnou smlouvu na pojištění odpovědnosti za škodu ve výši 50 milionů Kč či prokázat roční obrát 75 milionů Kč). Jedním z hlavních kritérií posuzování nabídek byla navíc nejnižší cena, nikoliv kvalita. Ve výběrovém řízení na projektanta vyhrálo v roce 2009 Sdružení Národní muzeum, složené z firem VPÚ DECO Praha, a. s., a SUDOP Praha, a. s. (hlavním architektem projektu je Ing. arch. Zdeněk Žilka).

ZPRACOVÁVÁ SE NÁVRH KONCEPCE ŘEŠENÍ EXPOZIC

Muzeum vypsal v roce 2010 výběrové řízení na zakázku malého rozsahu ke zpracování „architektonicko-výtvarné studie stálých expozic a návštěvnického provozu v historické budově Národního muzea po její rekonstrukci“. Z textu zadání většina zájemců (a také ČKA) pochopila, že je nutné zpracovat architektonické řešení expozice. Zadavatel ale údajně požadoval pouze „konceptuální vizionářský podklad“, který by se stal základem pro práci projektantů dílčích částí stálé expozice. Nepožadoval konkrétní architektonický návrh. Výběrové řízení ani tentokrát nespĺňovalo dle názoru ČKA kritéria regulérnosti a prohlásila ho za neregulérní architektonickou soutěž. Nakonec tedy z výběrového řízení sešlo (a zadavatel využil zákonné možnosti, která nepředepisuje výběrové řízení na zakázky malého rozsahu, a sestavil si svůj tým koordinátorů, kteří vytvářejí onu konceptuální studii řešení).

V současné době vedení Národního muzea pracuje se specializovaným týmem na konceptuálním řešení stálých expozic a návštěvnického

provozu v historické budově v návaznosti na Novou budovu Národního muzea (bývalou budovu Federálního shromáždění). Cílem stálých expozic je prezentovat historii a přírodní vědy na základě jedinečných exponátů ze sbírek muzea. Návrh návštěvnických programů a tras řeší prostoroví koordinátoři z kurátorského hlediska, zpracovává se libreto. Teprve po dopracování této fáze se návrh stane podkladem pro další postup, v němž by měla být připravována architektonická řešení a design jednotlivých částí expozice.

V ROCE 2012 VZNIKNE ZADÁNÍ SOUTĚŽE NA EXPOZICE

Dle sdělení náměstkyně generálního ředitele Národního muzea Dagmar Fialové „by mělo v roce 2012 muzeum začít pracovat na zadání výběrového řízení na zpracovatele dílčích částí stálé expozice a návštěvnického zázemí, případně expozice jako celku“. V této fázi je připraveno jednat o způsobu zadání zakázky opět s Českou komorou architektů.

ČKA doporučuje, aby alespoň v tomto případě bylo postupováno při hledání zhotovitele projektu prostřednictvím architektonické soutěže, když se to nepodařilo u rekonstrukce budovy. Tento transparentní způsob přináší množství různorodých řešení, z nichž si může zadavatel vybrat. Navíc se jedná o postup hodný významu instituce. Tím spíše, že se bude jednat o relativně vysoké investiční náklady na řešení expozic, které budou dosahovat stamilionů korun.

OBAVY ARCHITEKTŮ

Jak už bylo zmíněno, architekti srovnávají rekonstrukci muzea nejen s obdobnými stavbami v Evropě, ale také u nás. Nejvíce se nabízí přirovnání k rekonstrukci Národního technického muzea, které bylo po čtyřech letech otevřeno letos v únoru. Také zde byly zpracovávány architektonické návrhy řešení jednotlivých expozic. Některé se poda-

Letecký pohled na obnovenou historickou budovu Národního muzea se zastřešenými dvory a zpřístupněnou kopulí, návrh

řilo realizovat, jiné nikoliv, některé návrhy jsou nyní redukovány. Došly totiž peníze. Národní muzeum se dle sdělení náměstkyně bude snažit takové situace vyvarovat a investiční záměr dobře připravit. Rekonstrukce budovy a realizace expozic mají oddělené financování, takže by se ani nemělo stát, že se peníze na expozice využijí již při rekonstrukci.

JAK SE MUZEUM ZMĚNÍ

Z tiskové zprávy Národního muzea se dozvídáme, že během čtyřleté rekonstrukce se nově zpřístupní prostory v suterénu, v kopuli bude otevřena vyhlídka a tunelem se propojí historická budova s budovou bývalého Federálního shromáždění, kterou již Národní muzeum spravuje. Výstavní plocha se zdvojnásobí a nabídne místo i exponátům, které nyní leží v depozitáři. Celkové náklady na rekonstrukci včetně vybudování tunelu budou 3,8 miliardy korun.

Po přeložení magistrály za budovu muzea by měl vzniknout při příchodu od Václavského náměstí klidový prostor. Z vestibulu budovy budou návštěvníci moci sejít do nově vybudovaných prostor návštěvníckého zázemí v suterénu budovy (šatny, sociální zázemí). V přízemí jim bude k dispozici v levém zastřešeném nádvoří, ve dvoraně určené pro setkávání, muzejní kavárna, muzejní obchod či dětský koutek. Zastřešené nádvoří po pravé straně budovy nabídne stálou expozici, kde budou zavěšeny velkorozměrové exponáty, případně vzácné sochy a monumenty ze sbírek muzea. V přízemí budou umístěny i krátkodo-

bé výstavy v pěti výstavních sálech o celkové ploše více než 1000 m² a obnovené přednáškové sály.

Pantheon v prvním patře bude i nadále připomínat významné muže a ženy české vědy, společenského života a umění. Ve zbývajících výstavních sálech naleznou návštěvníci první část nové stálé expozice. Ve druhém patře ve sloupovém sále pak interaktivní centrum pro studenty a mládež. Na závěr prohlídky bude možno vystoupat do kopule, odkud zájemci uvidí panorama historického centra města Prahy a Pražského hradu. Nové výtahy do druhého suterénu zavedou návštěvníky k reprezentativní spojovací chodbě doplněné o multimediální efekty, která jim umožní průchod do sousední nové budovy Národního muzea. Zde bude pokračovat stálá expozice, budou se zde konat výstavy, koncerty a další kulturní akce.

Markéta Pražanová

Část věnovaná soutěži na řešení expozic byla vydána jako tisková zpráva ČKA dne 22. července 2011 – viz www.cka.cc – ČKA – tiskové zprávy.

Ilustrace z archivu Národního muzea.

Detail odpadávající korunní římsy, provizorně zajištěné sítě

Pohled do současného levého dvora, jehož přestropením v úrovni podlahy přízemí a zastřešením vznikne společenská dvoraná

Pohled do interiéru obnovené kopule muzea s nově vloženým skleněným přestropením, díky němuž vznikne mimořádná vyhlídka na historické centrum Prahy, návrh

Pohled do nové spojovací chodby, určené pro průchod návštěvníků mezi historickou a novou budovou Národního muzea, návrh

ČKA PROSADILA DO KONCEPCE BYDLENÍ ČR DŮRAZ NA KVALITU STAVĚNÍ – Z POLITIKY ARCHITEKTURY SE TAK STÁVÁ VLÁDNÍ ÚKOL

Návrh Koncepce státní bytové politiky do roku 2020, připravený Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, schválila 13. července 2011 vláda. Koncepte vychází z přístupu, že zajištění bydlení je odpovědností jednotlivce, avšak téma bydlení v širších souvislostech je sdílenou odpovědností společnosti. K návrhu dokumentu vydala ČKA stanovisko a 23. června 2011 zaslala na MMR své připomínky a podněty, přestože není řádným připomínkovým místem. MMR se ve výsledném dokumentu zavázalo, že předloží vládě ke schválení návrh politiky stavební kultury – podnět ČKA se tedy stal vládním usnesením. ČKA a ČKAIT sestavily tým specialistů, který na základě výzvy MMR dopracuje návrh koncepte.

ZE STANOVISKA ČKA

Vyprojektování a realizace kvalitního rodinného domu, bytového domu anebo obytného souboru je podmíněno jasnou, lapidární a realistickou koncepcí, která je základním podkladem naší práce a tvorby. Účast ČKA na dalším tvůrčím rozvíjení, konkretizaci a realizaci „Koncepte bydlení ČR do roku 2020“, zvláště při vyhodnocování aspektů kvality bydlení a naplňování aspektů kvality bydlení všeobecně, považujeme za jednu z priorit činnosti profesní samosprávy ve smyslu ustanovení § 23 odst. 6 zákona o výkonu povolání architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Dokument Koncepte bydlení ČR představuje materiál obsahující řadu cenných informací, a to zejména v souvislosti s hledáním vhodných finančních nástrojů podpory bydlení, jakož i analýzu výsledků dosavadní implementace nástrojů již existujících. Česká komora architektů oceňuje především skutečnost, že se součástí tohoto koncepčního dokumentu stává též soubor nástrojů povahy nefinanční, resp. že tento dokument začíná hledat též cestu ke kvalitě urbánního a krajinného prostředí.

Projednávaný návrh „Koncepte bydlení ČR do roku 2020“ je koncipován do tří ucelených bloků, a to

- | dostupnosti,
- | stability,
- | kvality;

všechny tyto tři bloky jsou nepochybně vzájemně podmíněny a je na místě tuto podmíněnost opakovaně zdůrazňovat a při přípravě prováděcích dokumentů respektovat.

KVALITA URBÁNNÍHO A KRAJINNÉHO PROSTŘEDÍ

Územní, územně technické a stavebně technické parametry (kvalita krajinného, urbánního a architektonického prostředí) jsou dnes nastaveny (právem) tak, že často účinnou a účelnou výstavbu prakticky

znemožňují (s jistou nadsázkou lze dokonce konstatovat, že velmi efektivní bytová výstavba měst z konce 19. a počátku 20. století dnes nemá příležitost vůbec vzniknout; obdobně dnes jen v omezené míře a spíše proti směru právní úpravy lze stavět kvalitní a efektivní venkovské osídlení). Stav je takový, že stát na jedné straně ukládá zbytečné povinnosti (technické požadavky, územní regulace), aby na druhé straně jejich splnění kompenzoval finančními pobídkami a podporami z veřejných rozpočtů. Protože bydlení představuje jeden ze základních a v jistém smyslu klíčových parametrů (funkčního) využití a (prostorového/strukturalního) uspořádání území, měl by jím být způsob utváření území poměřován a z něho by měly vycházet zásadní podněty pro nakládání s územím a územní ekonomii, aby jednotlivé navrhované formy podpory dosahovaly cíle a zvolený způsob nakládání s finančními prostředky byl vůbec účelný – například očekávatelné zhoršení dostupnosti bydlení v důsledku rostoucích povinných nároků na provozní energetickou šetrnost; jinak řečeno: ztížení účelné výstavby uplatňováním technických nebo v jiných případech územních regulací – spíše přeregulací.

Domníváme se, že tématu **kvality vystavěného prostředí v souvislosti s prostředím právním**, která ovlivňuje bydlení a určuje obsah bytové politiky, by měla být věnována v dokumentu podstatně širší a hlubší pozornost. Obecně konstatujeme, že dokument týkající se základních parametrů bydlení by se měl důsledněji vyrovnat s požadavky, na něž stavebník v praxi narazí – při obnově budov nebo nové výstavbě v historickém prostředí na památkovou péči, v okrajových částech území a v dosud nezastavěném území na ochranu přírody a krajiny, na posuzování zásahů do krajinného rázu a na posuzování vlivu na životní prostředí u bytových staveb (v čemž jsme ve světě asi opravdu zcela jedineční). Inundační území představují sice dnes živý, nicméně přece jen pouze segment problémů, před něž přírodní i kulturní prostředí stavebníky staví.

Parametrem, který v projednávaném dokumentu nutno dopracovat a který považujeme za mimořádně důležitý nástroj rozhodování, je **budování kvalitní informační základny a vzdělávání** (občanská gramotnost). Angažmá státu ve správě informační základny v oblasti bydlení, to jest v získávání, třídění a šíření informací o bydlení, a to jak z hlediska sledování momentálního vývoje, tak především z hlediska vyhodnocování dlouhodobých trendů a vytváření srovnávacích modelů, považujeme za integrální součást koncepce bydlení. Proto je potřeba připravit celkovou metodiku práce s údaji. Vždyť neefektivněji je schopen spravovat společnost ten, kdo má nejlepší informace. Tématem samo o sobě je v této souvislosti propojení jednotlivých databází státních s databázemi ostatních veřejných (veřejnoprávních) institucí.

Má-li snaha státu a municipalit nalézt cestu ke skutečně efektivnímu vynakládání prostředků potřebným, navrhuje především rozšířit text o soupis základních podrobnějších dokumentů zaměřených na kvalitu bydlení, a to nejen v podobě jednotlivých bytových domů, ale též jejich souborů a veřejných prostranství, která tvoří urbání základ rozvoje bydlení. Jakkoliv to může vyznívat zdánlivě sporně, jsme přesvědčeni, že kritérium dostupnosti musí být důsledně odvozováno od obou kritérií předchozích – stability a kvality. Z ujasněných právních pravidel a z ujasněných požadavků na kvalitu prostředí lze specifikovat například podmínky a náležitosti pomoci státu při živelních pohromách a předcházení vzniku škod způsobených živelními pohromami a vyhnout se tak kampanovitým rozhodnutím. Obdobně je tomu s požadavkem na snižování nákladů spojených s bydlením (viz výše ke zvyšujícím se požadavkům na závazné regulace). Mezi odvozené, byť jistě z hlediska sociálního efektu nezanedbatelné patří další priority, a to vyváženost podpor a zvýšení dostupnosti bydlení pro cílové skupiny, jejichž identifikace vzejde z upřesněných kritérií stability a kvality.

STABILNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVA

Za bezprostředně související podmínku, prostupující celým tématem a ovlivňující jakoukoliv budoucí efektivitu, považuje ČKA stabilitu práva, a to jak ve veřejnoprávní oblasti (specificky upravující procesy ve výstavbě), tak v soukromoprávní oblasti (nájem, vlastnictví bytu).

Je to právě odstranění právních překážek, které je prvořadě nutno sledovat při vytváření urbáního prostředí přívětivého bydlení, jakož i vzniku kvalitních architektonických děl, rozvíjejících i v historickém prostředí vhodnými formami novou výstavbu, respektujících zachované mimořádné kulturní hodnoty a zároveň nezabraňujících vzniku nových urbáních a architektonických vrstev. Obdobný přístup doporučujeme uplatňovat i ve vztahu ke krajině a ochraně jejich cenných přírodních složek.

Odtud bude nepochybně snáze dosažitelná i stabilita institucionální (a to na všech správních úrovních, zejména pak na úrovni správy obecní), stabilita financí, a to jak stabilní portfolio zdrojů financování, tak případné snížení finanční zátěže systému při respektování principu ekonomické přiměřenosti a udržitelnosti veřejných rozpočtů při aplikaci práva EU.

NA PODNĚT ČKA BYLO DO KONCEPCE BYDLENÍ DOPLNĚNO

Vzdělávání. Podmínkou porozumění kvalitě vystavěného prostředí je podpora účinnějšího modelu vzdělávání na všech vzdělávacích úrovních stejně jako podpora vědy a výzkumu v oblasti urbanismu a architektury a péče o krajinu. Podmínkou zvýšení kvality vystavěného prostředí a kvality bydlení je aktivní účast státních i samosprávných institucí, upřed-

nostňujících udržitelná, hospodárná a současně kvalitní zdůrazňující urbanistická a architektonická řešení ve výstavbě, a nastavením takových podmínek a hodnotících kritérií, které by takové vlastnosti zdůrazňovaly, zejména v procesu zadávání veřejných zakázek a podpory bydlení, nastavením a zajišťováním vhodných a účelných podmínek a kritérií pro hodnocení způsobů čerpání prostředků z veřejných rozpočtů či z fondů EU pro účely veřejné i soukromé výstavby. Upřednostňována by měla být řešení vyhledaná architektonickými a urbanistickými soutěžemi jakožto transparentním, kvalitou zdůrazňujícím a hospodárným způsobem zadávání veřejných architektonických a urbanistických zakázek či zadávání PPP projektů.

Nedostatečné zdroje aktuálních dat. Zpracování dat s sebou nese jisté zpoždění a zároveň nastává informační vakuum v období po provedeném sčítání. Není nastaven pevný monitorovací systém, který by mohl aktuálně dle požadavků tvůrců politiky bydlení poskytnout požadovaná data v krátkém časovém úseku. Tento nedostatek značně ztěžuje i hodnotící činnost, někdy ji dokonce znemožňuje.

Chybí průběžná informace o aktuální, územně rozčleněné potřebnosti bytů u osob, které se neobejdou bez pomoci státu. Naskytá se možnost využít pro tyto účely střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb zpracovávaných kraji a vytvořit systém průběžného monitorování změn bytových potřeb osob v bytové nouzi jako podklad pro aktualizaci podmínek podpurných nástrojů.

Kvalita výstavby. Základním stabilizujícím činitelem je kvalitní bydlení, které jako jeden ze základních předpokladů sociální, ekonomické a kulturní stability vystavěného prostředí je podmíněno kvalitní architekturou a urbanismem, kvalitní krajinou a péčí o přírodu v městském a venkovském prostředí. Kvalita architektury včetně urbanismu, jakož i péče o krajinu je základním a bezprostředně vnímaným ukazatelem kulturní a civilizační vyspělosti země a prostřednictvím kvalitních podmínek pro bydlení významně ovlivňuje postoje a chování každého občana i celé společnosti, a to neustále a ve všech oblastech lidské činnosti, zejména sociální a ekonomické.

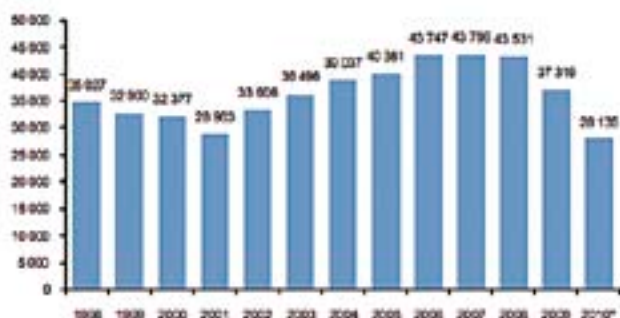
Kvalitní architektura a urbanismus jsou významnými prostředky k zajištění trvale udržitelného, hospodárného a harmonického vývoje osídlení, šetrného ke kvalitě životního prostředí a ovlivňujícího stav krajiny a přírody. Stabilita bude v blízké budoucnosti vystavena vlivům významných technologických proměn (technologické a materiálové inovace proměňující dosavadní zvyklosti), obdobně jako změn sociálních a kulturních (imigrace), na něž bude nucena pružně a efektivně reagovat. Prosazování vysokého standardu energetické šetrnosti budov, nikoli rozumnou úsporností zdůvodněné, neúměrně zvyšuje pořizovací náklady na bydlení a zvyšuje podstatně práh jeho dostupnosti, aniž zlepšuje jeho kvalitu, takže ve svém důsledku neposlouží vlastníkům ani nájemcům energeticky úsporných bytových staveb, ale pouze dodavatelům zateplovacích systémů a nízkooenergetických technologií.

Podmínkou stability v tomto smyslu je:

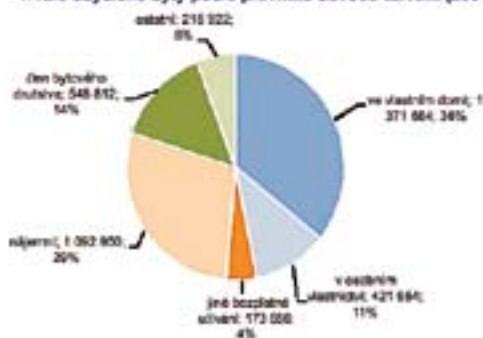
1. dlouhodobě udržitelný technický standard prostředí:

- | rozumně šetrné zacházení se základními zdroji (energie, voda, půda, vzduch):
 - snižování energetické náročnosti bydlení,
 - snižování spotřeby vody a podpora jejího přirozeného přírodního cyklu,
 - podpora technologií snižujících emise CO₂,

Vývoj bytové výstavby v ČR - byty zahájené

Trvale obydlené byty podle právního důvodu užívání (2011)

- | obnovitelnost vstupů (recyklace),
- | zvýšení adaptability prostředí (univerzalita a flexibilita),
- | stanovení základních technických standardů různých typů zástavby a různých typů prostředí;

2. dlouhodobě udržitelná ekonomická hodnota prostředí:

- | diverzita prostředí – přiměřená integrace různých skupin obyvatel (etnický, zdravotně, věkově, sociálně atd.),
- | dostupnost bydlení a podpora sociálně ohrožených (lidé bez domova, osoby se zdravotním postižením, matky s dětmi, senioři atd.),
- | podpora vzniku kvalitního obytného prostředí v kontextu vzniku vzájemných funkčních a sociálních vazeb pro celou škálu velikostních struktur (byt/rodina – dům/sousedé – blok/známí – lokalita/místní – čtvrť/spoluobčané);

3. dlouhodobě udržitelná kulturní/civilizační hodnota prostředí:

- | zachování kulturního a přírodního dědictví našich sídel (stavební podstata, kvalitní veřejný prostor, vhodné usměrnění dopravy v obytných částech, vhodné hustoty, srozumitelnost a orientace v prostředí) a zároveň aktivní řešení konfliktů a kolizí nastávajících v souvislosti s ochranou kulturního dědictví a kulturního bohatství v souvislosti s výstavbou,
- | zachování přírodního a kulturního dědictví naší krajiny a zároveň aktivní řešení konfliktů a kolizí nastávajících v souvislosti s ochranou přírody a krajiny v souvislosti s výstavbou,
- | podpora sociálně bohatého prostředí,
- | podpora funkční diverzity prostředí na úkor jeho anonymity a sterility,
- | podpora vícegeneračního prostředí.

MMR ve spolupráci s Českou komorou architektů, ČKAIT a Státním fondem životního prostředí proto připraví do 30. 6. 2012 návrh politiky rozvoje stavební kultury (architektury) a ten předá vládě ke schválení.

Nedostatečná legislativa. Systém českého práva se vyznačuje velkou komplikovaností, četnými změnami stávajících zákonů a předpisů a také značným množstvím zákonů a předpisů. Kvalita legislativy a její časté změny, nedostatečný nebo pomalý postup při vymáhání práva a také problémy v oblasti veřejných zakázek (dané legislativou) jsou hlavními výhradami v rámci publikované Strategie svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR pro krizové období 2009–2012. Hlavním a trvalým požadavkem je zjednodušení a s tím související větší srozumitelnost a jednoznačnost.

Zjednodušení a zvýšení srozumitelnosti má přinést především připravovaný kodex občanského práva. K jeho naplnění v oblasti bydlení je však nutné přijmout doprovodné právní předpisy. Pro zpřehlednění a zjednodušení právního systému je nutné se zaměřit na několik oblastí, provést jejich revizi a navrhnout případné úpravy. Jedná se především o technické požadavky na stavby a jejich ekonomický aspekt, požadavky na poskytovatele sociálních služeb, institut trvalého pobytu atd.

Speciální oblastí je soubor předpisů týkajících se životního prostředí. Investoři si uvědomují nutnost ochrany životního prostředí, nicméně řada ustanovení v těchto předpisech umožňuje neodůvodněné a nepatřičné protahování a komplikování stavebních řízení při povolování staveb.

V případě nájemního bydlení je vedle nerentabilních ekonomických podmínek zmiňována rovněž obtížná situace v oblasti vymahatelnosti práva.

Stabilní právní úprava ve veřejnoprávní oblasti (specificky upravení procesy ve výstavbě). Stabilní právní prostředí je předpokladem pro řádné fungování společnosti. Nedostatečná či nejasná právní úprava snižuje právní jistotu všech účastníků správních procesů a vytváří spleť nepřehledných a vzájemně kolizních právních úprav s přímými dopady do účinnosti a účelnosti ochrany práv a zájmů. Důsledkem nestability je výrazné zhoršování kvality vystavěného prostředí a zvyšování práhu dostupnosti bydlení. MMR si dalo za úkol do 31. 12. 2013 zahájit diskusi o budoucí podobě úpravy oblasti stavebního práva za účelem dosažení přehlednosti a maximální bezkoliznosti práva.

Stabilní právní úprava v soukromoprávní oblasti (nájem, vlastnictví bytu). Stabilní legislativní prostředí je předpokladem pro řádné fungování trhu. Nedostatečná či nejasná právní úprava snižuje právní jistotu všech účastníků (vlastníků, nájemců, developerů i investorů) a může vést k deformaci trhu, nižší ochotě investorů k realizaci projektů či dalším negativním dopadům. V současnosti vzniká nová komplexní soukromoprávní úprava v podobě nového občanského zákoníku. K jeho finalizaci je však nutné přijmout doprovodné právní předpisy. Zároveň je třeba revidovat některé oblasti, jako rozúčtování tepla a teplé vody a institut trvalého pobytu, a vytvořit chybějící právní úpravu v oblasti plnění spojených s užíváním bytu.

Jedním z nejdůležitějších momentů garance stability právního prostředí je rovněž pokračování procesu deregulace nájemného. MMR si dalo za úkol předložit vládě do 30. 6. 2012 prováděcí předpisy v oblasti vlastnictví a nájmu bytu, které předpokládá nový kodex občanského práva, dále pokračovat v deregulaci nájemného a nájemních vztahů a předložit vládě zákon, kterým se upravují některé otázky související s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostor atd.

Z názorů odborné veřejnosti na státní bytovou politiku vybíráme:

Česká komora architektů – JUDr. PhDr. Jiří Plos, sekretář:

Kvalitní architektura a urbanismus jsou významnými prostředky k zajištění trvale udržitelného, hospodárneho a harmonického vývoje osídlení, šetrného ke kvalitě životního prostředí a ovlivňujícího stav krajiny a přírody. Stabilita bude v blízké budoucnosti vystavena vlivům významných technologických proměn, obdobně jako změn sociálních a kulturních, na něž bude nucena pružně a efektivně reagovat. Prosazování vysokého standardu energetické šetrnosti budov, nikoli rozumnou úsporností zdůvodněné, neúměrně zvyšuje pořizovací náklady na bydlení a zvyšuje podstatně práh jeho dostupnosti, aniž zlepšuje jeho kvalitu, takže ve svém důsledku neposlouží vlastníkům ani nájemcům energeticky úsporných bytových staveb, ale pouze dodavatelům zateplovacích systémů a nízkoenergetických technologií.

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě – Ing. Pavel Křeček, předseda:

Bytová výstavba musí reagovat na stárnutí obyvatel, na změny ve skladbě domácností, na zvyšující se standard bydlení. Podpora bydlení z veřejných zdrojů by měla mít dlouhodobý charakter, nesmí potlačovat tržní principy. V podporách by měly převládat úvěrové formy, přičemž by výše podpory nikdy neměla překročit 30 % nákladů, neboť vyšší podpora deformuje trh. Podpora vlastnického bydlení by měla být vázána na dosažení vyšších standardů – např. v oblasti energetické náročnosti budov, v oblasti udržitelného rozvoje městských částí, upřednostňování progresivních forem zástavby

Centrum kvality bydlení – Ing. arch. Michal Kohout:

Je zřejmé, že přímé zasahování státu do bytové politiky jednotlivých obcí či krajů je nejenom často politicky nepopulární, ale je buďto velmi zatěžující z hlediska státního rozpočtu, či nutně technicky i legislativně komplikované a v důsledku často i ekonomicky neefektivní. Mnohem efektivnějším nástrojem by mohla být informační základna a o ní opřené vzorové metodiky. Tímto může stát podporovat jednotlivé obce a regiony, ale i soukromé subjekty působící v oblasti bydlení v jejich vlastní bytové politice. Tímto budou vytvořeny podmínky pro její zefektivnění, koordinaci, ale i v případě obcí zlepšení možnosti přímého ovlivňování koncepce bytové politiky a výstavby pro konkrétní místa.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví – Ing. Pavel Ševčík:

Pro podporu výstavby bytů v příštím období by měla platit jasná a dlouhodobá pravidla, která by se neměla měnit minimálně 10 let a měla by být centralizována a kontrolována jednou institucí – např. SFRB. Podpora výstavby bytů by měla být diferencována podle druhu bydlení – např. u podpory nájemního bydlení by to patrně byly daňové úlevy investorům, zatímco u sociálních bytů stavěných obcemi a městy by se mělo jednat o přímé dotace, tedy obnovit program, který úspěšně v minulosti fungoval.

Občanské sdružení majitelů domů, bytů a dalších nemovitostí v ČR – RNDr. Tomislav Šimeček, předseda:

Těžiště bytové politiky v současné době leží a ještě dlouho bude ležet ve správné konstrukci adresných dávek na sociální bydlení za obvyklé tržní nájemné v souladu se správným přechodem na smluvní principy podle novely OZ, kterou velmi dobře připravilo MMR, i připravovaného nového OZ. I když i zde je nezbytně třeba dokončit liberalizaci nájemního práva, aby nevyvolávalo zbytečné soudní pře a aby mohlo opět přejít na nájemní smlouvy na dobu neurčitou, nikoliv nekonečnou, s pomocí řádné výpovědi možné pro obě strany nájemního vztahu.

Připravila Markéta Pražanová

Čerpáno ze stanoviska ČKA zpracovaného Jiřím Plosem, Koncepce bydlení ČR a tiskových zpráv MMR

Plné znění dokumentu Koncepce bydlení ČR do roku 2020 viz <http://www.mmr.cz/Bytova-politika/Koncepce-Strategie/Koncepce-bydleni-CR-do-roku-2020>.

ČESTNÉ ČLENSTVÍ V ČKA – EXEMPLA TRAHUNT

ČKA se rozhodla udělovat čestné členství v této profesní organizaci vybraným osobnostem. Statut čestného členství byl schválen na zasedání představenstva ČKA dne 12. července 2011. Představenstvo bude rozhodovat na základě zaslaných návrhů, komu bude členství udělováno. Zároveň bude stanoveno, při jaké příležitosti proběhne slavnostní ceremoniál udělení čestného členství v ČKA.

Organizační, jednací a volební řád České komory architektů, část druhá – členství v Komoře, § 5 druhy členství, článek 4, mimořádnými členy Komory jsou v souladu se Zákonem osoby:

b) jimž bylo rozhodnutím představenstva uděleno mimořádné čestné členství v Komoře, zejména za jejich zásluhy o obor (dále „čestní členové“).

1. Čestné členství je ocenění, jež může být udělováno významným českým nebo zahraničním osobnostem, které svou prací, svými postoji a svou činností významně ovlivňují obory a oblasti, které má ČKA ze zákona v odborné gesci.

2. Čestné členství je udělováno zpravidla žijícím osobnostem, tvůrcím architektům, kritikům, filozofům, novinářům, pedagogům, kteří mají svou činností vliv na architekturu, kulturu stavění a kvalitu prostředí a mohou ovlivňovat, propagovat a popularizovat celý obor.

3. Návrhy na udělení čestného členství mohou podávat autorizovaní architekti, teoretikové, kritikové a historikové architektury, spolky archi-

tektů, školy a fakulty architektury v České republice a jednotlivé orgány České komory architektů.

4. Čestné členství je udělováno výjimečně, nemá pravidelný charakter.

5. O udělování čestného členství rozhoduje představenstvo Komory hlasováním. Rozhoduje prostou většinou všech hlasů přímo nebo per rollam.

6. Čestné členství uděluje laureátovi předseda ČKA (nebo jím pověřený zástupce) ve vhodném termínu schváleném představenstvem. Laureát obdrží diplom.

7. Čestným členům podle § 5 odst. 3. písm. b) se neukládají žádné povinnosti. Předpokladem trvání jejich čestného členství je setrvalost jejich odborných a morálních kvalit.

8. Zánik členství:

– na vlastní žádost,

– rozhodnutím představenstva o zrušení čestného členství na podkladě skutečností s čestným členstvím neslučitelných.

9. Dokumentace udělených čestných členství je vedena v Kanceláři ČKA.

BURZA PRÁCE

Burza práce je bezplatná služba pro architektky a investory na www.cka.cc. Vybrané aktuální inzeráty jsou bezplatně uveřejňovány v Bulletinu ČKA. V případě potřeby zveřejnit inzerát ve větším rozsahu kontaktujte, prosím, Kancelář ČKA na e-mail info@cka.cc.

POPTÁVKA

Jsem absolventka ČVUT fakulty stavební, oboru Architektura a stavitelství. Během studia jsem pracovala 2 roky v projekční kanceláři, kde jsem spolupracovala na tvorbě projektů od studií až po prováděcí dokumentaci. Od ukončení studia (6/2010) až dosud jsem pracovala na ŽL v menším architektonickém ateliéru. Práce na projektech ve všech stadiích byla pro mě velmi zajímavá, ale z důvodu nedostatku zakázek hledám v současné době jinou. Ovládám ArchiCAD (2D, 3D), AutoCAD (2D), Corel Paint shop Pro, Microsoft Office, Teplota a další se ráda doučím. Vlastním řídicí průkaz skupiny B, z jazyků ovládám němčinu – pokročilý a angličtinu – začátečník. V případě zájmu zašlu své portfolio a CV.

Kontakt: Ing. arch. Zuzana Hnátková, zuzkahnatkova@seznam.cz

Absolventka FA STU, obor Architektura a urbanismus, zaměření Experimentální a ekologicky vázaná tvorba (ukončení 6/2011). Vzhledem k této skutečnosti bych se ráda co nejdříve stala členem týmu architektů a pokračovala v nabírání zkušeností v architektonické nebo projekční kanceláři na pracovní smlouvu nebo živnostenský list. Při studiu jsem v rámci odborné praxe pracovala v projekční kanceláři, kde jsem se podílela především na tvorbě prováděcí dokumentace. Mám zkušenosti s vlastním navrhováním interiérů a studií rodinných domů. Ovládám Autodesk AutoCAD Architecture, Graphisoft ArchiCAD, ArtlantisStudio, Adobe PhotoshopCS, SketchUp, MS Office a další se ráda naučím. Jazyky – anglicky (aktivně), francouzsky (základy). Vlastním řídicí průkaz skupiny B. V případě zájmu ráda zašlu své CV. Odkaz na portfolio viz níže.

Kontakt: Mária Suchárová, 725 771 594, maria.sucharova@gmail.com, http://www.ulozisko.sk/433546/maria.sucharova_portfolio.pdf

Absolvent bakalářského studia na FA VUT v Brně hledá práci na HPP. Mám několik let praxe, pracuji s programy AutoCAD, Sketchup, 3Ds MAX, Adobe Photoshop. AJ, řídicí průkaz sk. B. Portfolio předchozích prací v případě zájmu rád doručím osobně.

Kontakt: Bc. Albert Novák, 773 942 890, Novak.Albert@centrum.cz

Jsem student magisterského studia Fakulty architektury a hledám dlouhodobou spolupráci s pražským ateliérem. Nabízím zodpovědný přístup a vysoké nasazení. Práce přibližně 20 hodin týdně. Programy: AutoCAD, ArchiCAD, Rhinoceros, Revit, 3DMax, Vray; sada Adobe – Illustrator, Photoshop, InDesign; jazyky: angličtina – plynně, němčina – základy; řídicí průkaz skupiny B.

Kontakt: Vratislav Růžek, 732 707 832, vrata@ruzek.cz, http://issuu.com/vratislav_ruzek/docs/portfolio_vratislav_ruzek

Architektka s tříletou praxí hledá možnost pracovního uplatnění nebo spolupráci v Praze. Svůj životopis vám ráda zašlu.

Kontakt: Ing. arch. Kateřina Janečková, arch.janeckova@gmail.com, www.myarchitect.cz

Autorizovaný zahradní architekt nabízí spolupráci při tvorbě zahradnické nebo krajinných úprav a veřejných prostor. Praxe v oboru 20 let. Region: celá ČR

Kontakt: Šárka Stolaříková, 732 339 515; sarkastolarik@tiscali.cz, www.zahradniumeni.cz

V červnu jsem absolvoval magisterské studium na Fakultě stavební ČVUT – obor: Architektura a stavitelství. Hledám práci v architektonické nebo projekční kanceláři na živnostenský list nebo pracovní smlouvu. Mám několikaletou praxi při studiu v různých architektonických ateliérech a zkušenosti s vlastním navrhováním interiérů a studií rodinných domů. Ovládám programy AutoCAD, ArchiCAD (+Artlantis), Rhinoceros (+ Vray), Corel (Photopaint i Draw), zkušenosti s programem Teplota a Adobe Photoshop, základy s programem Cinema 4D a Autodesk Revit Architecture. Vlastním řídicí průkaz sk. B. V případě vašeho zájmu zašlu životopis a portfolio prací.

Kontakt: Jan Bárta, barta.jan@seznam.cz

NÁRODNÍ KVALIFIKAČNÍ RÁMEC TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy je v současné době zpracován národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání jako nástroj pro vývoj a zajišťování kvality kvalifikací v terciárním vzdělávání prostřednictvím vymezení úrovně prokazovaných znalostí, dovedností a způsobilostí absolventů.

Q-RAM

Projekt Q-Ram je zpracováván v devíti pracovních skupinách a pracovalo na něm více než 100 odborníků. Hlavním posláním kvalifikačního rámce je odlišit požadavky na absolventy jednotlivých úrovní terciárního vzdělání (Bc., Mgr., Ph.D.), a to jednak obecně, jednak specificky pro oborově široce definované úseky vysokoškolského vzdělávání (tzv. oblasti vzdělávání). Oblasti vzdělávání nemají nutně vést ke striktní unifikaci studijních programů; předpokládá se, že na různých vysokých školách mohou mít studijní programy v rámci téže oblasti vzdělávání do jisté míry osobitý profil, ovšem při zachování nároků na jednotlivé kvalifikační úrovně. Kvalifikační rámec tedy představuje spíše obecnější vodítko při stavbě konkrétního kurikula. Kvalifikační rámec bude na úrovni vysokých škol i systému plnit funkci měřítka, proti kterému bude možné nastavit systémy hodnocení kvality vzdělávacích činností.

Oblast vzdělávání „Architektura“ byla zpracována v rámci pracovní skupiny technické vědy a technologie pod vedením prof. Ing. Petra Vavřína z VUT v Brně a konkrétně zaštitěna děkankou FSv ČVUT prof. Ing. Alenou Kohoutkovou a prorektorem VUT doc. RNDr. Miloslavem Švecem.

ČKA PŘIZVÁNA KE SPOLUPRÁCI

ČKA byla prostřednictvím jednání svého předsedy Ing. arch. akad. arch. Jana Vrány a ředitelky Kanceláře ČKA Ing. Tamary Čuříkové požádána o konkrétní připomínky k již zpracované oblasti vzdělávání „Architektura“, a to zejména vzhledem k evropské a české regulaci týkající se vzdělávání architektů a uznávání příslušných kvalifikací. Na finální verzi popisu a deskriptorů „architektury“ začali pracovat členové pracovní skupiny pro vzdělávání v čele s prof. Ing. arch. Ladislavem Lábusem a PhDr. Jiřím Plosem. Popis a příslušné deskriptory je nutné upravit a doplnit v souladu s platnou Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací. Směrnice obsahuje 11 bodů [čl. 46 – odst. 1 písm. a) – k)], které se věnují obsahu studijních programů pro účely uznávání odborné kvalifikace. Pracovní skupina se zavázala vypracovat návrh do konce září 2011.

ČKA upozornila MŠMT na nesourodost oblastí vzdělávání (jejich velikost a význam – např. srovnání architektury a mediálních studií) a jejich řazení (architektura je na pomezí mezi uměleckými a technickými obory

– akreditační komise ji řadí mezi umělecké obory, ale zde je vedena jako technická věda).

Návrh pracovní skupiny ČKA se stane základem pro diskusi o finálním pojetí oblasti vzdělávání v Národním kvalifikačním rámci terciárního vzdělávání. Ředitel odboru vysokých škol a metodický garant projektu Q-Ram dosavadní spolupráci velmi ocenil, přizval Komoru ke speciálnímu semináři věnovanému vybraným tématům vysokoškolské politiky se zřetelem k regulovaným povoláním a věřil ve vytvoření platformy pro hlubší spolupráci MŠMT a naší profesní komory.

ČKA PROSAZUJE SLEDOVÁNÍ SPECIFIK JEDNOTLIVÝCH OBORŮ

ČKA se soustřeďuje zejména na profil absolventů magisterských studijních programů včetně sledování i předchozího bakalářského stupně, jejichž obsah má přímou návaznost na autorizaci v souladu s evropskou směrnicí a samostatný výkon povolání. Také v souvislosti s boloňským procesem je situace v architektuře poměrně přehledná, i když potřeba i výsledky strukturování vzdělání architektů na bakalářské a magisterské byly často zpochybňovány.

ČKA zároveň vítá prostor pro definování znalostí a dovedností absolventů bakalářských studijních programů v kontextu širší debaty o jejich přímém uplatnění na trhu práce. Aktuálně jsou v ČR uskutečňovány studijní programy tří- i čtyřleté, v EU především programy tříleté, rámec by v tomto mohl pomoci odůvodnit jednotnou délku bakalářského studia prostřednictvím popisu mise dané oblasti vzdělávání.

ČKA nesouhlasí s nediferencovaným tlakem MŠMT na vysoké školy, sledujícím omezit počty přijímaných na magisterské programy pouze na 50 % bakalářských studentů, aniž by reflektovalo specifické podmínky v oboru studia, kde je podmínkou výkonu regulované profese magisterské studium.

Dalším námětem pro formulaci deskriptorů v oblasti vzdělávání „Architektura“ je přesnější vymezení úlohy tvůrčích činností ve vzdělávání architektů v jednotlivých úrovních studia, a to i s ohledem na komplexní rozvoj osobnosti studenta, který by měl být důležitou součástí kurikula od samého začátku studia.

Tamara Čuříková

OBSAH	
ÚVOD	6
1. OBECNÁ VÝCHODISKA	8
1.1 Kvalifikační rámec jako globální jev	8
1.2 Klíčové pojmy: kvalifikační rámec – kvalifikace – kvalifikační systém	9
1.3 Typologie kvalifikačních rámců	14
2. KVALIFIKAČNÍ RÁMEC V EVROPĚ	17
2.1 Vytváření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání	17
2.2 Kvalifikační rámec pro EHEA a EQF jako evropské meta-rámce	18
2.3 Národní kvalifikační rámec v Evropě	20
3. NÁRODNÍ KVALIFIKAČNÍ RÁMEC TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY	22
3.1 Kvalifikační systém terciárního vzdělávání v České republice	22
3.2 Příprava českého kvalifikačního rámce	23
3.3 Pojetí a architektura rámce	24
3.4 Národní deskriptory: znalosti, dovednosti, způsobilosti	30
SLOVNÍKÉ POJMY	36
PŘÍLOHY	38

NOVÁ PŘEHLÍDKA REALIZACÍ – ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2012

Česká komora architektů připravuje novou přehlídku realizovaných staveb.

Na Letné a Pohořelci se objevují stavby vzniklé v důsledku jednostranného technokratického myšlení povýšeného nad ostatní principy a kritéria.

Nekoncepčním způsobem zdevastované příměstské oblasti, kde se zcela náhodně a bez potřebné infrastruktury mixují industriální zóny s obytnými jako důsledek jednostranně ekonomického uvažování samosprávy.

Tajemná rekonstrukce pražského Klementina a Národního muzea.

Bylo by možné pokračovat téměř donekonečna s výčtem neúplných, nefunkčních a nevábných prostředí nelákajících k normálnímu životu ve veřejném prostoru, vzniklých v důsledku nekoncepčního uvažování jeho tvůrců, státních, a především samosprávních orgánů. Bylo by možné jmenovat další významné národní památky a velké stavební záměry, kde jejich správce postupuje nekoncepčním způsobem, bez snahy o hledání možných dalších kvalit a souvislostí. Selhali jsme jako odborníci? Bavíme se o tom v ateliérech, hospodách, na konferencích, pořádáme workshopy, občas i soutěžíme, ale nedostáváme to dostatečně ven, za hranici našeho ideálního světa. Náš klient je v tomto smyslu velmi omezen.

Medializací a popularizací bychom se měli pokusit naše myšlenky a názory dostat ven, probudit ve společnosti zájem a ukázat, že v důsledku mnohostranného a koncepčního přístupu architektů je možné získat více než prostředky a prostředí k přežití.

NOVÁ PŘEHLÍDKA REALIZACÍ

Se základní myšlenkou – „Skutečná architektonická díla, která někdo navrhl, vymyslel, vyprojektoval a dbal na jejich realizaci, tvoří jen malou část celkové stavební produkce a snad ještě menší část zásahů člověka do krajiny a veřejného prostoru. Cílem nové soutěžní přehlídky ČKA je taková díla propagovat a prezentovat směrem k veřejnosti, a to nejen z hlediska jejich estetické a technické kvality, ale i v souvislostech jejich vzniku, vztahu k okolí a společenského přínosu.“ – jsme zahájili přípravu nové soutěžní přehlídky. Přehlídky, která má za úkol trochu více než si mezi sebou předat pár medailí a diplomů. To hlavní, o co by mělo jít, je objektivní vygenerování určitého počtu autorských realizací, které bychom veřejnosti rádi představili jako tu skvělou a inspirativní architekturu, a to každý rok a v maximální mediální šíři. Takový úkol si vzala pracovní skupina a Kancelář ČKA a pokusily se ho postupně naplňovat. Domnívám se, že je to jedna z cest, jak ukázat navenek možnou kvalitu naší práce a tím probudit zájem veřejnosti, zástupců samosprávy a státních úředníků o společný životní prostor a významně zvýšit poptávku po naší práci.

OBJEKTIVITA VÝBĚRU

Zásadním předpokladem pro vnitřní úspěšnost soutěže a pro postupné získávání prestiže je objektivita výběru veřejnosti představovaných výsledků práce architektů. Výběr představovaných děl proběhne postupně, ve třech stupních, a to v plně otevřeném prostředí. Pro celou soutěž je připravován webový portál, který bude stále aktivní a jeho aktuální část je vždy zpřístupněna veřejnosti. Díla nejsou posuzována v kategoriích, kritériem by měla být jen dobrá architektura.

V prvním stupni může kdokoliv z řad veřejnosti (včetně autora) nominovat dokončenou realizaci prostřednictvím jednoduchého formuláře na webovém portálu. Po uzavření budou nominace utříděny a autoři nominovaných děl budou vyzváni k doplnění podkladů pro vytvoření základní databáze soutěžních děl. Součástí těchto podkladů je i souhlas autora díla s účastí v soutěžní přehlídce. Autor sám se může rozhodnout, kdy je skutečně dílo dokončené a do kterého ročníku ho přihlásí. Může to být ale jen jednou. Takto vzniklá autorská databáze soutěžních děl bude podkladem pro druhý stupeň hodnocení a na webu bude veřejně přístupná. Díla nejsou tříděna do kategorií.

Ve druhém stupni bude hodnotit a vybírat přihlášená díla Akademie architektury. Hodnocení probíhá stále na webovém portálu. Akademici

prostým hodnocením 1/0 vygenerují 45 děl postupujících do dalšího kola. Tato díla budou dále uváděna jako výběr Akademie na webovém portálu a prezentována na výstavě i jiným způsobem veřejnosti. Součástí výstavy je katalog. Výstavní prezentaci včetně panelů zajistí pořadatel soutěže, a to včetně jednotného grafického provedení. Autor konzultuje konečnou podobu výstavních panelů či jiných prvků.

Ve třetím stupni proběhne hodnocení poroty. Porota provede v prvním kole hodnocení užší výběr 15 děl, která se stanou předmětem podrobnější medializace včetně filmového materiálu vytvořeného ve spolupráci s ČT 2. Díla by měla být představena v rámci připravovaného televizního pořadu o architektuře na ČT 2 i jinde v rámci programových možností, především pak jako upoutávka na galavečer. V druhém kole porota vybere finalisty a vítěze.

AKADEMIE ARCHITEKTURY

Pracovní skupina připravuje nyní koncept asi čtyřicetileté akademie. Nabídka stát se akademikem obdrží mediálně činní architekti se znalostí současné české scény, významně pedagogicky činní architekti, teoretici architektury a v oboru činní žurnalisté. Akademie je chápána jako pracovní těleso, nikoliv síň slávy. Finální složení Akademie odsouhlasí představenstvo ČKA.

POROTA

Porota bude sestavena ze tří významných zahraničních architektů. Jednotlivé porotce bude oslovovat a dohadovat jejich účast pracovní skupina. Pokusíme se zajistit účast takových osobností, která by byla pro nás všechny zárukou kvality a jejichž rozhodnutí si budeme vážit a respektovat je. V tomto smyslu je možné dávat pracovní skupině i případné tipy na možné členy poroty, obzvláště v případech, kdy existují dobré osobní vazby. Porota je doplněna o jednoho domácího odborného konzultanta, který nehlasuje, ale pouze zprostředkovává informace v roli průvodce a zajišťuje tak vazbu na místní prostředí.

NÁZEV A LOGO

Název a logo soutěže jsou důležitou vizitkou z hlediska komunikace s veřejností prostřednictvím medií. Na valné hromadě ČKA 2011 jsem představil návrh názvu a loga soutěže JOSEF dle výsledku soutěže na vizuální styl. Vítězem soutěže, ke které bylo vyzváno celkem pět grafických studií, se stal grafik Petr Knobloch, který se jediný pokusil ve svém návrhu řešit i název soutěže. Případně zahrnutí názvu soutěže do návrhu bylo dobrovolné a nezávazné. Petr Knobloch se pokusil přijít s názvem, který by měl šanci oslovit širokou veřejnost, s názvem, který může být doplněn příběhem a takto prezentován v médiích. Představení na valné hromadě přineslo množství rozporuplných reakcí z řad architektů, v důsledku čehož bylo následně rozhodnuto o ponechání původního pracovního názvu „Česká cena za architekturu“. Tento název soutěžní přehlídky je nekonfliktní, jasný a čistý, vůči veřejnosti, kterou chceme oslovit především, avšak trochu neatraktivní až nudný.

Pracovní skupina se tímto problémem bude dále zabývat a vítá případné podněty z řad architektů.

VÝSTAVA A GALAVEČER

Výstava a galavečer budou vyvrcholením celého procesu. Výstava bude zahájena minimálně tři týdny před konáním galavečera, který se tak stane derniérou výstavy. Na výstavě bude prezentováno 45 děl dle výběru Akademie architektury, s tím, že významnou pozici a patrně i širší představení bude mít 15 děl z prvního kola výběru poroty. Vítěz a finalisté nebudou na počátku výstavy oznámeni. V průběhu výstavy budou pořádány akce, včetně autorských prezentací, směřující k maximální medializaci vybrané patnáctky. Do děje bude zatažena i veřejnost, s možností udělení ceny veřejnosti hlasováním (na výstavě, na webovém portálu, sms hlasováním v průběhu galavečera). Patnáctka se stane rovněž základním obsahem galavečera a bude v průběhu programu mediálně zajímavou formou představena. O jednotlivých dílech budou natočeny

medailony, které budou mít svou krátkou „klipovou“ podobu pro galavečer i spoty v TV. Filmový materiál i galavečer budou mít svého průvodce, který se stane mediální tvář ročníku soutěže. Pro první ročník jednáme s Davidem Vávrou, který by navíc ve spolupráci s Radovanem Lipusem vytvořil i scénář.

K výstavě bude vydán katalog, který bude obsahovat všech 45 děl. V současné době probíhají jednání o pořádání výstavy s Centem současného umění DOX a přímém přenosu galavečera na ČT 2.

FINANCOVÁNÍ

Zajištění financování je základním předpokladem pro úspěšné naplnění vize. Soutěžní přehlídka nebude financována z rozpočtu ČKA. Financování bude zajištěno formou partnerských smluv a grantů. Z hlediska grantů bylo a bude požádáno Kanceláří ČKA o granty Hlavní město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Visegrádský fond a Culture.

Pro získání partnerů je připravována „Nabídka pro partnera soutěžní přehlídky“, která řeší vyšší finančního plnění partnerů na jednotlivých úrovních na straně jedné a plnění ze strany pořadatele soutěže na straně druhé. V průběhu měsíce září bude tento materiál postupně představován potenciálním partnerům. Začínat budeme u velkých bankovních ústavů, nepředpokládáme, že budeme oslovovat stavební firmy a developery. Vybraným spolupracovníkem ČKA pro tuto činnost je společnost PP Production, která má zkušenosti z obdobných akcí (např. Magnesia Litera či spolupráce s Univerzitou Karlovou, Českou filharmonií). Nesnadným cílem je do konce roku 2011 sestavit model financování založený na partnerských smlouvách a grantech.

MEZINÁRODNÍ PŘESAH

Mezinárodní charakter soutěže byl podpořen podpisem „Memoranda o organizaci mezinárodní přehlídky architektonických realizací“ v rámci států V4 na valné hromadě 2011. Česká cena za architekturu tak bude začleněna do mezinárodní přehlídky.

Záštitu poskytli: Předseda vlády ČR
Ministr pro místní rozvoj ČR
Primátor hl. města Prahy

Harmonogram:

Leden 2012 – vyhlášení soutěžní přehlídky
Do 30. června 2012 – přihlášení soutěžních děl na portál
Červenec – srpen 2012 – práce na webu, zajištění fotografií a souhlasů autorů
Srpen – září 2012 – výběr 45 nejlepších staveb Akademií architektury
Konec září 2012 – zasedání odborné mezinárodní poroty, výběr 15 nejlepších staveb
Září – říjen 2012 – natočení klipů a medailonů o stavbách pro ČT 2

Listopad 2012 – klipy o 15 stavbách v TV, 1 díl v rámci cyklu Architektura pro život, výstava, doprovodný program
Konec listopadu 2012 – slavnostní galavečer jako derniéra výstavy s vyhlášením výsledků, spojený s hlasováním veřejnosti; výstava bude dále putovat nejen po galeriích v České republice, ale také v zahraničí
2013 – Mezinárodní soutěžní přehlídka staveb zemí V4

Za pracovní skupinu pro přípravu soutěžní přehlídky
Milan Jirovec

Statut České ceny za architekturu byl schválen 12. 7. 2011 představenstvem. Je k dispozici v Kanceláři ČKA.

ZE STATUTU

UDĚLOVANÉ CENY

Česká cena za architekturu – jedno dílo vybrané porotou

Finalista České ceny za architekturu – tři díla vybraná porotou

DALŠÍ CENY

Cena za krajinářskou architekturu. Uděluje představenstvo ČKA za významný počín v oblasti krajinářské architektury. Výběr je prováděn z nominačního výběru AA (přibližně 45 děl). Tato cena bude udělena, pokud mezi porotou oceněnými díly nebude zástupce z oblasti krajinářské architektury a zároveň bude takové dílo zastoupeno v nominačním výběru AA.

Cena za teorii, výzkum a popularizaci architektury. Uděluje představenstvo ČKA.

Cena klient roku. Uděluje představenstvo ČKA za příkladné zadání zakázek i za postupy investorů ve státním i soukromém sektoru.

Pocta ČKA. Samostatně, dle vlastního statutu ČKA udělovaná cena významné osobnosti oboru. Cena může být dle uvážení představenstva zahrnuta do struktury soutěže.

Cena veřejnosti. Uděluje veřejnost jednomu z patnácti vybraných architektonických počínů, které doporučila Akademie architektury. Hlasování probíhá prostřednictvím SMS a na webovém portálu v určeném období před galavečerem a v jeho průběhu.

Cena generálního partnera. Uděluje generální partner soutěže jednomu z 45 vybraných architektonických počínů, a to dle aktuálních souvislostí.

ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE OD PATNÁCTI K PĚTI

V roce 2000 se v České republice konalo 15 architektonických soutěží. V roce 2011 k dnešnímu datu proběhlo 5 architektonických soutěží, z toho 3 na jeden prostor ve Zlíně (tedy celkem 3 vypisovatelé architektonických soutěží). Situace je stále špatná a zhoršuje se.

ČKA dlouhodobě usiluje o úpravy zákona o zadávání veřejných zakázek tak, aby veřejní zadavatelé byli nuceni používat soutěže o návrh. Rozumíme tomu, že část veřejných zadavatelů se soutěží o návrh vyhýbá záměrně, a takové k nim změna zákona pohne, byť budou vždy hledat postranní cesty. Na druhou stranu, nepochybně ne všichni veřejní zadavatelé, a to zvláště po změnách při posledních volbách, jsou záporné osoby. Udělali jsme sondu do několika akcí, které po dlouhém jednání s ČKA neskončily soutěží o návrh. Na základě této analýzy navrhujeme, aby ČKA vytvořila více „user friendly“ prostředí pro ty veřejné zadavatele, kteří mají o soutěžení zájem.

Víme, že jde i o zadavatele z menších obcí, kteří investici, pro něž je architektonická soutěž vhodná, dělají poprvé. Rádi bychom znalost prostředí veřejných zadavatelů prohloubili a získali zpětnou vazbu.

Prosíme autorizované architekty o zasílání postřehů a zkušeností (kladných i záporných) z průběhu zadávání veřejných zakázek na zpracování projektu. Pomohou nám zmapovat nejen celé procesy, ale také důvody, proč bylo či nebylo využito architektonické soutěže.

Své náměty zasílejte na:
petr.lesek@projektil.cz

Petr Lešek,

předseda Pracovní skupiny pro transparentní zadávání veřejných zakázek

ZPRÁVA O POZICI ČKA VŮČI UIA

Na základě usnesení VH ČKA 2011 se představenstvo rozhodlo uspořádat 25. 5. 2011 workshop – setkání s těmi architekty, kteří mají s UIA – Mezinárodní unií architektů přímou zkušenost, a vyslechnout si jejich názory. Záznam setkání najdete webu ČKA v rubrice Zahraničí/UIA.

V představenstvu jsem dostal na starost koordinaci ohledně (ne)setrvání ČKA v UIA (Mezinárodní unii architektů). Pro lepší přehled o historii a současné struktuře doporučuji souhrnný materiál Info o UIA, který sestavila K. Folprechtová z Kanceláře ČKA – viz www.cka.cc – rubrika zahraničí.

ZALOŽENÍ UIA

Mezinárodní unie architektů – UIA vznikla v roce 1948. Lze říci, že je to nepřímý následník CIAM (založeného roce 1928, který doprovázel zrození moderny). Mezinárodní unii architektů založili učni otců moderny, ethos CIAM však UIA již neměla.

Unie zaštiťuje architekty na celém světě (asi 1,3 milionu architektů). Členské země jsou rozděleny do pěti regionů. Česká republika je členem UIA (zastupuje ji ČKA a Obec architektů) od roku 1998. Zařazena je do Regionu 2, kde jsou evidovány země východní Evropy a středního východu (Afghánistán, Arménie, Ázerbájdžán, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Řecko, Chorvatsko, Kypr, Gruzie, Maďarsko, Izrael, Kazachstán, Kyrgyzstán, Libanon, Makedonie, Palestina, Polsko, Rumunsko, Rusko, Srbsko, Slovensko, Sýrie, Tádžikistán, Turecko, Ukrajina, Černá hora, Uzbekistán).

V roce 1967 se devátý kongres UIA pořádal v Praze, což byla především zásluha našich tehdejších zástupců a zejména předsedy UIA arch. Vladimíra Machonina. Během normalizace byla činnost ČSSR v UIA násilně utlumena, i když určité kontakty přetrvávaly a např. na časopis UIA Newsletter vzpomínají někteří architekti jako na jeden ze vzácných pramenů informací z jinak zakázaného světa.

POČÁTKY ČLENSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ve druhé polovině 90. let byla po dohodě ČKA (předseda arch. Petr Bílek) a Obce architektů (předseda arch. Jiří Mojžíš) založena česká členská sekce při UIA (UIA Member Section). Součástí dohody bylo, že každý subjekt bude platit polovinu členského příspěvku, jehož celková výše se každoročně mění a je přibližně 5913 eur ročně. Aktivními zástupci byli především arch. Petr Bílek a arch. Alexander Gjurić. Patrná byla snaha o zviditelnění České republiky a jejího zapojení do mezinárodních struktur, což bylo v té době nelehké a současně významné – ČR v té době nebyla v EU.

Velkým úspěchem byla například skutečnost, že se zasedání Komise pro odbornou praxi (PPC – Professional Practice Committee) v roce 1999 odehrálo v Praze. Naši zástupci v té době rovněž usilovali o zrušení regionálního členění zemí nebo o zařazení naší členské sekce do Regionu 1, tj. mezi země západní Evropy. Region 1 byl totiž vždy čínorodý a koordinovaný, kdežto Region 2 je dosti rozsáhlý a zahrnuje země s rozdílnou historií, kulturou a z nich vyplývající politickou orientací; důsledkem je formální činnost, nesoustředěná na podstatná témata. Přestup se však, zejména kvůli nevstřícnému postoji tehdejšího předsedy UIA Vassilise Sgoutase (1999–2002), nepodařilo prosadit. Je nutno dodat, že současná tendence mezi některými představiteli UIA je regionální členění zrušit.

SITUACE DNES

Činnost naší sekce v UIA je na rozdíl od devadesátých let slabá. Vzhledem k tomu, že v současné době je ČR již plně integrována do EU, orientují se aktivity tímto směrem. Mezinárodní spolupráce ČKA, realizovaná zejména prostřednictvím pracovní skupiny pro zahraničí, se soustředí na evropské struktury – ACE (Architects Council of Europe) a dále ENACA (European Network of Architects Competent Authorities) a EFAP (European Forum for Architectural Policies). Činnost těchto organizací je zaměřena na tři oblasti: vzdělávání, veřejné zakázky a postavení architekta ve společnosti. To je plně v souladu se strategickými cíli ČKA. Orientace na evropské organizace je pragmatická kvůli reálným personálním a finančním možnostem Komory a současně proto, že jde o shodný kulturní prostor se shodnými tématy. Agenda UIA je širší. Je také třeba si uvědomit, že cesty na zahraniční jednání v evropských strukturách se většinou odehrávají na otočku během jednoho dne; do Bruselu jsou levné letenky. Jednání UIA však bývají většinou v zámoří, což by znamenalo řádově vyšší náklady.

Pokud by chtěla ČKA investovat ještě více prostředků do práce v nadnárodních strukturách architektů, bylo by smysluplnější zesílit činnost v ACE, která řeší současná témata Komore blízká a užitečná (a která není schopna ČKA v současné době pokrýt).

POSLEDNÍ ZASEDÁNÍ UIA V ISTANBULU

Čerstvou zkušenost udělali místopředsedové Jan Sapák a Josef Smutný na konferenci Regionu 2 UIA v Istanbulu dne 18. června letošního roku. Záznam z cesty je na webových stránkách (http://www.cka.cc/oficialni_informace/Pracovni-skupiny/ps-pro-zahranicni-aktivitu/uiar-region-ii.-presidents-meeting-2011). Zjednodušeně řečeno, potvrdila se formálnost a heslovitost jednání, absence řešení reálných problémů. Značnou část setkání zabrala příprava na příští kongres UIA v Tokiu.

ZÁVĚR

Na základě všech těchto informací se představenstvo rozhodlo, že zástupce ČKA se kongresu v Tokiu účastnit nebude. Představenstvo doporučí příští valné hromadě pozici, která se v podstatě shoduje s návrhem Pracovní skupiny pro zahraničí, tedy:

- l setrvat v UIA jako člen;
- l neusilovat o přerazení do regionu 1;
- l nezapojovat se aktivně do žádné přímé iniciativy UIA;
- l neúčastnit se akcí, které pořádá UIA;
- l na akcích jiných mezinárodních organizací, na kterých se účastní zástupci ČKA, vyhledat účastníky z jiných států, kteří jsou aktivní v činnosti UIA, a získat od nich aktuální informace;
- l sledovat z dostupných, zejména elektronických zdrojů práci UIA a podávat pravidelně zprávu představenstvu a členům Komory.

Zpracoval David Mareš

UIA vydává měsíčník, v němž informuje o své činnosti a souvisejících aktivitách. Periodikum je možné stáhnout na www.uia-architectes.org

UZNÁVÁNÍ ODBORNÉ KVALIFIKACE ARCHITEKTŮ V EU

Na jaře 2011 proběhlo připomínkování profesní směrnice o odborných kvalifikacích č. 2005/36/EC (Professional Qualification Directive – PQD). Evropská komise (COM) zapracovala připomínky a požadavky a shrnula celý materiál do tzv. Zelené knihy (Green Book), která vyšla v červnu letošního roku. Obsah knihy je možno opět připomínkovat a vznášet dotazy do 20. září 2011. Na konci roku tak vznikne legislativní text, který bude v roce 2012 schválen a modernizace směrnice ukončena. Obsah směrnice bude mít dopad na znění zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace.

VÝHODA ŠESTI SEKTOROVÝCH PROFESÍ

Profese architekta je zařazena mezi profese oborové (sektorové). Patří mezi ně rovněž lékaři, zdravotní sestry a ošetřovatelé, zubní lékaři, veterinární lékaři, porodní asistentky a farmaceuti. Výhodou těchto profesí je automatické uznávání kvalifikací v zemích EU (uve- dené v příloze V. a VI. směrnice PQD). Zatím žádné další profese tuto výhodu nemají. V praxi to znamená, že pokud se architekt registrovaný u ČKA rozhodne pracovat například v Německu, předkládá u tamní profesní instituce doklad o udělení autorizace Českou komorou architektů. Příslušný orgán hostitelského členského státu by tak neměl požadovat další dokumenty, kontrolovat odbornou přípravu ani českého architekta žádat o doložení kvalifikace. Kvalifikace bude uznána automaticky.

EVROPSKÁ PROFESNÍ KARTA

Zelená kniha, vydaná letos Evropskou komisí, prezentuje možnosti modernizace automatického uznávání kvalifikace a návrhy pro usnadnění mobility na jednotném trhu. Jedním z návrhů je zavedení tzv. Evropské profesní karty. O její formě se hovoří již léta – buď plastová karta, nebo e-certifikát. V říjnu 2010 Evropská komise navrhla profesním institucím jako možnou alternativu k plastovým kartám elektronický certifikát. Certifikát by vyhotovila na žádost architekta profesní instituce, a to formou PDF dokumentu. Je to systém, který většina kompetentních organizací v současné době praktikuje. Architekt ho může použít pro spolupráci s klientem, zaměstnavatelem, zahraniční komorou či jako žadatel v případě automatického uznávání. Prověření, respektive kontrola dokumentu by byla možná v on-line seznamu, který již stejně většina profesních institucí v EU spravuje. Podmínkou pro e-certifikát by byla povinnost vést a aktualizovat seznam pro členské státy EU ve směrnici. V Zelené knize se již o elektronické variantě neuvazuje a popisována je pouze plastická karta, napojená na již existující IMI systém.

Evropská komise navrhla, že by vlastníci profesní karty nemuseli povinně uvědomovat hostitelskou zemi, do níž přišli projektovat, o poskytování svých služeb v této zemi. Nikde by se tedy nemuseli ohlašovat (PQD, článek 7). S touto variantou ČR ani Evropská rada architektů (ACE) nesouhlasí. Režim registrace by měl být zachován, karta by mohla být předkládána na místo doprovodných dokumentů.

STUPNĚ VZDĚLÁNÍ A ÚROVNĚ KVALIFIKACE ZŮSTANOU ZACHOVÁNY

Dalším návrhem, který se objevuje v červnové Zelené knize vydané Evropskou komisí, je vymazání článku 11 Směrnice, který se zabývá úrovněmi kvalifikace. V dokumentu Ministerstva školství ČR, který vznikl na základě připomínek příslušných institucí ČR, se uvádí mimo jiné, že stupně vzdělání a úrovně kvalifikace by měly zůstat zachovány, zejména pro posouzení stupně vzdělání. V případě likvidace stupňů nebude možno posoudit, zda dotyčný dosáhl požadované úrovně vzdělání (celkem v EU existuje pět úrovní vzdělání).

ACE rovněž označuje výmaz článku jako předčasné, účelně podkopávající odbornou kvalifikaci, a upozorňuje, že stupně vzdělání uvedené ve směrnici pomáhají sladit dva hlavní cíle politiky této směrnice. Na jedné straně ochranu spotřebitelů, které směrnice podporuje s ohledem na transparentnost a standardy profesní kvalifikace, a na straně druhé práva odborníků na usazení a poskytování služeb mimo domovskou zemi. Ta zahrnují také ustanovení o individuálním kompenzačním opatření, kdy je nutné, aby mohl odborník dosáhnout standardu očekávaného ze strany spotřebitelů a hostující země. Pokud dojde ke zrušení článku 11, dojde k poškození spotřebitelů, zároveň však budou poškozeni i odborníci, neboť země a spotřebitelé budou preferovat odborníky s vlastní,

národní profesní kvalifikací před profesionály ze zahraničí, jejichž kvalifikace bude neověřena.

PROFESNÍ ARCHITEKTA

Česká republika prostřednictvím ČKA dlouhodobě sleduje a aktivně podporuje prodloužení požadované délky vzdělání architektů ze čtyř na pět let. V tomto úsilí se plně shoduje s názory a požadavky většiny profesních i akademických organizací u nás i v zahraničí. Evropská komise preferuje čtyřleté vzdělání a argumentuje tvrzením, že vzdělávací požadavky architektů v délce čtyř let, definované v článku 46 Směrnice, představují pouze minimální požadavek, což umožňuje členským státům a univerzitám aplikovat vyšší standardy při vzdělávání budoucích architektů. Vzhledem k tomu, že evropské profesní instituce jsou zajedno v zavedení systému 5+2 (pět let studia a dva roky praxe), navrhuje Evropská komise druhé řešení. Aby bylo možno využít automatické uznávání, architekti by museli prokázat buď minimálně pět let akademického vzdělání následovaného alespoň jedním rokem praxe pod dohledem, nebo minimálně čtyři roky akademického vzdělání s alespoň dvěma roky praxe pod dohledem. V důsledku toho by trvalo minimálně šest let stát se plně kvalifikovaným architektem v Evropské unii a vždy by musela být zahrnuta praxe pod dohledem. Tato varianta se objevuje v Zelené knize. Je tedy otevřena připomínkám. Podporují ji také Česká komora architektů a Evropská rada architektů, ačkoli bude stále vyvíjen tlak na Evropskou komisii, který by vedl k optimálnímu systému 5+2.

Ač má Zelená kniha ve svém obsahu zapracována již několikrát veřejná slyšení a připomínky, vyvolává přesto dojem, že její tvůrce, Evropská komise, spoléhá na opakování svých původních návrhů k obhájení svých politických postojů. Naráží na odpovědi vyzvaných profesních institucí, především zdravotnických a technických organizací. Za architektky intervnují Evropská rada architektů (ACE) a ENACA.

Kateřina Folprechtová

Odkazy:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/directive_in_practice/architects_en.htm

Dokumenty:

European Commission – Green Paper – Modernising the Professional Directive (June 2011)

ACE Draft Response to the COM Green Paper, Toal O'Muiré, Wolfgang Haack (August 2011)

ACE Submission to IMCO Committee (July 2011)

Zelená kniha – Modernizace směrnice o odborných kvalifikacích – Pozice ČR – MŠMT (srpen 2011)

Vyjádření ČKA, prof. L. Lábus (srpen 2011)

CESTA KE SCHVÁLENÍ DOKUMENTU POLITIKA ARCHITEKTURY ČR

Dokument *Politika architektury – Národní program stavební kultury* doporučil v červnu ke schválení Senát PČR a zároveň se stalo v červenci jeho naplňování vládním úkolem, když byl schválen v *Koncepci státní bytové politiky do roku 2020*. ČKA usiluje od roku 2007 o to, aby byl dokument schválen vládou. Dokument, jehož základními pilíři jsou zlepšení postavení architektury v oblasti výchovy a vzdělávání, v oblasti veřejné výstavby a v oblasti obecné podpory architektonické kvality v městském a venkovském prostředí, by se tak stal závazným dokumentem na národní úrovni, a tedy i pro všechny navazující dokumenty na regionální úrovni.

CO JSOU POLITIKY ARCHITEKTURY A PROČ V EVROPĚ VZNIKAJÍ?

Politiky architektury jednotlivých států se snaží zabezpečit právo všech občanů na příznivé životní prostředí, které je stanoveno v Listině základních práv a svobod. Chtějí to uskutečnit zlepšením podmínek pro vznik a ochranu harmonického a kvalitního vystavěného prostředí, které je tvořeno nejen budovami, komunikacemi, drobnými stavbami, ale i zelení, lesy, parky a dalšími součástmi životního prostředí vytvořenými činností člověka.

Během francouzského předsednictví v roce 2000 vznikl poradní orgán, tzv. Evropské fórum politiky architektury (European Forum for Architectural Policies). Jde o neformální síť, která spojuje vládní, profesní a kulturní instituce ze všech členských států EU. Jejím hlavním cílem je podpora architektonických politik. Česká komora architektů je členem EFAP od roku 2005 a MMR od roku 2010.

Ministerstvo pro místní rozvoj přeložilo na základě doporučení České komory architektů vybrané dokumenty politik architektury některých evropských zemí. Dokumenty jsou k dispozici v Kanceláři ČKA v plném znění v tištěné i digitální podobě. V Bulletinu ČKA pravidelně přetiskuje me zkrácené verze jednotlivých již schválených dokumentů.

ZMĚNY V OBSAHU DOKUMENTU OD ROKU 2006

Od roku 2009 (respektive 2006, kdy dokument *Politika architektury ČR* vznikl) proběhly desítky jednání zástupců ČKA s jednotlivými ministry, senátory, poslanci a dalšími zástupci státní správy i samosprávy. Také se jednalo o podporu dokumentu a myšlenek *Politiky architektury* se Svazem měst a obcí, Spolkem pro obnovu venkova, konferencí rektorů vysokých škol, Radou vysokých škol atd. ČKA rovněž iniciovala vystoupení europoslance Oldřicha Vlasáka při interpelacích 10. června 2011, jejichž předmětem bylo plnění závěrů Rady EU o architektuře. Vyzvány byly také architektonické komory Polska a Maďarska, aby při předsednictví EU zdůraznily toto téma.

Mezi zásadní změny dokumentu patří:

1. K názvu *Politika architektury ČR* přibyl dovětek – *Národní program stavební kultury*. Důvodem je, že byl termín *Politika architektury* příliš

obecný (pro mnohé nebylo zcela jasné, co si pod tímto názvem představit, co je jeho obsahem; podtitul tedy název dokumentu vysvětluje; připomeňme ještě, že termín *Politika architektury* – „policy“ – ČKA převzala z obdobných evropských dokumentů, kde je tento termín používán také ve významu „strategie“, „program“, zatímco v Čechách se s tímto významem slova *politika* veřejnost ještě neztotožnila).

2. Jak již bylo zmíněno, dokument je postaven na třech pilířích. Je nutné soustavně působit v těchto oblastech:

- | v oblasti výchovy a vzdělávání,
- | v oblasti veřejné výstavby,
- | v oblasti obecné podpory architektonické kvality v městském a venkovském prostředí.

Kromě základního dokumentu, shrnujícího tyto tři pilíře, byl dpracován podrobnější podklad, který je nyní předkládán při jednáních. Zde jsou kromě rozpracovaných pilířů také odkazy na související dokumenty (české i zahraniční), s nimiž je *Politika architektury (PA)* v souladu. Nechybí informace o EFAP.

3. ČKA klade zvýšený důraz především na zadávání veřejných zakázek na stavby (na projektovou dokumentaci staveb). Tento přístup ČKA je ovlivněn současnou situací v ČR, kdy dochází stále častěji ke korupci, klientelismu a nesprávnému zadávání zakázek. Často vítězí (především při veřejných obchodních soutěžích) kritérium nízkých nákladů na projekt nad kvalitním návrhem – a kvůli nekvalitnímu projektu ve finále dochází k vyšším investičním nákladům na stavbu i provoz budovy. ČKA považuje za nejvhodnější způsob, jak získat projektanta, architektonickou soutěž.

ČKA v průběhu posledních let zintenzivnila tlak na vládu, ministry (vyzvala je k doplnění protikorupčního balíčku) i společnost (otevřené výzvy veřejnosti apod.), uspořádala řadu tiskových konferencí na toto téma.

4. Jelikož bylo v dubnu 2009 podepsáno Memorandum o vzdělávání a architektuře mezi předsedou ČKA a ministrem školství, mládeže a tělovýchovy, proběhla řada jednání na MŠMT. Ministerstvo slíbilo, že se bude vzděláváním v oblasti architektury na všech stupních škol zabývat.

Doprovodný program pro školu a veřejnost v Centru současného umění DOX v Praze v rámci výstavy Jan Kaplický – *Vlastní cestou* (duben–září 2010)

Martin Rajniš – *Architektura* (říjen–listopad 2010) v Domě umění v Českých Budějovicích, doprovodný program pro školy pod vedením lektorky Šárky Kosové

V současné době ČKA pracuje na kvalifikačním rámci pro terciární vzdělávání (viz s. 23).

POLITIKA ARCHITEKTURY SE DOSTÁVÁ DO USNESENÍ

Senát PČR (jeho výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice) vydal 1. června 2011 usnesení, v němž se rozhodl podpořit přijetí dokumentu Politika architektury ČR – Národní program stavební kultury a doporučil vládě jeho schválení. Výbor byl seznámen předsedou ČKA Janem Vranou s pracovní verzí dokumentu Politika architektury – Národní program stavební kultury, v němž jsou rozpracované základní tři body programu (zlepšení postavení architektury v oblasti výchovy a vzdělávání, v oblasti veřejné výstavby – především zadávání veřejných zakázek a dále v oblasti obecné podpory architektonické kvality v městském a venkovském prostředí). Doporučení výboru není pro vládu závazné, ale může pomoci přijetí dokumentu. Více viz Bulletin ČKA 2/2011, s. 46.

Dne 13. 7. 2011 byla schválena Koncepce bydlení ČR do roku 2020. Tento dokument ČKA připomínkovala a všechny její náměty se staly jeho součástí. Akcentovala především kvalitu vystaveného prostředí, které byla v původním dokumentu věnována nedostatečná pozornost (a která vychází právě z Politiky architektury ČR). Součástí koncepce je rovněž odkaz na Politiku architektury ČR, která se tak stává vládním úkolem, který je nutno plnit. Více viz s. 19.

Politika architektury souvisí rovněž s dalšími dokumenty, které v ČR vznikají. Jedná se především o:

- ! Politiku územního rozvoje České republiky (usnesení vlády ČR ze dne 20. 7. 2009 č. 929 o Politice územního rozvoje České republiky 2008);
 - ! Zásady úrbánní politiky schválené usnesením vlády ze dne 10. května 2010 č. 342;
 - ! kohezní politiku ČR.
- Připravovaná Politika architektury není v rozporu s těmito již přijatými dokumenty, naopak se vzájemně doplňují a podporují.

POLITIKA ARCHITEKTURY ODPOVÍDÁ NA VÝZVU EU

ČKA považuje za zásadní, aby byla Politika architektury ČR – Národní program stavební kultury přijata co nejdříve. Na zasedání Rady EU v roce 2008 byly totiž přijaty závěry Rady EU o architektuře: přínos pro udržitelný rozvoj (2008/C 319/05), v nichž jsou vyzvány členské státy aby:

- ! braly v úvahu architekturu a její specifika, především její kulturní rozměr,
- ! vedle technických norem vypracovaly v případě architektury i přístup zahrnující obecné, hospodářské, sociální, kulturní a environmentální cíle,
- ! podporovaly inovace a experimentování z hlediska udržitelného rozvoje v oblasti architektury, urbanismu a tvorby krajiny,
- ! zlepšily znalosti odvětví architektury a jeho přínosu pro udržitelný rozvoj, zejména pak z pohledu statistiky,

! zvyšovaly povědomí veřejnosti o úloze architektury a urbanismu při vytváření prostředí pro kvalitní život a podporovaly zapojení veřejnosti do udržitelného rozvoje měst,

! posoudili, zda je ve spolupráci s odborníky a s ohledem na zkušenosti několika členských států možné každý rok intenzivně věnovat určité období na evropské úrovni architektuře.

ČKA se na jaře obrátila, jak již bylo zmíněno, na poslance Evropského parlamentu Oldřicha Vlasáka a prezidenta EFAP Roba Doctera. Jejich oficiální interpelace a vystoupení vyzývala právě k naplňování výsledků rezoluce.

Členské státy a Komise by měly společně zajistit opatření navazující na tyto závěry a v roce 2012 podat zprávu o jejich provádění. Přijetí dokumentu Politika architektury by bylo jasnou odpovědí na tuto výzvu EU.

ČKA nyní intenzivně spolupracuje s MMR a jeho Koordinační radou výstavby. Ta zadala zpracování analýzy věnované politice architektury Ústavu územního rozvoje MMR (úkolem bylo v rámci zvyšování kultury výstavby vyhodnotit existující národní dokumenty „politika architektury“ členských zemí EU a doporučit vhodnou koncepci či formu pro obdobný národní dokument pro Českou republiku). Na základě výsledků analýzy zpracovala Koordinační rada výstavby podklad, v němž doporučuje vytvoření kompletního rozsáhlého dokumentu Politika architektury ČR – Národní program stavební kultury. Tento podklad, po připomínkování ČKA, SIA a dalších členů Koordinační rady, bude předán ministromi a ten jej může přednést vládě.

ZÁJEM POLITIKŮ

Politika architektury má stále širší politickou podporu a pomalu začíná být vnímána její potřebnost. Jedná se o téma, které se táhne celým politickým spektrem, a politici si začínají uvědomovat, že by na něj mohli navázat své aktivity. Všechna jednání, která v posledních dvou letech vede ČKA s politiky, deklarují ochotu se dokumentem Politika architektury zabývat a přijmout jej. Jedním z důvodů podpory dokumentu je také skutečnost, že řada politiků působila v roli starostů či zastupitelů měst a obcí, a mají tudíž zkušenost s rozhodováním o budoucích investicích a výstavbě, uvědomují si problémy. Patrný je jejich zájem na odpovědnějším přístupu k prostředí i efektivnějším způsobu zadávání zakázek.

ČKA byla v poslední době vyzvána k participaci na tvorbě některých dokumentů pro jednotlivá ministerstva. Zdá se, že si státní správa začíná uvědomovat, že mnohá rozhodnutí nelze realizovat bez spolupráce s odborníky.

Markéta Pražanová

Zkrácený a upravený text, který byl zpracován pro časopis ASB v červenci 2011.

Architektura očima dětí. Projekt realizovaný pod vedením Ing. arch. Kateřiny Sedláčkové od roku 2007 v Městské knihovně Slavov ve Dvoře Králové nad Labem. Pohled na instalaci ve výstavních prostorách Staré radnice.

STÁTNÍ POLITIKA ARCHITEKTURY IRSKA 2009–2015

Od prosince 2010 vycházejí v Bulletinu ČKA zkrácené verze politik architektury jednotlivých členských států Evropské unie. Po dokumentech ACE a Vládním programu politiky architektury Finska a Holandska přinášíme Státní politiku architektury Irska.

GOVERNMENT POLICY ON ARCHITECTURE 2009–2015

Publikace je výsledkem procesu konzultací a formulování, který byl zahájen na podzim roku 2007. Tento proces zahrnoval ustavení Steering Committee a tři referující tematických skupin, které se soustředily na tři obecná témata:

- I podpora informovanosti, vzdělávání a výzkumu,
- I podpora kvality ve vystavěném prostředí,
- I podpora udržitelnosti.

Současný dokument vychází z publikace Action on Architecture 2002–2005 a aktuálnějších pokynů pro oblast plánování a životního prostředí. K dalším aktuálním výchozím faktorům v tomto směru patří zřízení Irish Architecture Foundation v roce 2005 a registrace titulu „architekt“ podle ustanovení Building Control Act 2007. V úvahu bylo rovněž vzato rozhodnutí vlády z roku 2004, týkající se iniciativy směřující k reformě v zadávání stavebních zakázek, která zahrnuje zadávání veřejných a veřejně financovaných stavebních zakázek, a to na bázi konkurenčních pevných cen, a zadávání zakázek na služby stavebním konzultantům, opět na bázi konkurenčních pevných cen.

Government Policy on Architecture 2009–2015 obsahuje pětáctičet akcí a člení se do šesti oddílů: úvod, strategie architektury, potřeba podkladů a výzkumné kapacity, vedení příkladem, architektura a širší prostředí, vývoj poptávky po kvalitě a provádění a hodnocení. Tato politika doplní vládní politiku v oblasti reformy systému zadávání veřejných stavebních zakázek, jejímž cílem je dosažení větší cenové jistoty ve stadiu nabídkového řízení, lepší protihodnoty za vynaložené prostředky a efektivnější provedení projektů.

Politika uznává místo architektury ve společnosti, která je výrazem dřívějších i současných kulturních, estetických a sociálních hodnot a výzev a očekávání budoucnosti co do utváření udržitelného životního prostředí vysoké kvality. Uznává rovněž vládní politiku projektování a výstavby a význam, který tato politika má jako standard při zadávání veřejných stavebních zakázek. Zveřejnění politiky architektury přichází v době zvýšeného zájmu veřejnosti o tyto otázky a její doporučení zahrnují akce uskutečňované mnoha ministerstvy.

Při vypracování „Strategie architektury“ byly uznány potřeby environmentálního výzkumu prováděného na řadě různých úrovní. Akce k tomu zahrnují zřízení Built Environment Research Committee, zařízení pro ma-

teriálový výzkum a výzkum stávající a budoucí podpory vzdělávacích programů, jako je iniciativa Architects in Schools.

VEDENÍ PŘÍKLADEM

Tato sekce dokumentu poukazuje na roli státu v rámci celkového provádění dané politiky: zvýšení kvality architektury na základě formulace politiky při zadávání zakázek na státem financované projekty včetně dosažení příkladné a udržitelné praxe, tj. při dalším rozvoji interních architektonických služeb na úrovni místních orgánů, při posuzování celoživotních nákladů budov a při podněcování ateliérů všech velikostí k účasti na procesech spojených se zadáváním zakázek. Akce podle tohoto oddílu odrážejí rovněž roli státu jako správce starších a historických budov, při rozvíjení osvědčených postupů v udržitelném využívání a udržování vlastního fondu budov včetně příslušné dokumentace a publikační činnosti a při hodnocení zkušeností ze stávající podpory širšího architektonického dědictví.

S rozšířením působnosti této politiky na širší prostředí budou místní orgány žádány, aby zavedly řadu opatření týkajících se problematiky udržitelnosti a adaptivního opětovného využití vlastního existujícího fondu budov. Jak společnost požaduje holističtější přístup k vývoji, který zahrnuje podporu udržitelných komunit a na urbanistickém projektování založených kritérií rozvoje různých modelů osídlení, se význam „vymezení vhodných míst“ stal ještě zjevnějším. Navrhuje se rovněž, aby Ministerstvo životního prostředí, kulturního dědictví a místního rozvoje spolupracovalo při propagaci osvědčené praxe plánování architektonické kvality a urbanistických projektů.

VÝVOJ POPTÁVKY PO KVALITĚ

Počítá se s řadou akcí na podporu povědomí veřejnosti o architektonické kvalitě a architektonickém dědictví. Tato podpora bude probíhat na mnoha různých úrovních, od základních škol a vysokoškolských institucí po informování a zapojení široké veřejnosti díky vládou a kulturními institucemi vedené propagací na celostátní i místní úrovni, a to ve spolupráci s místními orgány. Taková činnost by měla zahrnovat výstavy a akce včetně podpory ve prospěch Irish Architecture Foundation a dalších organizací.

PROVÁDĚNÍ A HODNOCENÍ

Odpovědnost za koordinaci při provádění politiky je přidělena Ministerstvu životního prostředí, kulturního dědictví a místní správy. Ministrovi

Centrum současného umění a divadlo George Bernarda Shawa, Carlow / Terry Pawson

Trinity College, Dublin / McCullough Mulvin Architects, Valerie Mulvin

budou předkládány výroční zprávy o pokroku. Akce z tohoto oddílu zahrnují ustavení fóra pro dohled nad některými aktivitami, které se týkají kvality a udržitelnosti systému státem financovaných veřejných zakázek a sledování vývoje v oblasti podobné politiky na úrovni EU, ustavení výboru plánovacích orgánů pro historické budovy, koordinaci výměny informací o architektuře a architektonickém dědictví prostřednictvím internetu a spolupráci se City and County Managers Association při řešení toho, jak by mohly být takové akce prováděny na místní úrovni a jak zřídit při místním orgánu fórum pro problematiku vystavěného prostředí.

VYHLÁŠENÍ STÁTNÍ POLITIKY ARCHITEKTURY V ROCE 1996

V uznání významu architektury pro irskou společnost a kulturu vyhlásila irská vláda politiku architektury. Proces byl zahájen počátkem 90. let a vedl v roce 1996 ke zveřejnění dokumentu *Developing a Government Policy on Architecture: A Proposed Framework and Discussion of Ideas*. V květnu 1997 pak vláda k architektuře přijala následující politické prohlášení:

Při provádění své politiky architektury vláda:

- l bude u stavebních prací, za které odpovídá, podporovat náročné normy projektování a výstavby a usilovat o vysokou úroveň staveb,
- l vyvine organizační rámec, který usnadní uplatňování znalostí a dovedností týkajících se vystavěného prostředí,
- l zajistí, aby bylo na vysoké úrovni uchováváno a udržováno architektonické dědictví,
- l bude podporovat poptávku po vysoce kvalitní architektuře v celé společnosti,
- l bude podporovat koncepci udržitelného vývoje,
- l bude podněcovat inovace v architektuře.

V návaznosti na toto prohlášení spustila vláda proces průzkumu a diskusí s cílem zjistit, jaká opatření by mohla přijmout a podpořit, aby bylo toto prohlášení naplněno. Výsledkem tohoto procesu byla publikace *Action on Architecture 2002–2005*.

AKCE V RÁMCI DANÉ POLITIKY

V roce 2007 inicioval ministr životního prostředí, kulturního dědictví a místní správy proces, který měl vyhodnotit přínos akcí v rámci politiky architektury a připravit nový program akcí, který by vzal v úvahu časem změněné okolnosti. Z mnoha témat se nejčastěji opakovala tři, která zahrnovala názory na problematiku plánování a vystavěného prostředí, vzdělání a informovanosti a požadavek na silné vedení vlády při prosazování vysoce kvalitního a udržitelného prostředí.

Značný počet účastníků komentoval své zkušenosti nabyté v souvislosti s plánovacím systémem a požadoval, aby kvalitě projektování byla v plánovacím procesu přisouzena větší váha. V průběhu konzultačního procesu se ukázalo, že mnozí lidé pociťují bezmocnost, pokud jde o jejich možnost ovlivňovat stav vystavěného prostředí. Účastníci konzulta-

ční proces *Conversations about Architecture and the Built Environment* vcelku vřele uvítali. Navrhovali, aby byly stávající agentury vybaveny dalšími prostředky, aby mohly připravit a zorganizovat řadu konzultačních a vzdělávacích akcí jako součásti trvalého procesu veřejné diskuse o architektuře a společném prostředí.

Při zvažování nové politické iniciativy bylo dosaženo všeobecného souhlasu, že je zapotřebí dlouhodobé vize a že řešení problematiky informovanosti, kvality a udržitelnosti by mělo být plánováno z tohoto pohledu. Účastníci předložili řadu iniciativ, považovaných za potřebné pro vytvoření a udržení vysoce kvalitního vystavěného prostředí. K nejčastěji předkládaným návrhům patřilo, aby města a okresy uvažovaly o jmenování architekta pro každý okres, který by pak vystupoval jako zastávce architektonické kvality, posiloval na úrovni místní správy činnost zaručující lepší koordinaci projektování a plánování, včetně zapojení architektů do všech stadií plánovacího procesu, podněcoval k prosazování náležitě kvality, podporoval udržitelný způsob projektování a vybízel k většímu zapojení veřejnosti do všech stadií plánovacího procesu.

Se záměrem pokročit dále při realizaci svých politických cílů v oblasti architektury přijala vláda návrh konkrétních akcí na období 2009 až 2015 a potvrdila, že cíle tohoto politického prohlášení se naplňují i prostřednictvím vládních akcí, které už byly schváleny v mnoha jiných oblastech.

ČTYŘI HLAVNÍ CÍLE

Cíle stanovené ve vyhlášené státní politice architektury patří do různých oblastí odpovědnosti, jsou dlouhodobé a nemají jednoduché řešení. S ohledem na již provedené akce se vláda rozhodla při realizaci svých cílů v oblasti architektury pokračovat v následujících sedmi letech s důrazem na čtyři ústřední témata:

- l vytvořit pevný soubor základních podkladů a budovat výzkumnou kapacitu v dané oblasti;
- l jít příkladem při zajišťování vysoce kvalitní výstavby, zavádění nových norem znamenitosti z hlediska účinnosti staveb a architektonické kvality;
- l podporovat výstavbu udržitelného vystavěného prostředí na základě většího zapojení architektonické tvorby do plánovacího procesu;
- l zvyšovat povědomí a porozumění pro architekturu, jakož i poptávku po vysoké kvalitě v architektuře.

15 KLÍČOVÝCH PROHLÁŠENÍ

Tato prohlášení vymezují rozsah 45 akcí, které budou uskutečněny v předemném období se zapojením ministerstev, veřejných orgánů a dalších státem financovaných institucí.

- l Za účelem posílení souboru základních podkladů pro architekturu a politiku vystavěného prostředí bude vláda aktivně podporovat výzkum projektování vytvářeného prostředí a bude se snažit optimalizovat sladění existujících zdrojů pro financování výzkumu s potřebou

Rodinný dům, Goleen / Niall McLaughlin, David Hemingway, Tilo Guenther

Sociální bydlení, Dublin / John Tuomey, Sheila O'Donnell

rozvíjet kapacity a zajistit spolehlivé informace o faktorech, které se týkají strategických rozhodnutí.

- | Vláda uznává, že dostupnost architektonické odbornosti na příslušných úrovních veřejné služby je klíčovou podmínkou pro zajištění kvality vystavěného prostředí ve prospěch občanů státu.
- | Environmentální imperativy, které se vztahují na všechny aspekty projektování a architektonické kvality, se rovněž měří podle účinnosti budov v průběhu času. Vláda bude hrát klíčovou roli při stanovování norem a zaručení, že při zajišťování projektováním vytvářeného vystavěného prostředí budou uplatňovány osvědčené postupy.
- | Vláda je odhodlána zajišťovat architektonickou kvalitu všech staveb pořízených ze státních prostředků a zvyšovat význam architektonické kvality i dosažení náležité protihodnoty za vynaložené prostředky jako své hlavní cíle.
- | Vláda uznává význam podpory architektonické tvořivosti a inovace a za určitých okolností klíčovou roli architektonických soutěží pro zajištění architektonické kvality a dosažení náležité protihodnoty za vynaložené prostředky v oblasti vystavěného prostředí.
- | Stát je odhodlán prosazovat ty nejpřísnější normy na ochranu, uchování a údržbu vystavěného dědictví a krajiny v rámci své péče a podporovat přijetí takových norem pro historické vystavěné prostředí.
- | Vláda uznává potřebu dalšího vzdělávání a odborné přípravy týkající se udržitelého a vysoce kvalitního vystavěného prostředí a ochrany architektonického dědictví.
- | Vytváření udržitelných komunit a udržování existujících komunit vyžaduje spojení urbanistického projektování a utváření krajiny, ochranu měst a staveb, kritéria architektonické kvality, a to na všech úrovních procesu územního plánování a aktivní koordinaci při zajišťování tvrdé a měkké infrastruktury v rozvojových oblastech. Vysoce kvalitní vymezení vhodných míst musí při rozvíjení udržitelého vystavěného prostředí uznávat také význam lokalizačních kritérií.

- | Cílem při vytváření udržitelého vystavěného prostředí je to, aby byla uznána a využita hodnota existujícího vystavěného prostředí jako zdroje pro budoucnost. S podmínkou ochrany jeho kulturní hodnoty by mělo být pokračující využívání stávajícího fondu budov důležitým cílem vývoje jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru.
- | Vláda zahájí aktivní spolupráci s profesními organizacemi, statutárními agenturami a institucemi s cílem prosadit komplexní přístup ke zvýšení povědomí o hodnotě dobré architektury a environmentálních projektů a na podporu poptávky po kvalitě vyvážené požadavkem na náležitou protihodnotu za vynaložené prostředky.
- | Vláda uznává, že ocenění kulturní a umělecké hodnoty architektury má velký význam pro podporu vzdělávacích a informačních iniciativ, díky kterým se rozvíjí zapojení veřejnosti do problematiky vystavěného prostředí.
- | Vláda zastává názor, že environmentální výchova by měla být nadále součástí osnov široké škály institucí a specializovaných předmětů. Iniciativy směřující k zapojení vzdělávacích areálů včetně studentů a personálu do pořádání výstav, přednášek a diskusí posílí širší pochopení pro architekturu a vystavěné urbánní a venkovské prostředí. Potenciálním zdrojem jsou v tomto směru školy architektonického zaměření.
- | Vláda uznává výchovnou hodnotu stavebních projektů a snaží se využít tento potenciál u projektů, za něž odpovídá, a vybízet agentury zadávající stavbu, aby i ony tak činily.
- | Prováděcí program politiky architektury určí konkrétní cíle a časové plány akcí v rámci dané politiky a zajistí hodnocení pokroku.
- | Vytvoření a správa udržitelého, vysoce kvalitního vystavěného prostředí bude probíhat díky integraci architektonického projektování a plánovacích systémů.

Kráčeno redakcí.

Plné znění dokumentu je k dispozici v Kanceláři ČKA.

Father Collins Park, Dublin / Ararq Ireland, MCO Projects, Michael Goan, Mauro Romero, Fernando Abelleyro, Philip Crowe

Soudní budova, městský úřad a knihovna, Limerick / ABK Architects, John Parker

Pastorační centrum, Dunshaughlin / Siobhan Ni Eanaigh, Michael McGarry

The Plastic House – rodinný dům, Dublin / Architecture Republic, Maxim Laroussi, Jean Baptiste Astruc, Mark Carter

Rezidenční bydlení, Dublin – House 1 + House 2 / TAKA, Alice Casey, Cian Deegan

Snímky archiv Mies van der Rohe Award.

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká komora architektů realizuje již dva roky program celoživotního profesního vzdělávání (CPV). Cílem programu je poskytnout architektům možnost dalšího rozvoje a zajistit tak kvalitnější podmínky pro realizaci jejich profesního vzdělávání. Účast v systému je dobrovolná a je založena na individuální volbě vzdělávacích aktivit.

Od podzimu 2011 již nebude seznam ohodnocených vzdělávacích akcí pravidelně zveřejňován v Bulletinu ČKA, ale bude k dispozici pouze na www.cka.cc, ke je stále aktualizován.

JAKÝ JE PRŮBĚH CPV?

Vzdělávací akce jsou pořádány Českou komorou architektů (bezplatně) nebo jinými subjekty (mohou být zpoplatněny). Všechny vzdělávací akce jsou hodnoceny body, které uděluje certifikační rada (seznam členů certifikační rady je uveden v příloze 2). Pokud autorizovaný architekt nasbírá minimální počet bodů, získá osvědčení o absolvování CPV i veškerá zvýhodnění, která budou dohodnuta s jinými subjekty.

KOLIKA BODŮ BY MĚL ARCHITEKT DOSÁHNOUT?

Cyklus CPV předpokládá splnění minimálního počtu 72 bodů, a to minimálně 40 bodů v předepsaných oblastech a zbylých 32 bodů může být zajištěno aktivitami v jiných oblastech CPV (předepsané oblasti naleznete v příloze 2). Za jiné oblasti CPV se považuje zejména studium na vysokých a dalších odborných školách, studium v zahraničí, studium jazyků, publikační činnost, účast na výstavách apod.

JAK SE ZAPOJIT DO CPV?

- | Z webových stránek stáhnout formulář pro záznam absolvovaných aktivit.
- | Účastnit se vzdělávacích akcí.
- | Nasbírat 72 bodů, a to minimálně 40 bodů v předepsaných oblastech a zbylých 32 bodů v jiných oblastech CPV.
- | Předat vyplněný formulář pro záznam absolvovaných aktivit Kanceláři ČKA v Brně.
- | Obdržet osvědčení o absolvování CPV (s platností dva roky).

Systém CPV nabídne autorizovaným architektům množství vzdělávacích aktivit. Jejich odbornou úroveň schválí a zpětně ověří certifikační rada. Celoživotní profesní vzdělávání je mj. informací pro společnost, že architektonická profese dbá o udržování vysoké úrovně výkonu činností svěřených jí zákonem.

Ludmila Cepáková, Kateřina Slaná

Podrobnější informace viz www.cka.cc nebo Bulletin ČKA 3/2011, s. 45–47.

ZE ZÁPISŮ PŘEDSTAVENSTVA ČKA ZA MINULÉ ČTVRTLETÍ

Přinášíme výběr nejdůležitějších témat, která se objevila v uplynulém čtvrtletí (červen–srpen 2011) na jednání představenstva České komory architektů. Kompletní zápisy jsou umístěny na www.cka.cc v rubrice ČKA – představenstvo.

DISCIPLINÁRNÍ KAUZY

VI/02/2011 DR 2010-15 Odvolání A. N.-B. proti rozsudku Stavovského soudu

Předseda Stavovského soudu postupuje představenstvu odvolání autorizované osoby proti rozhodnutí StS (pozastavení autorizace na dobu dvou let). Členové odvolacího senátu představenstva předložili stanovisko, v němž se zamítá odvolání a napadené usnesení StS se potvrzuje. Představenstvo diskutovalo o problému délky projednávání kauz a skutečnosti, že StS nepopisuje ve svých rozsudcích, v čem došlo k pochybení (v tomto konkrétním případě, zda je statický posudek povinnou součástí schvalovacího řízení stavebního úřadu). Představenstvo pověřilo J. Smutného a J. Plose, aby připravili v tomto duchu dopis pro StS.

VII/01/2011 Systémový rozklad k normativní úpravě architektonických soutěží

Vzhledem k množícím se úvahám a pochybnostem, které uvádějí architekti při odvoláních v disciplinárních kauzách, zpracoval J. Sapák s PS pro legislativu rozklad, kterým se budou orgány ČKA řídit při řešení jednotlivých kauz. Sekretář ČKA doporučuje věnovat větší pozornost tlaku na zadavatele neregulérních soutěží.

V/02/2011 DR 2010-17 odvolání J. D. a R. Ř.

Architekti J. D. a R. Ř se odvolali proti rozhodnutí Stavovského soudu, který jim udělil důtku za účast v neregulérní soutěži. Představenstvo odvolání nevyhovělo.

LEGISLATIVA

XI/06/2010 PS MMR pro novelu zákona o veřejných zakázkách

ČKA se podílí na připomínkování ZVZ (společně s ČKAIT). Představenstvo ukládá J. Plosovi napsat intervenční dopis poslancům. J. Sapák se domnívá, že tato novela výrazně zlepšení nepřinese.

II/11/2011 Novela stavebního zákona č. 183/2006 Sb.

K návrhu novely bylo odesláno společné stanovisko ČKA a ČKAIT k upřesnění pojmů a autorskému doзору.

Připomínky ČKA nebyly do novely zákona zapracovány a bude nutné otázku řešit přes poslanceckou iniciativu PSP ČR. Rovněž ve spolupráci s MHMP, který má možnost předkládat zákonné iniciativy.

III/05/2011 Soudní znaleství – Nadační fond Arcus

ČKA uvažuje o transformaci NF Arcus do soudněznaleckého ústavu. Jednání s ministerstvem spravedlnosti nejsou zatím uzavřena. J. Sapák zpracoval analýzu problematiky. ČKA zpracovala stanovisko a náměty k přípravě nové kategorizace znaleckých oborů a odvětví. Základní výhrady přednesli zástupci ČKA na několika setkáních s představiteli Ministerstva spravedlnosti. Dosavadní nomenklatura eliminovala architekturu a související obory a rozpustila ji do „stavebnictví“. ČKA předložila podrobnější strukturu a odůvodnění oboru „architektura/urbanismus/krajinářská architektura“ s odkazy na další související obory, z nichž považuje za významné především obory těsně se architektury dotýkající – zejména péči o kulturní bohatství (památková péče) a péči o přírodní bohatství (ochrana přírody a krajiny), dále samo stavitelství (včetně stavebnictví). Představenstvo ukládá PS pro legislativu stanovisko dopracovat a předložit na MS. J. Sapák informoval o dalším postupu v realizaci záměru založení ústavu soudních znalců, situace s MS ještě není zcela dřešená, pokračují jednání, která modifikují představu, o jakou právní osobu by se v případě znaleckého ústavu mělo jednat. Představenstvo požaduje návrh zakládací smlouvy či zakládací listiny, návrh personálního obsazení a finanční náročnost.

VI/06/2011 – Podnět Ing. arch. Pospíšila k iniciování novelizace zákona č. 360/1992 Sb.

Ing. arch. Pospíšil se domnívá, že zákonné vymezení činností, ke kterým mají oprávnění autorizované osoby podle jednotlivých druhů autorizace, je nesprávné; zejména zdůrazňuje asymetrii rozsahu oprávně-

nění mezi obory architektura a územní plánování (autorizovaná osoba s autorizací pro obor „architektura“ má dle § 17 zákona 360 oprávnění vypracovávat územně plánovací dokumentaci, vedle toho osoba s autorizací pro obor územní plánování nemá oprávnění vypracovávat projektovou dokumentaci staveb). Namítá rozsah požadovaného vzdělání podle § 5 a § 6, který je pro oba obory velmi srovnatelný. Navrhuje, aby Komora usilovala o změnu zákona tak, aby autorizované osoby s autorizací pro obor architektura neměly nadále oprávnění vypracovávat územně plánovací dokumentaci, případně aby musely prokazovat rozsáhlejší územně plánovací praxi. Dále navrhuje rozdělení oprávnění zpracování územně plánovací dokumentaci na více kategorií: oprávnění vypracovávat územně analytické podklady a oprávnění vypracovávat územní studie.

Pracovní skupina pro legislativu je názoru, že návrh Ing. arch. Pospíšila nemá opodstatnění: autorizaci pro obor architektura může získat pouze absolvent studia oboru architektura, jehož studijní program zahrnuje vždy také oblast územního plánování. Vedle toho – autorizace pro obor územní plánování je určena pro osoby, jejichž vzdělání je užšího rozsahu – např. pro absolventy oboru Územní plánování a územní rozvoj na přírodovědecké fakultě. Další rozdělení oboru vypracování územně plánovací dokumentace taktéž nepovažujeme za potřebné. Jiří Plos provedl analýzu problému na místě a zdůraznil, že současný stav je výsledek názoru autorizační rady. Předseda PS pro územní plánování, urbanismus a krajinu zastává názor, že se nemá měnit způsob autorizace.

VIII/04/2011 Autorizační rada – složení po novele zákona č. 360/1992 Sb.
Předseda AR M. Tunka se obrátil na představenstvo s dotazem, jak bude představenstvo reagovat na novelu zákona o výkonu povolání. J. Plos připravil podklady a rozbor možných úprav autorizačního řádu, aby jej bylo možno projednat v představenstvu a AR. Současně Kancelář prověřil, jak jsou koncipovány autorizační zkoušky v různých státech Evropy. Na základě žádosti J. Plose o uvolnění z autorizačních zkoušek představenstvo rozhodlo, že vhodnými osobami pro zkoušky jsou M. Peterka, T. Bezpalec a v budoucnu E. Faltusová. J. Plos jim poskytne svou přípravu ke zkouškám.

XI/06/2010 PS MMR pro novelu zákona o veřejných zakázkách
ČKA jedná se ČKAIT o znění novely, která již prošla Senátem Parlamentu ČR. J. Sapák zpracoval dokument, v němž navrhuje druhy akcí, které by měly být povinně zadány prostřednictvím architektonické soutěže. M. Košař a P. Lešek informovali o jednání na MMR k zadávání veřejných zakázek na zhotovitele ÚPD.

POLITIKA ARCHITEKTURY

II/13/2011 Schůzka s náměstkem primátora hl. města Prahy

PS pro územní plánování definuje, co je územní plán, k čemu slouží a jaký je jeho smysl. Představenstvo se v žádném případě nebude k jednotlivým kauzám vyjadřovat. Jednotlivé kauzy lze řešit podáním stížnosti DR.

XII/05/2010 Politika architektury – prosazení

T. Jiránek navrhuje využít synergie V4 tak, aby na jednání ministrů při polském předsednictví EU bylo zařazeno téma národních politik architektury v regionu V4. V průběhu čtvrtletí proběhla řada jednání se zástupci státní správy a institucemi o prosazení dokumentu Koncepte bydlení do roku 2020 – viz s. 19, 28.

VIII/05/2011 Jednání se Svazem měst a obcí

D. Mareš informoval o jednání na SMO a o možných způsobech předávání informací ČKA starostům měst a obcí. Představenstvo ukládá PS pro soutěže připravit (znovu obnovit) materiál, jak mohou fungovat malé soutěže.

VII/05/2010 Strukturální a kohezní fondy

Tématem budoucnosti kohezní politiky se zabývá pracovní skupina na MMR. O její činnosti informoval D. Mareš.

PROPAGACE PROFESY ARCHITEKTA

VII/04/2010 Česká cena za architekturu

Obec architektů se nevyjádřila k návrhu organizace společné přehlídky realizovaných staveb. ČKA bude tedy nadále pokračovat v přípravě nové soutěže. Představenstvo schválilo doplněný Statut České ceny za archi-

tekturu – více viz s. 24. Představenstvo schválilo předložené programové schéma pro ČT 2, které zpracovala M. Pražanová. Materiál byl předložen 13. 7. V. Ježkovi z ČT.

VIII/06/2011 Informační servis ČKA

V uplynulých měsících proběhla diskuse o koncepci a fungování Tiskového a informačního servisu ČKA. Představenstvo bylo seznámeno se současnou strukturou a pracovní náplní zaměstnance pověřeného touto činností: 30 % práce: redakce a tiskový servis – 4x ročně Bulletin, 1x ročně Ročenka ČKA, 1x ročně katalog Pocta ČKA, další drobné tiskoviny; 20 % práce: informační servis: tiskové zprávy, odpovídání na dotazy, poskytování informací členské základně, veřejnosti a novinářům, reakce na vyjádření v médiích, zpracování vyžádaných podkladů pro odborné časopisy a publikace atd.; 10 % práce: Pocta ČKA; 30 % práce: další aktivity spojené s činností ČKA (stanoviska, komise, PS, VH, zápisy, administrativní práce; zástupkyně ředitelky Kanceláře ČKA). Uvažuje se o redukci tištěného Bulletinu, změně struktury a obsahu Bulletinu, změně webových stránek ČKA, nové koncepci Ročenky ČKA, analýze inzerentů po změnách komunikačních kanálů. Diskutovalo se rovněž o zrušení tištěné verze, uspořádána byla anketa mezi architektky, prověření zájmu inzerentů při přechodu k webové prezentaci, poslání Bulletinu atd. Problematikou se zabývá PS PR a redakční rada.

Složení redakční rady bylo zredukováno z 9 na 6 osob (2 zástupci představenstva: J. Vrana – předseda ČKA, P. Janda – předseda PS PR; 2 zástupci dozorčí rady: J. Panna – předseda, T. Vích; 2 zástupci médií či jiní odborníci).

Představenstvo schválilo, že PS PR vypracuje koncept strategie komunikačního servisu a pro tuto činnost bude moci spolupracovat s PR specialistou s rozpočtem do 30 tis. Kč. Náplň práce PR specialisty bude podložena nabídkou s vyjádřením honoráře.

ŽÁDOSTI O ZÁŠTITU A SPOLUPRÁCE

VII/02/2011 Obecná pravidla pro spolupráci ČKA

Milena Vitoulová představila koncept obecných pravidel udělování záštit nad akcemi. Na základě diskuse podmínky doplní, aby bylo možné příště předložit ke schválení.

VIII/07/2011 Žádost o záštitu – Dřevěné stavění

Záštitu byla udělena.

VII/03/2011 Změna výplaty náhrad za ztrátu času

Od 1. 1. 2011 se změnilo znění ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § (10). Funkčními požitky jsou odměny za výkon funkce a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce v orgánech obcí, v jiných orgánech územní samosprávy, státních orgánech, občanských a zájmových sdruženích, komorách a v jiných orgánech a institucích. Tato zákonná změna mění naprosto problematiku výplaty náhrad za ztrátu času v ČKA. Představenstvo vzalo informaci na vědomí, uložilo ředitelce připravit změnu systému a dořešit stav od 1. 1. 2011.

ČINNOST PRACOVNÍCH SKUPIN A SPOLUPRÁCE ČKA S OSTATNÍMI

VII/05/2011 Nový systém PS

Základním motivem nové koncepce PS, kterou předložil místopředseda J. Smutný na minulém jednání, je optimalizace práce PS, začlenění dvou nových PS (PR a PS Transparency) do systému i rozpočtu Komory. Činnost PS byla vyhodnocována na základě vyplněných formulářů jednotlivých PS. Některé PS byly navrženy na pozastavení, jiné na zrušení, některá činnost PS by přešla pod oddělení (odbory) na ČKA, která by tak byla nově založena. Představenstvo pověřilo J. Smutného pozvat předsedy tří pracovních skupin, které se věnují krajinářské architektuře (M. Košař, S. Spurná a D. Lacina), a definovat jasné výstupy a postavení těchto PS.

VII/10/2011 Workshop o UIA

Informaci o jednání UIA v Istanbulu (17.–19. 6. 2011) podali J. Sapák a J. Smutný – viz www.cka.cc. Po vyhodnocení informací představenstvo rozhodlo z UIA nevystupovat, ale zůstat v podobě, která umožní

monitorovat činnost UIA (pověřena i nadále zaměstnankyně ČKA K. Folprechtová). Kongresu v Tokiu se ČKA nezúčastní. D. Mareš informoval o výsledcích workshopu 25. 5. 2011 – viz s. 26.

VI/11/2011 PS propagace architektury

Na V. zasedání představenstva byl ustaven předsedou nové PS P. Janda, který pak předložil dopracovaný návrh na založení PS a návrh přípravy komunikační kampaně a spolupráce s agenturou. P. Janda uvedl, že je nutné nějakým způsobem redefinovat komunikaci dovnitř i vně Komory, pohovořil o 12 bodech uvedených v návrhu. Představenstvo hlasovalo o personálním složení PS pro propagaci architektury. Předseda: P. Janda, členové: Roman Brychta, Adam Gebrian, Pavel Hnilička, Jan Sapák, tajemnice PS: M. Pražanová. PS PR uvažuje o oddělení informací o činnosti Komory pro veřejnost a pro členskou základnu. Bylo dohodnuto, že J. Plos bude řešit jednotlivě s P. Jandou, které informace má Komora povinnost zveřejňovat ze zákona a které údaje jsou důvěrné a nelze je zveřejňovat.

VI/12/2011 PS Za transparentnost veřejných zakázek

Na V. zasedání představenstva byl ustaven předsedou P. Lešek a představenstvo mu uložilo připravit vnitřní workshop, z kterého vzejde koncepce další činnosti, složení PS a předpokládaný výstup. Workshop se uskutečnil 19. 5. 2011. Představenstvo hlasovalo o personálním složení PS: předseda – Petr Lešek, členové – Petr Hájek, Ladislav Kuba, Jan Hájek, Martin Tomáš, tajemnice PS: G. Dufková.

Byl zpracován úvodní materiál pro oslovení neziskovek a úřadů. PS tak může oficiálně jednat, získávat je ke spolupráci, koordinovat s nimi aktivity a případně požádat i o grant. Kancelář se pokusí zajistit přehled seznamů připravovaných investic, aby bylo možné jednat v předstihu o přípravě možných soutěží. Předseda PS oznámil výměnu člena PS Ladislava Kubu za Michala Fišera.

Rozvinula se diskuse, zda se zabývat Národním muzeem, které nevypisuje soutěž ani na velkou zakázku financovanou z veřejných prostředků. Vzhledem ke stanovisku, že jednotlivými kauzami se zabývat nemůžeme, představenstvo uložilo PS s Kanceláři dopracovat tiskovou zprávu, kterou poskytneme ČT a na kauzu ji upozorníme – viz s. 17.

J. Sapák připravuje s L. Cepákovou statistický přehled o soutěžích ve 27 státech EU.

VI/13/2011 PS pro územní plánování, urbanismus a krajinu

Dne 23. 6. 2011 se konal workshop Výběr zpracovatele územního plánu (současná praxe výběrových řízení, výběr dle ceny projektu, VZV, soutěž o návrh atd.). PS zpracuje závěry pro představenstvo ČKA.

IV/05/2010 Spolupráce s Útvarem rozvoje HLMP

ČKA dokončuje ve spolupráci s ČKAIT a ÚRM dokument Standardy výkonů. O další vzájemné spolupráci bylo jednáno s novou ředitelkou ÚRM Mgr. Janou Vaněčkovou.

VII/07/2011 PS pro soutěže

Představenstvo uložilo PS pro soutěže předložit rekapitulaci průběhu jednávání a nevydání regulérnosti soutěží v Kralupech nad Vltavou (systémový rozklad). Podklady byly předány J. Smutnému k prostudování.

VIII/08/2011 PS pro vzdělání – Q-RAM

MŠMT se obrátilo na ČKA s žádostí o spolupráci při vytváření Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání v České republice (Q-RAM) – více viz s. 23.

VIII/09/2011 PS pro zahraničí

Zahraniční cesty – v termínu 17.–20. 9. 2011 se koná mezinárodní konference EFAP v polském Gdaňsku. Akce se koná současně s mítinky a konferencemi organizovanými v rámci předsednictví Polska EU. ČKA bude zastupovat T. Jiránek a K. Folprechtová. Současně se v Polsku koná třetí letošní jednání ENACA. Jedním z hlavních bodů jednání je směrnice PQD – více viz s. 27. Dále vzalo představenstvo na vědomí informaci o připravovaných volbách do ACE, které se budou konat 25. listopadu 2011 na druhé valné hromadě ACE.

VI/14/2011 PS pro památky

T. Jiránek předložil návrh složení PS: Tomáš Jiránek (předseda), Petr Hruša, David Prudík, Petr Všečetka, Jiří Plos. Rozpočet v roce 2011 –

40 000 Kč (ve schváleném rozpočtu 2011 je plánováno 20 000 Kč). Rozpočet v roce 2012 – 60 000 Kč. Cíl: formulace věcného stanoviska ČKA k fungování vztahu autorizovaný architekt (A1, A2, A3) a památková péče (památkář, objekt s historickou kulturní hodnotou pod z. o. p. p.). Předseda, na základě VI. jednání představenstva, požádal MK o prohlášení Obchodního domu Uran za kulturní památku, bylo podpořeno odborným stanoviskem prof. Šváchy – viz Bulletin ČKA 2/2011, s. 43.

V/10/2011 Revize normy tep. ochrany budov a pokračování Zelená úsporám

Podklady pro založení PS představil D. Mareš. PS by měla definovat, co je trvale udržitelná a úsporná architektura. Dále představenstvo hlasovalo o mandátu pro D. Mareše jako předsedu PS SZBL (sám svou pozici vymezil jako dočasný předseda).

INFORMACE

VI/19/2011 Situace Kanceláře v Brně – společné prostory

Na VII. zasedání představenstvo konstatovalo dvě možné varianty: setrvat ve stávající kanceláři, nebo se odstěhovat do nových prostor. Představenstvo se rozhodlo posoudit všechny aspekty a schválilo hlasováním přestěhování do objektu Convalarie, Česká ulice 19, Brno.

VII/09/2011 SIA – návrh osobnosti roku 2011

Představenstvo uložilo předsedovi projednat v SIA návrh na jmenování V. Miluniče osobností roku.

VII/10/2011 Návrh čestného členství

Představenstvo schválilo znění Statutu čestného člena ČKA – viz s. 22.

VIII/10/2011 ČSÚ – žádost o spolupráci pro výpočet indexu architektonických a inženýrských služeb

S ČSÚ bude spolupracovat předseda PS pro standardy.

VIII/13/2011 Bastion na Albertově

P. Janda předložil žádost M. Cikána o podporu ve formě dopisu ČKA radnici Prahy 2 ve věci výběrového řízení na nájemce prostor vzniklých rekonstrukcí bastionu na Albertově. Problematika se bezprostředně netýká výkonu profese (ale pronájmu prostor). ČKA hovořila s investorem. Vstup ČKA do jednání by v současné době neměl požadovaný efekt.

VI/16/2011 Vnitřní rozdělení kompetencí

Dopracována byla tabulka s rozdělením úkolů a svěřením kompetencí členů představenstva na rok 2011–2012 a tabulka kompetencí a činností sekretáře a pracovníků Kanceláře.

Připravila Markéta Pražanová

DISKUSE O SMĚŘOVÁNÍ ČKA

Dne 13. září 2011 proběhlo mimořádně rušné zasedání představenstva ČKA, na němž byly různorodé body programu doprovázeny často značně rozdílnými názory jednotlivých členů představenstva. Mimo jiné se rovněž polemizovalo nad některými prohlášeními a texty zástupců orgánů a pracovních skupin. Řada bodů jednání se týkala také poslání ČKA, jejího fungování a budoucí strategie.

Předseda ČKA se proto rozhodl svolat v první polovině října 2011 společné setkání členů orgánů ČKA, z něhož by vyplynulo další směřování této profesní instituce. O závěrech budeme informovat v Bulletinu ČKA 4/2011, očekává se i přetištění konkrétních polemických vyjádření.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ZA 1. POLOLETÍ 2011

Rozpočet České komory architektů na rok 2011 byl projednán představenstvem ČKA a jako takový byl, v souladu s ustanovením § 25 odst. 4 písm. j) zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, a rovněž tak v souladu s ustanovením § 4 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA, doporučen ke schválení XVIII. valné hromadě dne 16. dubna 2011.

Zpracování návrhu bylo představenstvem provedeno podle příslušných ustanovení Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA (§ 4a, § 4b)

a valné hromadě, nejvyššímu výkonnému orgánu, byl předložen jako vyrovnaný podle ustanovení § 25 odst. 4 písm. j).

XVIII. valná hromada České komory architektů projednala a schválila dne 16. dubna 2011 v Praze podle ustanovení § 4a odst. 4 OJVŘ rozpočet na rok 2011 jako vyrovnaný:

v celkové výši výnosů 23 784 000 Kč,
v celkové výši nákladů 23 784 000 Kč.

VÝNOSY ČKA ZA 1. POLOLETÍ 2011

Tabulka zobrazuje srovnání výnosů se zařazením rozpočtových kapitol (středisek) za roky 2010 a 2011.

	Skutečnost 2010	Návrh rozpočtu 2011	1. pololetí 2010	1. pololetí 2011	Plnění rozpočtu 2011 v %
1. Výnosy z členských příspěvků	15 787 145	15 454 000	13 815 791	13 796 055	89,27
1.1. Výnosy z členských příspěvků AI	0	54 000	87 000	48 000	88,89
2. Tržby vlastní	6 800	5 000	2 600	1 850	37,00
2.1. Prodej razítka	6 800		2 600	1 850	
3. Tržby z prodeje majetku	16 667		16 667		
3.1. Prodaný investiční majetek	16 667		16 667		
3.2. Prodaný materiál			0		
4. Ostatní výnosy	320 327	350 000	239 087	170 937	48,84
4.1. Pokuty za pozdní úhradu příspěvku	39 666		17 120	17 282	
4.2. Pokuty u Stavovského soudu	73 000		71 000	31 060	
4.3. Autorizační poplatky	111 500		62 500	49 960	
4.4. Finanční výnosy	73 661		88 467	23 635	
4.5. Přeučtované výnosy	0		0		
4.6. Dozorčí rada	22 500		0		
4.7. Představenstvo				49 000	
5. Hospodářská činnost	714 052	1 571 000	1 214 756	364 725	23,22
5.1. Prodej služeb	277 296		194 514	178 036	
5.2. Prodej tiskovin	336 846		159 730	182 022	
5.3. Prodej zboží	0		0		
5.4. Tržby z reklamy	82 750		860 416		
5.5. Tržby ostatní	17 160		96	4 667	
5.7. Tržby – OTP	0		0		
6. Architektonické soutěže	5 000		5 000		
7. Profesní pojištění	3 420 162	3 300 000	2 982 802	2 880 929	87,30
083 Sympozium VZ-AS	62 344				
084 Manuál AZU	1 056 260				
086 Konference AZU	215 750				
087 Spolupráce MŽP	160 000				
088 CE-C5		1 250 000			0,00
99800003 Tiskoviny – reklama	1 166 367	1 150 000		437 000	38,00
99800004 Valná hromada	82 500	100 000		182 000	182,00
99800005 Přehledka DP	325 000	350 000		258 000	73,71
004 PS Výkonové standardy	800 000	200 000		200 000	100,00
002 PS Legislativa					
CELKEM	24 138 374	23 784 000	18 363 703	18 339 496	77,11

NOVĚ ZAVEDENÁ VÝNOSOVÁ STŘEDISKA:

99800003 Tiskoviny – reklama

Výnosy na informačním středisku ve výši 437 000 Kč, tzn. celkem 38,00 %, jsou tvořeny z prodeje reklamy a z prodeje tiskovin.

99800004 Valná hromada

Výnosy ve výši 182 000 Kč, tzn. celkem 182,00 %, jsou tvořeny prodejem reklamního prostoru komerčních subjektů.

99800005 Přehledka DP

Výnosy ve výši 258 000 Kč, tzn. celkem 73,71 %, jsou tvořeny smlouvou se společnostmi ČSOB a Saternus.

004 PS Výkonové standardy

Uzavřena smlouva s Útvarem rozvoje hl. m. Prahy, celkový výnos v roce 2011 činí 200 000 Kč, tzn. celkem 100,00 % plánovaného rozpočtu.

Střediska v minulosti nebyla vedena samostatně, ale existovala v rámci jiných středisek.

Celkové výnosy k 30. 6. 2011 činí 18 339 496 Kč, což představuje 77,11 % vzhledem ke schválenému rozpočtu ČKA na rok 2011, a částka je téměř identická s rokem 2010.

VÝVOJ VÝNOSŮ OBDOBÍ 1. POLOLETÍ 2008–2011

Období	1. pololetí 2008	1. pololetí 2009	1. pololetí 2010	1. pololetí 2011
Výnosy	18 491 430	21 976 089	18 363 703	18 339 496

NÁKLADY ČKA ZA 1. POLOLETÍ 2011

	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011	1. pololetí 2010	1. pololetí 2011	Plnění rozpočtu 2011 v %
1. Samospráva	3 175 286	2 800 000	2 026 684	2 190 915	78,25
1.1. Valná hromada	329 382	200 000	329 382	375 590	187,80
1.2. Představenstvo	777 038	764 000	343 785	456 543	59,76
1.3. Předseda	231 485	250 000	136 135	156 740	62,70
1.4. Dozorčí rada	642 004	690 000	409 791	385 368	55,85
1.5. Stavovský soud	649 565	450 000	343 051	297 264	66,06
1.6. Autorizační rada	28 315	30 000	13 464	16 360	54,53
1.7. Zkušební komise	186 116	186 000	123 955	111 436	59,91
1.8. Regionální zástupci	11 260	30 000	7 000	70 346	234,49
1.9. Zahraniční záležitosti	320 121	200 000	320 121	321 268	160,63
2. Pracovní skupiny	1 199 698	1 080 000	423 479	539 451	49,95
002 Legislativa	61 927	70 000	8 905	23 226	33,18
003 Soutěže	158 231	180 000	79 884	87 416	48,56
004 Výkonové standardy	353 020	200 000	52 480	123 113	61,56
007 Vzdělávání	30 695	30 000	1 085	4 200	14,00
009 ÚP, urbanismus a krajina	9 525	50 000	1 946	39 053	78,11
010 Památková péče	17 720	20 000	14 420	0	0,00
011 Péče o přírodu a krajinu	39 058	40 000	2 100	13 802	34,51
014 Odstraňování bariér		pozastavena	pozastavena	0	0,00
021 Josef	5 990	30 000	0	47 273	157,58
022 Architekti a Zelená úsporám	16 770		16 770	1 200	
023 Celoživot. prof. vzdělávání	48 375	40 000	9 470	2 550	6,38
024 Politiky architektury	22 000	20 000	4 400	8 800	44,00
025 Zahraniční aktivity	389 300	360 000	194 729	162 115	45,03
026 Krajinářská architektura	47 087	40 000	37 290	25 255	63,14
027 Propagace architektury				1 381	
028 Transparency				67	
3. Služby členům ČKA	2 528 424	2 540 000	776 546	647 873	25,51
99800001 Internet	111 220	130 000	71 519	46 307	35,62
99800002 Služby přímé	297 329	300 000	162 290	106 679	35,56
99800003 Informační servis	1 788 013	1 760 000	515 742	491 929	27,95
99800005 Přehledka DP	331 862	350 000	26 995	2 958	0,85
997 Služby ostatní	646 939	500 000	378 873	258 249	51,65
5. Kancelář ČKA	9 617 219	10 010 000	4 518 792	4 718 438	47,14
5.1. Kancelář Praha	8 196 836	8 550 000	3 837 111	3 968 419	46,41
5.1.1. Odpisy (interiéry)	661 481	730 000	330 740	317 662	43,52
5.2. Kancelář Brno	758 902	730 000	350 941	432 357	59,23
6. Hospodářská činnost	2 437 247	2 150 000	1 097 706	1 352 557	62,91
7. Architektonické soutěže	1 350		1 350		
8. Profesní pojištění	3 288 900	3 300 000	0	0	0,00
10. Obnova interiérů	121 092	100 000	0	0	0,00
12. Sympozium VS-AS	166 155		165 885	0	
084 Manuál Architektura a Zelená úsporám	611 667		15 648	8 000	
085 OTP	0		0	0	
086 Konference AZU	185 669		169 258	0	
087 Spolupráce MŽP	141 000			2 705	
088 CE-C5		1 250 000		6 000	0,48
100 AI	1 620	54 000			
CELKEM	24 122 266	23 784 000	9 574 211	9 724 188	40,89

VÝVOJ NÁKLADŮ OBDOBÍ 1. POLOLETÍ 2008–2011

Období	1. pololetí 2008	1. pololetí 2009	1. pololetí 2010	1. pololetí 2011
Náklady	9 030 101	10 766 331	9 574 221	9 724 188

Podrobné účetní členění všech nákladových položek je k dispozici v Kanceláři ČKA.

Zpracovaly Tamara Čuříková a Lenka Dytrychová

Osušovač rukou

dyson airblade

nejvyšší rychlost,
hygiena a úspora nákladů

Unikátní způsob osušení rukou

Dva proudy vzduchu z vlasově tenkých šěrbin dosahují rychlosti cca 640 km/h

Osušení absolutně čistým vzduchem

HEPA filtry zachytí 99,9 % bakterií z nasávaného vzduchu, kterým se pak osušují ruce

Spotřebává mnohem méně energie

Účinný motor a konstrukce ušetří až 80 % energie oproti ostatním osušovačům

Dvakrát rychlejší než nejrychlejší

Úplně osuší ruce za 10 sekund

Digitální motor Dyson

Motor je menší, rychlejší, výkonnější a spotřebuje méně energie, než u ostatních osušovačů

Baktericidní povrch

Baktericidní látky snižují výskyt bakterií a plísní na povrchu osušovače o 99,9 %, čímž snižuje možnost kontaminace rukou

Dyson Airblade™ je možné používat i v potravinářských a zdravotnických zařízeních.

Dyson Airblade™ vyhovuje i nejpřísnějším hygienickým požadavkům.

Dyson Airblade™ vyhovuje nebo překonává standardy NSF protokolu P335.

Udělena certifikace systému kritických bodů HACCP pro použití v potravinářském prostředí.

Kontakt:
Able Electric, spol. s r. o.
Ještědská 90, 460 08 Liberec 8
www.dyson.cz

PORADÍ VÁM

AGC

GLASS UNLIMITED

INTERNATIONAL BUILDING
PROJECTS TEAM

Projekt „My Zeil“ vznikl za podpory specialistů na ploché sklo

International Building Projects Team

Ať už jsou požadavky na váš projekt a jeho umístění jakékoliv, odborníci společnosti AGC Glass Europe vám pomohou najít řešení odpovídající vašim potřebám.

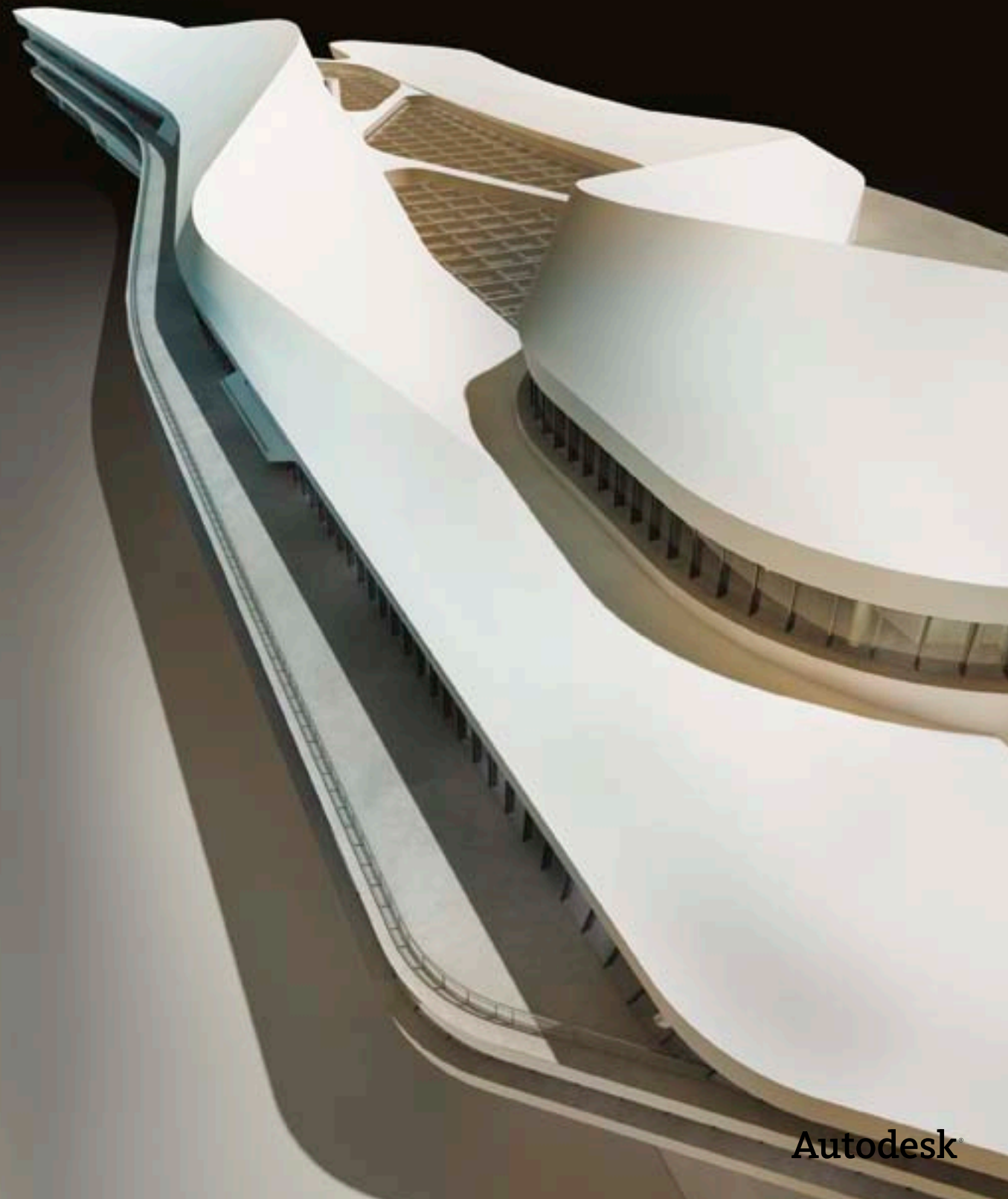
My Zeil - Frankfurt - Německo
Architekt: Massimiliano Fuksas
Použité sklo: Stopray Vision 50T

AGC Flat Glass Czech, a. s.
člen AGC Group
IBP Team
ibp@eu.agc.com
www.YourGlass.com

**Představte si svět, ve kterém je vše jednodušší,
chytřejší a na dosah ruky.
Poznejte Autodesk řešení pro architekturu.**

www.autodesk.cz/revit

Globální zateplování

POROTHERM 36,5 T Profi

Dokonalá cihla vznikne, když se spojí přírodní materiál – pálená hlína s minerální vatou. Nové cihelné zdivo z POROTHERM 36,5 T Profi snižuje náklady na stavbu, vytápění i údržbu domu. Dodatečné zateplení není nutné díky nízké tepelné vodivosti 0,08 W/(m·K), zdivo vyhovuje nárokům na výstavbu pasivních domů již při tloušťce zdiva 36,5 cm! Izolaci uvnitř stěny navíc nepoškozují povětrnostní vlivy, hmyz ani ptáci.

Stavíme na hodnotách, které přetrvají

www.osram.cz/led

OSRAM LED
CREATING TOMORROW

Pro někoho znamená LED budoucnost v osvětlování.
Pro naše zákazníky jsou světelná řešení s LED žhavou současností.

23 000 LED Golden DRAGON® Plus vytvořilo fascinující osvětlení čínského pavilonu na EXPO 2010 v Shangai. LED komponenty spotřebují o 70 % méně energie, LED systémy nabízejí neomezené možnosti designu světla. A to nejlepší? Zařídíme všechno, od návrhu, prvotního nápadu až po realizaci a instalaci kompletního světelného řešení. S námi jako experty na světlo budete v přední linii LED technologie. Inspirujte se na www.osram.cz/led.

OSRAM

Atrea®

SPECIALISTA NA VĚTRÁNÍ A REKUPERACI TEPLA

REKUPERAČNÍ JEDNOTKY

občanské a průmyslové STAVBY

Vysoká účinnost, malá hmotnost a rozměry,
vysoká variabilita

DUPLEX-S

DUPLEX-N

DUPLEX

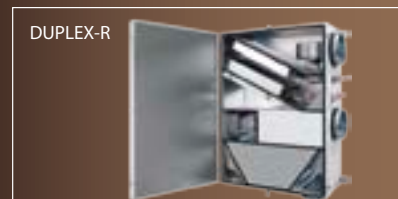
Větrání • Rekuperace tepla

SYSTEMY

pro rodinné DOMY, BYTY, BAZÉNY

Kompletní systémové řešení
pro nízkoenergetické a pasivní objekty

DUPLEX-R

TČ

IZT-U

ŘEŠENÍ

pro (VELKO) KUCHYNĚ

Dokonalý design,
funkce, kompletní řešení

SKV

Větrací stropy • Digestoře

DUPLEX-EC

Větrání • Teplovzdušné vytápění •
Chlazení

www.atrea.cz

ATREA s. r. o., V Aleji 20, 466 01 Jablonec nad Nisou, tel.: (+420) 483 368 111, atrea@atrea.cz

LUMINEX®
Váš specialista na osvětlení

OLIGO

VÁŠ SPECIALISTA NA OSVĚTLENÍ A SVÍTIDLA

již 20 let tradice - založeno 1991

reddot design award
winner 2011

výrobce **OLIGO**
série **TRINITY**

E-mail: info@luminex.cz

www.luminex.cz

Ječná 7
120 00 Praha 2
Telefon/Fax: 224 921 563
E-mail: prodejna@luminex.cz
Otevírací doba:
Po - Pá 9:00 - 19:00
So 9:30 - 15:00

Cejl 11
602 00 Brno - Zábrdovice
Telefon/Fax: 545 211 962
E-mail: brno@luminex.cz
Otevírací doba:
Po - Pá 9:00 - 19:00
So 9:30 - 15:00

Klatovská třída 131/26
301 00 Plzeň
Telefon: 377 389 590
E-mail: plzen@luminex.cz
Otevírací doba:
Po - Pá 9:00 - 19:00
So 9:30 - 15:00

INŽENÝRSKÁ ČINNOST VE VÝSTAVBĚ V PUBLIKACI STAVEBNÍ ZÁKON V PRAXI

V poslední aktualizaci publikace Stavební zákon v praxi z července 2011, vydávané nakladatelstvím Verlag Dashöfer, se v kapitole 9 (díl 9, část 3) objevily zcela nesprávné informace týkající se inženýrské činnosti ve výstavbě. V textu se vyskytuje mnoho chyb, od nepřesností (např. v odstavci označeném „podklady a průzkumy“ se uvádí, jaké dokumenty pro stavební záměr osoby provádějící inženýrskou činnost opatřují, aniž by bylo zdůrazněno, že přitom jednájí vždy podle pokynů investora či projektanta) až po úplné nepravdy (tvrzení, že firmy v rámci inženýrské činnosti mohou projektovat a provádět autorský dozor nad realizací jimi vyprojektovaných staveb, a další).

Inženýrská činnost ve výstavbě, známá též jako „inženýring“, byla do okamžiku účinnosti novely živnostenského zákona č. 130/2008 Sb. uvedena v příloze č. 4 k živnostenskému zákonu pod názvem „Inženýrská činnost v investiční výstavbě“. Po přijetí zmíněné novely, resp. jejím provedením nařízením vlády č. 278/2008 Sb., je nyní zařazena v příloze č. 4 pod názvem „Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků“. Jedná se o tzv. živnost volnou, tedy živnost nevyžadující zvláštní odbornou ani jinou způsobilost. Dle živnostenského zákona výkon této živnosti zahrnuje: „Poradenské služby technického charakteru ve specifikované oblasti činnosti, zejména ve stavebnictví a architektuře (...). Poskytování odborné pomoci, posudků, rad, doporučení a stanovisek k zabezpečení přípravy a realizace staveb. Posuzování vlivů připravovaných staveb, jejich změn a změn v jejich užívání, činnosti a technologií na životní prostředí, to znamená zpracování posudku dokumentace o hodnocení vlivu stavby, činnosti nebo technologie na životní prostředí. Posuzování zahrnuje zejména zjištění, popis a hodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů stavby, činnosti nebo technologie na klimatické poměry, ovzduší, povrchové a podzemní vody, půdu, horninové prostředí,

způsob využívání krajiny, chráněná území, flóru, faunu, funkčnost a stabilitu ekosystémů, obyvatelstvo, využívání přírodních zdrojů, kulturní památky, životní prostředí v obcích a městech, porovnání navržených variant řešení a výběr nejvhodnější varianty, návržení opatření a podmínek, které vyloučí nebo sníží předpokládané nepříznivé vlivy, popřípadě zvýší pozitivní vlivy stavby, činnosti nebo technologie, hodnocení důsledků případného neprovedení stavby, činnosti nebo technologie. (...)“ Text přílohy výslovně stanoví, že „Obsahem činnosti není vlastní realizace technických činností, projektování staveb, ani jejich provádění, technicko-organizační činnost v oblasti požární ochrany (...)“

Inženýring představuje skupinu činností, které vykonává subjekt k zabezpečení přípravy a realizace staveb. Do těchto činností patří v praxi zejména aktivity spojené s opatřením územního rozhodnutí či stavebního povolení, případně, po dohodě s klientem, koordinace celého projektu, zprostředkování komunikace mezi projektantem, klientem a úřady a další činnosti, kterými osobu vykonávající inženýring klient nebo projektant pověří. Pověření je základem činnosti osoby vykonávající inženýring. Nejčastěji se realizuje na základě mandátní smlouvy. Osoba vykonávající inženýring – mandatář – postupuje podle pokynů a v souladu se zájmy mandanta a má k úkonům spojeným s činností, k níž je pověřen, od mandanta plnou moc. Jak již bylo uvedeno, jedná se o živnost volnou. Může ji tedy vykonávat kdokoliv, kdo může v souladu s obecnými podmínkami živnostenského zákona živnostensky podnikat. Z toho vyplývá, že výkon této činnosti není spojen s profesní odpovědností podle zvláštních právních předpisů, a přirozeně tedy nemůže zahrnovat činnosti jako projektování, zpracování požárně bezpečnostní dokumentace či autorský dozor.

Eva Faltusová

PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ VE VÝSTAVBĚ

Aktuální souhrnný přehled (seznam) právních předpisů pro autorizované architekty, inženýry a techniky činné ve výstavbě k 19. 7. 2011 je umístěn na www.cka.cc v rubrice Legislativa. Upozorňujeme na rozsáhlou novelu energetického zákona.

Obsah dokumentu:

1. Ústavní rámec
2. Výstavba
3. Veřejná správa
4. Péče o zdravé životní podmínky
5. Péče o přírodní a krajinné bohatství
6. Péče o kulturní bohatství (památková péče)
7. Vzdělávání – věda a výzkum, školství
8. Informace, informační systémy a státní statistika
9. Infrastruktura

PROBLÉMY ČESKÝCH TECHNICKÝCH STAVEBNÍCH PŘEDPISŮ A JEJICH MOŽNÉ ŘEŠENÍ

České předpisy závazně upravující technické parametry staveb tvoří již od dob komunistické totalitní vlády jakousi těžko prostupnou zďmět, v níž se jen málokdo vyzná, která všem vadí, ale na níž si téměř všichni už dávno zvykli a málokdo má sílu jí čelit. A tak tato část českého právního řádu žije svým vlastním, téměř nerušeným životem, všem stavebníkům a projektantům dennodenně komplikuje život vysoko nad míru nezbytně nutnou a celé společnosti průběžně odčerpává čas, energii a prostředky svými často zcela zbytečnými a těžko dohledatelnými zákazy a příkazy.

PŘEDPISY SI ČASTO ODPORUJÍ

Jedním ze základních problémů českého stavebního práva je jeho iracionální resortismus. Kromě hlavního pilíře stavebního práva, jímž je stavební zákon a jeho prováděcí vyhlášky a jenž náleží do kompetence Ministerstva pro místní rozvoj, existuje bezpočet dalších předpisů, které vydávají jiná ministerstva (MPO, MV, MŽP, MK, MZ) a případně další úřady na základě nejrůznějších zmocnění a jimiž z pohledu svého

resortu stanovují závazná pravidla pro ten či onen druh staveb, resp. pro některé parametry staveb všech. Protože se zpravidla jedná o vyhlášky nebo jiné podzákoné předpisy, které nepodléhají schvalování parlamentem, a protože v Česku neexistuje žádný centrální orgán státní správy pověřený koordinací všech předpisů stanovujících podmínky pro stavění, tvoří tyto předpisy vnitřně nekoordinovaný konglomerát, který kromě příkazů či zákazů rozumně zdůvodněných obsahuje též

řadu pravidel problematických, anebo dokonce zcela nesmyslných. V některých případech si tyto vzájemně nekoordinované závazné předpisy dokonce navzájem odporují.

ZÁVAZNÉ ODKAZY NA NORMY

Dalším vážným systémovým problémem české stavební legislativy je její záliba v odkazování na technické normy. Tato legislativní metoda se rozvinula v devadesátých letech minulého století po ukončení všeobecné závaznosti technických norem, zavedené v předchozím totalitním období. Tehdy byla prezentována jako přechodné řešení pro překlenutí prvního období po skončení závaznosti norem a jako taková byla jakýmsi dočasně akceptovatelným kompromisem. Namísto jejího postupného opuštění se však v českém právním řádu zabydluje stále silněji (např. vyhláška MMR č. 268 z roku 2009 ji využívá ve 120 případech – na rozdíl od své předchůdkyně, která odkazovala na normy „pouze“ osmdesátkrát) a zapleveluje jej právně velmi nejednoznačnými povinnostmi (odkazy bývají zcela nekonkrétní – formulované obvykle slovy „normové hodnoty“, a to bez uvedení předmětné normy a její příslušné části), které je mnohdy velmi obtížné, ne-li nemožné dohledat. (Samo Ministerstvo pro místní rozvoj nedokázalo v některých případech odpovědět na dotaz, kterou normu či její část určitým odkazem mínilo.) Kromě této obtížné dohledatelnosti, která již sama může být zdrojem závazné právní nejistoty všech uživatelů těchto předpisů (tedy zejména prováděcích vyhlášek ke stavebnímu zákonu a dalších podzákoných předpisů) – se všemi myslitelnými konsekvencemi (problémy při správním řízení počínaje a profesní, hmotnou, či dokonce trestněprávní odpovědností za vady staveb konče), vnáší tato legislativní metoda do právního řádu právní nejistotu především tím, že technické normy, na které se takto neurčitě, avšak právně závazně odkazuje, nepodléhají žádnému legislativnímu procesu, nejsou posuzovány legislativní radou, nejsou schvalovány parlamentem a jejich veřejné projednání (podle § 6 písm. f) zákona o technických požadavcích na výrobky) nespĺňuje kritéria standardního připomínkového řízení. Navíc jsou průběžně novelizovány, a to opět zcela mimo kontrolu zákonodárce, takže právně závazný odkaz v zákonu, resp. vyhlášce se tak teprve dodatečně konkretizuje, což vzhledem k tomu, že se takto stanoví právně závazná povinnost, která se potenciálně dotýká všech občanů, je velmi problematickým způsobem ukládání obecně závazných povinností, které ústava umožňuje ukládat pouze zákonem anebo na základě zákona.

NEÚSTAVNÍ POSTUP

Lze se tedy obávat, že tato legislativní metoda, kromě toho, že je uživatelsky nepraktická a že zakládá právní nejistotu, je též dokonce neústavní, neboť ukládá závazné povinnosti všem občanům způsobem, který je fakticky zcela mimo kontrolu zákonodárce. (I sama praxe posledních let naznačuje, že takto zezávazněné technické normy se stávají předmětem intenzivního zájmu různých lobby, které vhodnou novelizací příslušné normy významně posilují nedobrovolný zájem odběratelů o jimi dodávaná technická řešení.) Nado – a zejména! – je tato metoda věcně nesprávná, neboť není účelem technických norem vymezovat hranici mezi zakázaným a dovoleným, příp. příkázaným, nýbrž účelem norem je formulovat obecné optimum, tedy ideální řešení vhodné k opakovanému využití či běžnému rozšíření. Jakmile je ale norma nebo její část takto užitá jako de facto mez legálního, nastává absurdní situace, kdy vše, co se od této normy – byť z dobrých konkrétních důvodů – odchyluje, je automaticky ilegální a musí být, pokud to předpis vůbec připouští (!), legalizováno cestou výjimek, na které ovšem není právní nárok, což je ovšem dalším příspěvkem k právní nejistotě uživatelů takto konstruovaných předpisů. A tak normy, jejichž velmi užitečným smyslem je formulovat standard, který rozumně usnadňuje práci všem svým uživatelům, jsou metodou zezávazňujících odkazů v právních předpisech stavěny samy do role závazného předpisu, která jim jednak nenáleží a která zároveň – v podstatě omylem či mimochodem – zakazuje nejúčinnější řešení či parametry nestandardní, která však pro konkrétní případ mohou vyhovovat lépe, jsou úspornější atd.

NORMY SVAZUJÍ, PŘEDURČUJÍ ŘEŠENÍ

Kromě těchto svou podstatou systémových problémů trpí česká technická stavební legislativa ještě jedním spíše metodickým neduhem a tím je značná přeürčenost. Závazné technické předpisy jsou často konstruovány spíše jako příručky, v nichž lze „všechno nalézt“. Tímto poručnickováním jednotlivým osobám (odpovědným podle obecných, nebo dokonce zvláštních předpisů) však nadbytečně zužují legální prostor pro

samostatnou zodpovědnou práci i pro efektivní podnikání. Místo aby respektovaly základní pravidla právního státu svobodných občanů, a tedy zakazovaly nebo přikazovaly pouze to, co je nepochybně zdůvodněno závazným veřejným zájmem, předurčují nad rámec tohoto zájmu konkrétní architektonická, konstrukční nebo urbanistická řešení – způsobem často poplatným již překonané úrovni vědění a technických prostředků. Typickým příkladem takovýchto ustanovení jsou závazná pravidla odstupu a oslunění (proslunění) budov, která znemožňují koncipovat kompaktní městské prostředí, jehož hodnoty jsou stále více uznávány a vyhledávány, avšak nelze je legálně uplatnit v řádné projektové činnosti, a tudíž ani realizovat.

DOPORUČENÍ ČKA

Uvedené problémy českých technických stavebních předpisů jsou natolik závažné, že je nepochybně zapotřebí hledat způsob jejich naprawy. Vzhledem k tomu, že se jedná o problémy převážně systémové, musí také jejich naprava jít cestou změny (reformy) systému.

Reformovaná právní úprava by především měla být:

- ! přehledná, jednoznačná a snadno dohledatelná,
- ! vnitřně konzistentní, bez rozporů a zbytečných výkladových problémů,
- ! přiměřeně minimalistická – měla by přikazovat či zakazovat pouze to, co je nepochybně zdůvodněno veřejným zájmem, a to v rozumné míře

a měla by být pod kontrolou veřejnosti skrze jí volené zákonodárce.

Těmto požadavkům nejlépe vyhoví forma zákona. A to buď jako nová součást zákona stavebního (což by bylo logické, původně to takto bylo v českém právu uspořádáno a jsou pro to též pozitivní příklady z blízkého zahraničí), popřípadě jako nový samostatný zákon. Tento zákon (nová část zákona) by měl nahradit pokud možno všechny dosavadní předpisy upravující technické parametry staveb (s možnou výjimkou staveb dopravních, které uceleně spravuje resort dopravy), tedy jak vyhlášky v kompetenci MMR, tak i vyhlášky, popř. jejich příslušné části vydávané dosud jinými resorty. Zásadně by tento předpis neměl odkazovat na technické normy.

Při přípravě návrhu tohoto zákona bude zapotřebí odpovědně a pečlivě shromáždit a posoudit všechna dosavadní závazná ustanovení týkající se technických parametrů staveb obsažená kdekoli v českém právním řádu, včetně všech zezávazněných technických norem nebo jejich částí, a rozhodnout, zda a v jaké míře či podobě má být daná povinnost převzata do nového uceleného předpisu. Užitečným vodítkem přitom může být srovnání s obdobnou právní úpravou z blízkého zahraničí s podobnou právní a stavební kulturou.

Technické normy zbavené takto nesmyslné přítěže závaznosti (byť dílčí) je zapotřebí pěstovat jako nástroj podpůrný, usnadňující a zefektivňující jak technickou práci projekční, tak i záležitosti smluvní. Musí patřit ke smluvní volnosti možnost nasmlouvat řešení jak standardní, tak i nestandardní, resp. v různých možných standardech, čemuž by technické normy různým logickým odstupňováním předpokládaných technických parametrů mohly napomáhat.

Kromě technických norem je nepochybně záhodno podporovat i další podpůrné technické vzory či řemeslné standardy, avšak zásadně v rovně doporučených podkladech. Tyto podklady nejen že pomáhají v odborné práci projekční i realizační, ale mohou se stát též solidním vodítkem při posuzování vad staveb, a to jak pro účely smluvní a pojistné, tak i soudní.

Seriózní reforma technických stavebních předpisů přinese nepochybný prospěch celému stavebnímu oboru – počínaje koncepční činností architektonickou a konstrukční přes projektování prováděcí a dílenské až po činnost dodavatelskou. Její náklady, spočívající pouze v nákladech legislativní přípravy, jsou přitom ve srovnání s úsporami dosavadních, mnohdy zbytečných nákladů, resp. ztrát způsobených nejasnými a přeürčenými pravidly zanedbatelné.

Ing. arch. Martin Peterka, JUDr. PhDr. Jiří Plos, ČKA

LEGISLATIVNÍ PŘEKÁŽKY VZNIKU KVALITNÍHO OBYTNÉHO PROSTŘEDÍ

Dne 30. 6. 2011 se na půdě FA ČVUT konal seminář na téma „Legislativní překážky vzniku kvalitního obytného prostředí“, pořádaný Centrem kvality bydlení ve spolupráci s Fakultou architektury ČVUT. Své příspěvky přednesli PhDr. JUDr. Jiří Plos, Ing. arch. David Tichý, PhD., Ing. arch. Michal Kohout, Ing. arch. Petr Hlaváček a Ing. Pavel Štěpán. Cílem semináře bylo informovat odbornou veřejnost o stavu současné legislativy a jejím vlivu na tvorbu kvalitního bydlení a městského prostředí a zároveň přispět k diskusi mezi státní správou, samosprávou a profesními organizacemi činnými ve sféře architektury, urbanismu a prostorového plánování.

Děkan FA ČVUT prof. Ing. arch. Zdeněk Zavřel ve svém úvodním slovu kriticky podotkl, že zaměření na legální omezení považuje za zabývání se symptomy, nikoliv skutečnou podstatou problému. Za tu označil strach společnosti před neregulovaným vývojem. Dodal, že za současného stavu a společenského klimatu, poznamenaného bezohledností, egoismem a absencí solidarity, lze jen těžko hledat rychlá řešení. Možnost postupné nápravy vidí ve sledování skutečné kvality ve vztahu k nabízené ceně, systému certifikace „dobrého bydlení“ a systematickém vytváření dobrých příkladů.

JUDr. PhDr. Jiří Plos ve svém příspěvku vysvětlil základní strukturu legislativních předpisů, které ovlivňují obytné prostředí. Upozornil na věcné a právní kolize a vyjmenoval základní parametry kvality stavění a stability, za něž označil dlouhodobě udržitelnou kulturní/civilizační hodnotu prostředí včetně hodnot přírodních, dlouhodobě udržitelnou ekonomickou hodnotu prostředí a dlouhodobě udržitelný technický standard prostředí.

Ing. arch. Michal Kohout ve svém příspěvku uvedl pozitivní zahraniční příklady odporující české legislativě. Upozornil na fakt, že české právní předpisy odporují hlavním zásadám zástavby, přizpůsobující moderní nároky na bydlení tradičním prostorovým modelům, které se

především v západní Evropě od poloviny 70. let stávají stále běžnějšími prostředky při tvorbě obytného prostředí. Těmito zásadami jsou: lidské měřítko, flexibilní typologie obytné jednotky, tradiční prostorové uspořádání, omezení automobilové dopravy, kompaktní zástavby/vysoká, ale kontrolovaná hustota.

Také od Ing. arch. Hlaváčka zazněla kritika směřující ke skutečnosti, že současný legislativní stav nepřeje výstavbě měst, jak je známe ze současných Mekk urbánního života – Londýna, Barcelony či Berlína. Jeho příspěvek s názvem „Předpisu navzdory aneb pozitivní domácí příklady“ ukázal několik příkladů z praxe, kde se architektům podařilo obejít dikci OTP a vytvořit velmi kvalitní obytné soubory.

Negativní hodnocení současného stavu prezentoval ve svém příspěvku také Ing. Štěpán, který objasňoval skrytý dopad podzákonných norem na projektovou praxi. Zdůraznil, že normy, vyhlášky a technologické předpisy z oblastí dotýkajících se stavebnictví jsou většinou formulovány v rámci relativně úzce specializované diskuse, přitom však zásadním způsobem ovlivňují celkový prostorový koncept a skladbu našich sídel. Děje se tak, aniž by to bylo jejich primárním cílem, a především aniž by tyto prostorové, ekonomické a sociální dopady byly náležitě reflektovány.

Ing. arch. David Tichý představil vybrané části městského, předměstského a vesnického prostředí, které vzniklo v průběhu různých period naší historie a které je chápáno jako prostředí stabilní, srozumitelné a vysoce kvalitní. Je smutnou skutečností a dokladem nevyhovujícího stavu, že žádné z těchto prostředí by nebylo možné podle platné legislativy navrhovat a realizovat. Vlevo: Praha-Žabovřezky – odsupy domů a letecký pohled; vpravo: Lidové stavby – Novosedly nad Nežárkou, náves a letecký pohled

Praha-Vinohrady,
Čerchovská ulice,
odstupy domů

Letecký pohled
na Prahu-Vinohrady

Po přednáškové části následovala diskuse, do níž se zapojili čestní hosté semináře, mezi nimiž se objevila např. senátorka Ing. arch. Daniela Filipiová, náměstek ministra pro místní rozvoj Ing. Miroslav Kalous či ředitel Státního fondu rozvoje bydlení Ing. Lubomír Vais. S kritickým příspěvkem za ČKA vystoupil Ing. arch. Peterka, který se vyjadřoval zejména k problému technických předpisů a jejich možného řešení. Vzhledem k tomu, že jeho příspěvek se setkal s pozitivním ohlasem většiny přítomných, byl společně s Ing. Vaisem domluven společný postup v cestě snahy o nápravu. V současné době probíhají jednání, jejichž prvotním cílem je nalezení politické podpory k nápravě.

Připravila Eva Faltusová

Předpisy a vyhlášky, které se přímo dotýkají návrhu obytného prostředí a přímo samotný návrh ovlivňují:

- ▮ Vyhláška č. 201/2006 Sb. Obecné požadavky na využití území
- ▮ Vyhláška č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze
- ▮ Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu
- ▮ Nařízení vlády 148/2006, o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- ▮ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

NOVÉ ZÁKONY A PŘEDPISY

Pro lepší obeznámenost architektů s relevantní legislativou si dovoluujeme upozornit na některé předpisy, které souvisejí s výkonem profese a k jejichž změnám došlo v poslední době. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány, viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 20. 5. 2011 do 15. 8. 2011 upozorňujeme zejména na:

- ▮ zákon č. 152/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů;
- ▮ zákon č. 153/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů;
- ▮ zákon č. 185/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů;
- ▮ zákon č. 209/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury;
- ▮ zákon č. 211/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony;
- ▮ zákon č. 212/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů;
- ▮ zákon č. 218/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony;
- ▮ zákon č. 221/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních dani, ve znění pozdějších předpisů;
- ▮ vyhlášku Ministerstva zemědělství č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl provádějící § 59 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2001, o vodách, ve znění pozdějších předpisů;
- ▮ vyhlášku ministerstva zemědělství č. 155/2011 Sb., o profilech povrchových vod využívaných ke koupání provádějící § 34 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů;

- ▮ vyhlášku Českého báňského úřadu č. 176/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 165/2002 Sb., o separátním větrání při hornické činnosti v plynujících dolech, ve znění vyhlášky č. 56/2007 Sb., vyhláška č. 22/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při dobývání nevyhrazených nerostů v podzemí, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 4/1994 Sb., kterou se stanoví požadavky na provedení a stavbu objektů a zařízení pro rozvod a izolaci větrů a uzavírání důlních děl, ve znění vyhlášky č. 90/2003 Sb., a vyhláška č. 52/1997 Sb., kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při likvidaci hlavních důlních děl, ve znění pozdějších předpisů, podle § 6 odst. 6 písm. a) zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě;
- ▮ vyhlášku č. 268/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb.

Vláda ČR přijala pod č. 237/2011 Sb. nařízení o stanovení rezervy státních pozemků pro uskutečňování rozvojových programů státu, kterým provádí § 2 odst. 14 zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky. Nařízení zařazuje 47 085 pozemků o celkové rozloze zhruba 15 408 hektarů do tzv. rezervy státních pozemků. Tyto pozemky jsou určeny k uskutečňování rozvojových programů státu (např. stavby dopravní infrastruktury, protipovodňové úpravy či úpravy sloužící k racionalizaci hospodaření) a jsou rozděleny mezi osm ministerstev (převážná většina z nich je v gesci ministerstva zemědělství). Přijetí nařízení má významné dopady pro oblast územního plánování.

Připravila Eva Faltusová

ODPOVĚDI NA ČASTO KLADENÉ DOTAZY

K AUTORSKÉMU DOZORU

Klient mi odmítá umožnit výkon autorského dozoru. Je to má povinnost? Pokud ano, jak mám dále postupovat?

Autorským dozorem je třeba rozumět celkový dozor autora projektu nad souladem prováděného stavebního díla s projektovou dokumentací, a to od okamžiku ukončení projektových prací a výběru dodavatele stavby až do ukončení stavby a uzavření zakázky, ve smyslu § 157 stavebního zákona (odstavec 2 tohoto ustanovení nelze vykládat restriktivně tak, že „autorský dozor“ nemusí, nebo dokonce nesmí být sjednán u staveb, pro něž stavební zákon nepředvídá vedení stavby osobou kvalifikovanou, resp. předpokládá vypracování projektové dokumentace rovněž osobou kvalifikovanou).

V souladu s obecnou právní úpravou a s profesními předpisy a dokumenty a z těchto předpisů vyplývající odpovědnosti autorizovaných osob je autorizovaná osoba povinna vykonávat činnosti autorizované osoby v celém rozsahu včetně výkonu autorského (technického) dozoru, neboť jí je tato odpovědnost svěřena ze zákona jako odpovědnost správní (veřejnoprávní) a v jejím rámci specificky odpovědnost disciplinární. V tomto smyslu je v rámci zákona a profesních předpisů neplnění profesních povinností disciplinárně postížitelným konáním/nekonáním. Odpovědnost za stavbu z hlediska její projektové přípravy je též odpovědnost trestněprávní. Nad obě tyto zákonné odpovědnosti nese autorizovaná osoba jako autor projektu a klientův smluvní partner i odpovědnost smluvní (soukromoprávní), a to v celém rozsahu včetně odpovědnosti za škody způsobené výkonem profese (pro který musí být autorizovaná osoba ze zákona řádně a v dostatečné výši pojištěna). Součástí reálného naplnění této odpovědnosti je – mimo jiné – též možnost sledovat vývoj a provádění stavby samé a činit nezbytná rozhodnutí a opatření, jimiž se případnému vzniku škod předchází.

Z uvedených důvodů a s přihlédnutím ke stanovené odpovědnosti vám doporučuji, abyste v případě nemožnosti vykonávat „autorský dozor“, popřípadě při obstrukcích fakticky tento dozor znemožňujících prokazatelnou formou, informoval místně a věcně příslušný stavební úřad.

K POSTUPU V PŘÍPADĚ NESOUHLASU SE ZÁVAZNÝM STANOVISKEM

Odbor památkové péče odmítá vydat závazné stanovisko a jeho vydání podmiňuje nesmyslnými požadavky. Jak je možné se proti nevydání stanoviska nebo proti vydání zamítavého závazného stanoviska bránit, je možné podat odvolání?

Je nutné odlišit, zda dotčený správní orgán stanovisko nevydává vůbec, nebo zda vydá stanovisko zamítavé.

V případě, že dotčený orgán závazné stanovisko vydat zcela odmítne nebo je ve lhůtě 30 dní nevydává, aniž by tak učinil řádným správním procesním postupem, je nutné učinit podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, kroky proti nečinnosti správního orgánu, popřípadě upozornit na podjatost konkrétní osoby, je-li tu důvodné podezření, že tak činí z důvodů vlastního osobního nebo věcného angažmá ve věci samé. Na nečinnost orgánu je třeba upozornit orgán jemu nadřízený a ten buď nařídí nečinnému orgánu stanovisko vydat (popřípadě může usnesením věc atrahovat / převzít/ a vydat stanovisko sám, pověřit vydáním orgán jiný nebo přiměřeně prodloužit lhůtu k jeho vydání). Prokazatelné záměrné nevydání stanoviska ve stanovených lhůtách a nečinnost správního orgánu jsou navíc důvodem pro uplatnění odpovědnosti správního orgánu za škody způsobené při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem; podrobnosti stanovuje zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Proti zamítavému závaznému stanovisku vydanému do správního řízení (územního, stavebního, speciálního stavebního) nelze činit vůči orgánu přímé kroky. Je nutné vyčkat, až na jeho základě vydá stavební úřad zamítavé rozhodnutí, a následně se proti tomuto rozhodnutí odvolat právě z důvodu nezákonného závazného stanoviska dotčeného orgánu. Je-li stanovisko vydáno jako závazné před zahájením meritorního správního řízení (což v některých případech vyloučeno není, například právě v památkové péči), je možné uplatnit v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu mimořádné opravné prostředky a dát podnět k přezkumu podle § 94 an. správního řádu, popřípadě podat soudní žalobu správní místně příslušnému krajskému soudu, správnímu senátu.

K PRÁVNÍM NÁSLEDKŮM ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY

S investorem jsem měl uzavřenou smlouvu o dílo na zhotovení PD. Smlouvu nyní investor vypověděl (odstoupil od smlouvy) z důvodu tvrzených „vad v plnění“, které ovšem považuji za vykonstruované. Dle znění smlouvy nejsem oprávněn ve svém portfoliu uvádět některé údaje týkající se projektu – například lokalitu, ve které se stavba nachází. Zajímá mě, zda odstoupením od smlouvy tato má povinnost zanikla, či zda jsem jí i nadále vázán.

Důvody odstoupení od smlouvy nelze v této souvislosti posuzovat, neboť pro tento účel nedisponujeme dostatečně podrobnými a relevantními informacemi. Důsledky odstoupení se do určité míry liší podle právního předpisu, podle něhož byla smlouva uzavřena (podle ObčZ s důsledky „ex tunc“, to jest k datu uzavření smlouvy, nebo podle ObchZ s důsledky „ex nunc“, to jest k datu odstoupení od smlouvy). Nicméně v obou případech platí pro architekta určité závazky, které mají obecnou deontologickou (to jest profesně etickou) povahu. Mezi nimi pak velmi významnou roli hraje závazek ochrany klientových zájmů a mlčenlivosti (§ 12 odst. 3 a 4 zákona a § 13 až 20 PEŘ ČKA); jejich prolomení je přípustné pouze ze zvláště závažných důvodů, například pro vážné porušení zákonů dotýkající se svými důsledky profesní odpovědnosti architekta (provádění stavby v rozporu s dokumentací a hrozcí vážné škody) klientem. Mezi tyto důvody však odstoupení od smlouvy nepatří. Zavázal-li jste se klientovi mlčenlivostí o jeho stavbě, resp. o parametrech projektu této stavby, pak tento závazek i přes ukončení smlouvy odstoupením trvá.

K PROBLÉMŮM SPOJENÝM S ROZDĚLENÍM ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY ZPRACOVÁNÍ PD NA VÍCE FÁZÍ

V zadávacím řízení jsem získal veřejnou zakázku na zpracování studie rekonstrukce objektu. Vzhledem ke spokojenosti zadavatele jsem předpokládal spolupráci na dalších stupních PD. Nyní mi bylo sděleno, že mi nemůže být zakázka na zpracování dalších stupňů svěřena za použití jednacího řízení bez uveřejnění, že by se jednalo o porušení zákona o veřejných zakázkách. Zároveň jsem zadavatelem nucen k převodu autorských práv. Co si o tomto postupu myslíte?

Chyba tohoto postupu tkívá už v jeho počátku – rozdělení předmětu zakázky (kterým rozdělení zpracování projektu na jednotlivé fáze nepochybně je) je nesprávné a za určitých podmínek může být také protizákonné (§ 13 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách). ČKA dlouhodobě apeluje na zadavatele, aby se dělení zakázek při zadávání veřejné zakázky na zpracování projektové dokumentace varovali, a na architekty, aby na takové podmínky nepřistupovali. Situace, kterou popisujete, je typickým problémem, který tímto postupem zadavatele vzniká. V první řadě, na takto zadanou zakázku nelze žádným zákonným způsobem „navázat“. Užití postupu podle § 23 ZVZ není možné, jelikož pro něj nejsou naplněny zákonné podmínky. Jediným možným postupem zadavatele je tedy na další stupeň PD vypsat veřejnou zakázku novou. Do tohoto zadávacího řízení se můžete samozřejmě přihlásit, ale paradoxem je, že budete mít v tomto řízení oproti ostatním účastníkům nevýhodu. Ta souvisí s problematickým aspektem druhým, jímž jsou vaše autorská práva k předešle zpracované fázi. Vámi zpracovaná studie je autorským dílem podle zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, a vy jste

z tohoto titulu oprávněn ne/udělit souhlas s jejím dalším užitím. Zpracovatel tento souhlas nutně potřebuje a bude po vás zřejmě vyžadovat uzavření licenční smlouvy. Za převod vašich autorských práv vám náleží licenční poplatek, který vám bude uhrazen buď investorem (který je vaším primárním partnerem ve věci autorských práv), nebo nastupujícím architektem, na něhož investor tuto povinnost smluvně přenesl. A v tom je ukryt zmíněný problém. Pro zadavatele je zřejmě výhodnější zadat veřejnou zakázku vám, jelikož „ušetří“ platbu za licenční poplatek (i v případě, že by se poplatková povinnost přenesla na architekta, je jasné, že ten ji dále promítne do nabídkové ceny). Tento stav je ovšem na první pohled v rozporu se zásadou rovnosti účastníků, na které stojí zadávací řízení podle ZVZ. Může se tedy stát, že v obavě před možnými následky vás zadavatel z tohoto důvodu bude skutečně „diskriminovat“ a zakázku svěří raději někomu jinému.

K POVOLOVÁNÍ PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE V NESOULADU S ÚP
Je možné, aby zastupitelstvo svým usnesením povolilo projektovou dokumentaci, která je v rozporu s podmínkou územního plánu? Ten má stanoven bezpodmínečný požadavek na šikmou střechu. Většina členů zastupitelstva města souhlasí s naším záměrem, který počítá se střechou rovnou. Zadavatel budoucího územního plánu se také vyjádřil ve smyslu, že s takovým striktním požadavkem již v novém plánu nepočítá (ten však nebude vydán v dohledné době). Se záměrem dal předběžný (ústní) souhlas také stavební úřad. Jak však vyřešit rozpor s ÚP?

Zastupitelstvo může měnit parametry územního plánu v závazné části výlučně procesními postupy popsanými ve stavebním zákonu (tedy nikoliv svým ad hoc učiněným usnesením). Pokud by byly tyto parametry součástí části směrné, pak by situace byla podstatně jednodušší (úpravou směrné části). Určité možnosti skýtá spíše stavební zákon stavebnímu úřadu, který může v odůvodnění vysvětlit, proč určitý způsob zástavby připouští jako vhodný (například v souvislosti

s posouzením urbanistické a architektonické kvality dle § 90 stavebního zákona). Vyžaduje to ovšem snahu rozumě rozhodnout a ne se alibisticky rozhodnutí vyhnout; aby si však SÚ vytvořil určité odborné zázemí pro toto rozhodnutí, může využít dobrozdání od původního tvůrce ÚP i od nového zpracovatele, popřípadě odborných posudků na toto téma. Zastupitelstvo se nemůže přímo závazným způsobem vyjadřovat k tomu, zda určitou „projektovou dokumentaci povolí“, či nikoliv, ale může se (jako účastník řízení), obvykle s podporou názoru vyjádřeného nějakou stavební komisí nebo na základě expertního posouzení a stanoviska, vyjádřit a jeho názor může být doporučující. K tématu prostorové (objemové) regulace existují také metodická stanoviska MMR z té doby, která by pro odůvodnění mohla být využita, z nichž plyne, že neúměrně podrobná prostorová (objemová) regulace nepřísluší této plánovací úrovni.

Připravili Eva Faltusová a Jiří Plos

Všechny odpovědi jsou zároveň uveřejňovány na www.cka.cc v rubrice legislativa – právní servis.

PRÁVNÍ SERVIS PRO AUTORIZOVANÉ ARCHITEKTY

Právní servis a bezplatné konzultace v rozsahu do dvou hodin ročně zajišťuje pro všechny autorizované architekty od ledna 2011 nově koncipovaná právní poradna v rámci Kanceláře ČKA – JUDr. PhDr. Jiří Plos a Mgr. Eva Faltusová, kteří se specializují zejména na autorské, stavební a obchodní právo. Kontakt: Josefská 34/6, 118 00 Praha 1, tel.: 257 532 287, e-mail: eva.faltusova@cka.cc, jiri.plos@cka.cc.

NOVÉ POŽADAVKY NA VĚTRÁNÍ OBYTNÝCH BUDOV

Vzhledem k rostoucím cenám energie je v současnosti při navrhování budov kladen důraz především na tepelnětechnické vlastnosti stavebních konstrukcí a oken. Moderní okna jsou často vybavena kvalitním těsněním, které zabraňuje infiltraci venkovního vzduchu. Účelem takto vybavených oken je snížení tepelné ztráty větráním na minimum. Výsledkem je však často nedostatečné větrání obytných budov s negativními dopady, jakými jsou vyšší koncentrace škodlivin, zvýšená vlhkost, případně výskyt plísní.

Základním požadavkem k zajištění kvality vnitřního vzduchu ve vnitřním prostředí je větrání. Úkolem větracího systému, ať už přirozeného nebo nuceného, je zajistit hygienické požadavky. V tomto ohledu se v obytném prostředí jedná především o odvod škodlivin z větraného prostoru (vlhkost, CO₂, škodliviny vznikající při vaření apod.).

Větrání obytných budov nemá vliv pouze na energetickou náročnost, ale rovněž na zdraví osob a v případě nevhodného řešení může dojít k trvalému poškození zdraví i hmotným škodám na majetku (např. k poškození stavební konstrukce v důsledku vlhkosti).

ZDRAVOTNÍ RIZIKA I NEBEZPEČÍ OTRAVY

Vedle zdravotních hledisek však větrání nabízí i nástroje na zvýšení kvality vnitřního prostředí – tepelnou pohodu a pocit čistoty ovzduší. Vzhledem k tomu, že jde o náš domov, tedy místo, kde se chceme cítit bezpečně a pohodlně, měly by být i tyto důvody pro obyvatele důležité. Větrání má zásadní význam nejen z hlediska odvodu škodlivin, ale i pro samotný přívod venkovního vzduchu, který je nezbytný pro dýchání přítomných osob a také pro bezpečnost provozu spalovacích zařízení (plynových kotlů, ohříváčů vody, plynových sporáků apod.). V případě, že se seje několik nevhodných faktorů najednou – nedostatečný přívod vzduchu a zároveň zapnutý odvod spalin – dochází k nedokonalému spalování paliva a vznikající oxid uhelnatý může způsobit i smrtelnou otravu. Mohlo by se zdát, že v dnešní moderní době jsou tyto případy již velmi výjimečné, statistiky bohužel mluví o opaku.

Situace kolem větrání obytných budov (bytů a rodinných domů) je v ČR značně nepřehledná a donedávna neexistoval dokument, který by jednoznačně definoval požadavky na množství přiváděného venkovního vzduchu a správný návrh větracího systému. Situaci také komplikovaly chybějící a nepřesné požadavky v zákonných předpisech a technických normách. V únoru 2011 vešla v platnost národní příloha normy ČSN EN 15 665 v podobě změny Z1, která definuje požadavky na větrání obytných budov a také doporučuje vhodné systémy větrání.

POŽADAVKY NA VĚTRÁNÍ

Jako požadavky na větrání jsou často citovány hodnoty z vyhlášky č. 268/2009 Sb. Formulace v této vyhlášce je však velmi nešťastná – vyhláška sice stanovuje požadavky na větrání, ovšem zcela nesmyslně je vztahuje k výplním otvorů. Není jasné, jak může výplň otvoru splňovat akustické podmínky a zároveň podmínky na kvalitu prostředí – současný technický stav výplní otvorů prakticky neumožňuje přirozený přívod vzduchu spárami oken. Doporučené průtoky venkovního vzduchu pro návrh větracího zařízení s ohledem na kvalitu vnitřního vzduchu lze nalézt v ČSN EN 15251. Větrání obytných budov se týká také Směrnice STP-OS 04/č. 1/2005 a několika technických norem, které větrání zmiňují doplnkově a týkají se například všech budov, nejen obytného prostředí.

Národní příloha ČSN EN 15 665 v podobě změny Z1 definuje požadavky na větrání obytných budov. Ve smyslu zmíněné národní přílohy se mění i kapitola 6.5 v normě ČSN 73 4301 Obytné budovy, která přejímá národní přílohu v plném znění.

POŽADAVKY NÁRODNÍ PŘÍLOHY ČSN EN 15665/Z1**Přívod vzduchu**

Přívod venkovního vzduchu je definován intenzitou větrání (nelze zaměňovat za intenzitu výměny vzduchu, která zahrnuje i oběhový vzduch, ne pouze přiváděný venkovní vzduch), vyjadřující poměr objemového průtoku přiváděného čerstvého venkovního vzduchu k objemu vnitřního větraného prostoru.

Základním požadavkem národní přílohy normy ČSN EN 15 665/Z1 je zajištění trvalého přívodu venkovního vzduchu s minimální intenzitou větrání $0,3 \text{ h}^{-1}$ v obytných místnostech (pokoje, ložnice apod.) a kuchyních. Pro dosažení vyšší kvality vnitřního vzduchu se v souladu s ČSN EN 15251 doporučuje intenzita větrání $0,5$ až $0,7 \text{ h}^{-1}$. V době, kdy obytné budovy nejsou dlouhodobě užívány (během dovolených a víkendů), lze připustit provoz s nižší intenzitou větrání $0,1 \text{ h}^{-1}$, vztahenou k celkovému vnitřnímu objemu bytu nebo rodinného domu.

Jako doplňující kritérium pro dimenzování přívodu vzduchu uvádí národní příloha minimální dávku čerstvého vzduchu pro osoby (tab. 1). Vždy však musí být splněn požadavek na minimální intenzitu větrání. Pokud je větrací systém řízen podle kvality vzduchu, pak doplňujícím kritériem pro průtok vzduchu je koncentrace oxidu uhličitého v obytném prostoru.

Odvod vzduchu

Větrací systém musí rovněž zajistit odvod vzduchu z místností se zdrojem znečišťujících látek (pachy, vlhkost, škodliviny vznikající při vaření a jiných činnostech v domácnosti apod.), tedy především z hygienického zázemí a kuchyně. Při trvalém větrání odpovídá průtok odváděného vzduchu průtok vzduchu přiváděného, stanovenému podle požadavku na intenzitu větrání. Vzduch z obytných místností se doporučuje odvádět přes hygienické zázemí. Norma dále definuje průtoky odsávaného vzduchu pro nárazové (krátkodobé) větrání hygienického zázemí a kuchyně (tab. 1). Odsátý vzduch je hrazen buď přísávaním větracími otvory, nebo zvýšeným přívodem vzduchu větrací jednotkou.

Tab. 1 – Požadavky na větrání obytných budov podle ČSN EN 15665/Z1

Požadavek	Trvalé větrání (průtok venkovního vzduchu)		Nárazové větrání (průtok odsávaného vzduchu)		
	Intenzita větrání (h^{-1})	Dávka ven- kovního vzduchu na osobu ($\text{m}^3/(\text{h}\cdot\text{os})$)	Kuchyně (m^3/h)	Koupelny (m^3/h)	WC (m^3/h)
Minimální hodnota	0,3	15	100	50	25
Doporučená hodnota	0,5	25	150	90	50

Systém větrání

Kvalitu větrání rozhodujícím způsobem ovlivňuje přívod venkovního vzduchu. Současná praxe, kdy se do nových a rekonstruovaných objektů instalují těsná okna, neumožňuje použít k přívodu vzduchu okenní spáry. Z tohoto důvodu definuje národní příloha vhodné systémy větrání obytných budov a doporučené způsoby přívodu vzduchu.

Větrání infiltrací, resp. přívod vzduchu spárami zavřených oken lze připustit pouze u budov, v nichž není možná výměna původních oken za nová, těsná okna (např. v památkově chráněných budovách). Přívod vzduchu do obytných prostor s novými a rekonstruovanými okny je nutné řešit alternativně následujícími způsoby:

- větracími štěrbinami, které jsou integrovány do výplní stavebních otvorů,
- specifickými přívodními otvory v obvodových stěnách (štěrbinami, kruhovými otvory apod.),
- větrací jednotkou.

Pro trvalé větrání obytných prostor se doporučuje využít jeden z následujících systémů větrání: nucené podtlakové větrání (přívod venkovního vzduchu podtlakem větracími otvory), hybridní větrání (kombinace přirozeného a nuceného větrání s ohledem na minimální spotřebu energie), nucené rovnotlaké větrání (přívod i odvod vzduchu zajišťuje větrací jednotka).

Větrání prostoru se spotřebiči paliv

Při řešení větrání místností s plynovými spotřebiči se doporučuje postupovat v souladu s platnými plynářskými předpisy (TPG 704 01 Odběrná plynová zařízení a spotřebiče na plynná paliva v budovách). Příloha také zdůrazňuje, že místnosti se spotřebiči paliv (pokojeva kamna, kotle ústředního vytápění, průtokové ohříváče apod.) nesmí být větrány podtlakové.

Foto: Lindab

Ohřev venkovního vzduchu

Při dimenzování otopné soustavy musí výkon pro ohřev venkovního vzduchu vycházet z hodnot průtoků vzduchu stanovených návrhem větrání. Vzhledem k tomu, že národní příloha definuje požadavky na trvalé větrání a otopná soustava musí hradit tepelnou ztrátu větráním podle aktuální teploty venkovního vzduchu, pracuje se při výpočtu otopného výkonu s venkovní výpočtovou teplotou sníženou o $3 \text{ }^\circ\text{C}$.

ZÁVĚR

Národní příloha definuje základní požadavky na větrání obytných budov. Pro jednoduchost interpretace a z důvodu jednoznačnosti pracuje národní příloha s intenzitou větrání, která je vztahena k objemu obytného prostoru, a lépe tak vystihuje potřebu odvodu škodlivin v různých velkých prostorách bez ohledu na aktuální počet přítomných osob.

Požadavky na větrání obytných budov uvedené v národní příloze vycházejí z rešerše zahraničních předpisů a soudobých studií zabývajících se souvislostmi mezi kvalitou vnitřního prostředí a zdravím osob. V některých zemích jsou požadavky na větrání výrazně přísnější, při tvorbě přílohy však bylo přihlédnuto k dosavadním platným předpisům a současné situaci v bytovém větrání v České republice.

Ing. Vladimír Zmrhal, Ph.D., Ing. Petra Štávová

Autoři působí v Ústavu techniky prostředí Fakulty strojní ČVUT v Praze

Literatura

1. ASHRAE Standard 62.2-2010. Ventilation for Acceptable Indoor Air Quality in Low-Rise Residential Buildings. American Society of Heating, Refrigerating and Air-Conditioning Engineers, 2010.
2. Awbi, H. B.: Ventilation of Buildings. London: Spon Press, 2003.
3. Bornehag, C. G. – Blomquist, G. – Gyntelberg, F. – Jarvholm, B. – Malmberg, P. – Nordvall, L. – Nielsen, A. – Pershagen, G. – Sundell, J.: Dampness in Buildings and Health. Nordic Interdisciplinary Review of the Scientific Evidence on Associations between Exposure to „Dampness“ in Buildings and Health Effects (NORDDAMP). In: Indoor Air, 2001, 11, s. 72–86.
4. ČSN EN 15251: Vstupní parametry vnitřního prostředí pro návrh a posouzení energetické náročnosti budov s ohledem na kvalitu vnitřního vzduchu, tepelného prostředí, osvětlení a akustiku. Úřad pro normalizaci, měření a státní zkušebnictví, Praha, 2008.
5. ČSN EN 15665 Větrání budov – Stanovení výkonových kritérií pro větrací systémy obytných budov. Úřad pro normalizaci, měření a státní zkušebnictví. Praha, 2009.
6. Jokl, V. M.: Optimální a přípustné mikroklimatické podmínky pro obytné prostředí. Směrnice STP-OS 04/č.1-2005. In: Vytápění, větrání, instalace, 2005, roč. 14, č. 2.
7. Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Sbírka zákonů ČR, ročník 2009.
8. Zmrhal, V. – Drkal, F. – Mathauserová, Z. – Štávová, P.: Zpracování národní přílohy k ČSN EN 15665 – rozbor požadavků na větrání v obytných budovách. Zpráva k rozborovému úkolu č. 12/0010/10. Praha, 2010.

Článek byl uveřejněn v časopisu TZB HAUSTECHNIK – www.casopistzb.cz

12. ROČNÍK PŘEHLÍDKY DIPLOMOVÝCH PRACÍ 2011

Již po dvanácté vyhlásila Česká komora architektů Přehlídku diplomových prací absolventů škol a fakult architektury, se kterými trvale spolupracuje. Cílem každoročně vyhlašované Přehlídky je porovnávat úroveň kvality výuky těchto škol, čímž ČKA usiluje o zvyšování standardu architektonického školství.

Přehlídka byla určena absolventům vysokých škol, kteří v příslušném školním roce úspěšně obhájili svoji diplomovou práci na některé z vysokých škol a fakult poskytujících architektonické vzdělání v akreditovaném magisterském studijním oboru zaměřeném na architekturu, urbanismus nebo krajinářskou architekturu a zařazeném Českou komorou architektů na seznam škol s uznaným vzděláním a příbuzným vzděláním.

Do letošního ročníku se přihlásilo celkem 100 absolventů, z toho 56 z FA ČVUT Praha, 14 z FSV ČVUT Praha, 9 z FUA TU v Liberci, 5 z FA VUT v Brně, 4 z VŠUP v Praze, 4 z FAPPZ ČZU v Praze, 3 ze ZF MZLU v Lednici, 3 z FAST VŠB TU Ostrava, 2 z FAST VUT Brno a žádný z AVU v Praze. 24 přihlášených studentů splnilo podmínky pro udělení zvláštní ceny ArchiCAD, o software projevil zájem 77 účastníků ze sta.

Porota: prof. Ing. arch. Martin Rajniš – předseda, Ing. arch. Jakub Fišer, Ing. Tomáš Hradečný, Ing. arch. Michal Kuzemský, Ing. arch. MgA. Pavel Nasadil

Zvláštní cenu ArchiCAD obdržel Adam Vízek z VŠUP. Časopis Architekt věnuje všem oceněným roční předplatně. Tiskárna Horák z větší části finančně zajistila tisk plakátů.

Výsledky XII. ročníku budou představeny na výstavě ČKA a formou virtuální galerie na www.diplomy.cz, kde jsou zároveň uveřejněny všechny oceněné práce předchozích ročníků Přehlídky. Přihlášené práce bude dále možné zhlédnout během putovní výstavy v první polovině roku 2012 na zúčastněných školách.

SPECIÁLNÍ CENA PRO VÍTĚZE – STÁŽ U EVOY JIŘIČNÉ

Jako bonus vítězi 12. přehlídky diplomových prací 2011 zajistila ČKA několikaměsíční stáž v Eva Jiříčná Architects Ltd. v Londýně (v případě, že vítěz by nemohl stáž z různých důvodů přijmout, přechází tento bonus postupně na další oceněná místa). Finanční podporu této stáže poskytly společnosti ČSOB, ČSOB Pojišťovna, Tork, Legrand, s. r. o. Pojištění celé stáže zajistila společnost Marsh, s. r. o., společnost Legrand nabídla návštěvu pobočky v Birminghamu.

Proč se ČKA rozhodla zajistit vítězi stáž v zahraničí?

Chtěla umožnit nadaným a aktivním čerstvým absolventům vysokých škol – architektům poznat prakticky činnost v oboru na území evropské země formou stáže v zahraničním ateliéru, a to v okamžiku vstupu na pracovní trh, tedy v době, kdy své teoretické poznatky získané studiem aplikují do praxe za určitých podmínek ve společnosti, které je ještě neovlivnily a které naopak oni mohou později ovlivnit jednáním svým, a to i na základě včas získaných zkušeností ze zahraničí.

Účelem je poznat metody práce a přístup k řešení obecných problémů v daném ateliéru v dané zemi, pracovat na konkrétním projektu ateliéru.

Nezanedbatelným faktorem je i podpora umění analýzy problematiky, principu týmové spolupráce, prezentace své i týmové práce, korektní prosazení svých názorů v náročném a konkurenčním prostředí stejně jako navázání potřebných kontaktů se zahraničními odborníky. Stáž absolventům umožní přímo se seznámit s progresivním know-how stejně jako s etickým a filozofickým názorem na obor z pohledu té které kultury.

Aktivní účast je důležitá pro absolventy z hlediska jejich odborného růstu, většího rozhledu v oboru, a tím zvýšení možnosti uplatnění se na trhu, pro české vysoké školství z hlediska růstu prestiže architektonických oborů v hostitelské zemi a z hlediska společnosti pro zvýšení kvality odborníků, kteří budou v budoucnosti přímo ovlivňovat architekturu jako takovou a nepřímo architekturu vývoje společnosti.

Foto poroty Stanislav Zbyněk

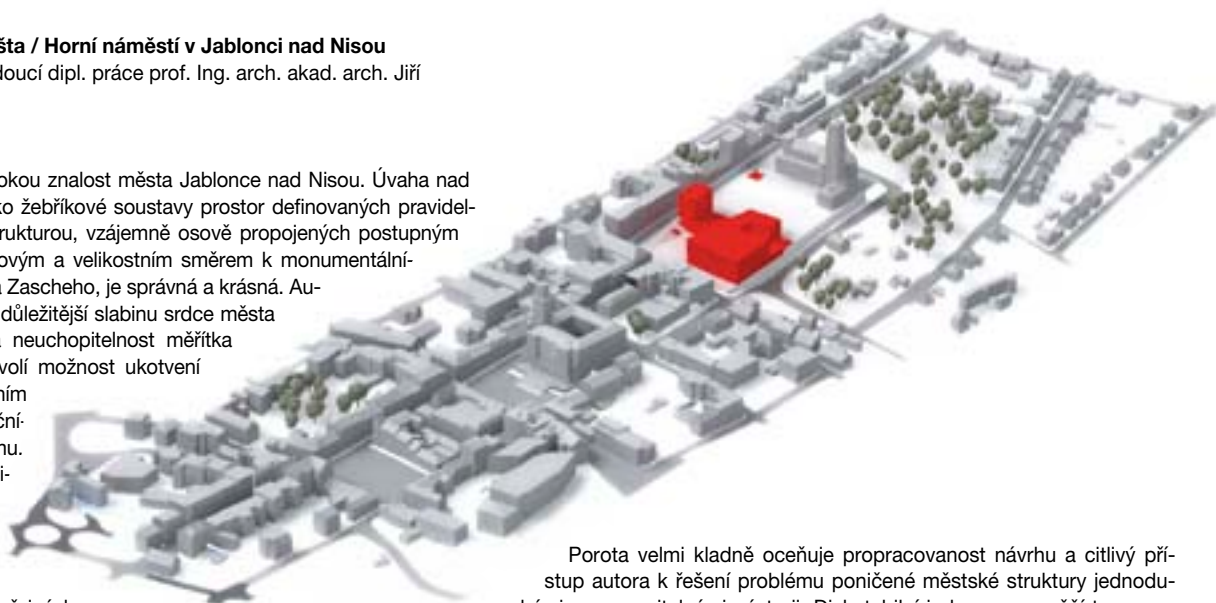

1. cena: David Pavlišta / Horní náměstí v Jablonci nad Nisou

(FUA TU Liberec, vedoucí dipl. práce prof. Ing. arch. akad. arch. Jiří Suchomel)

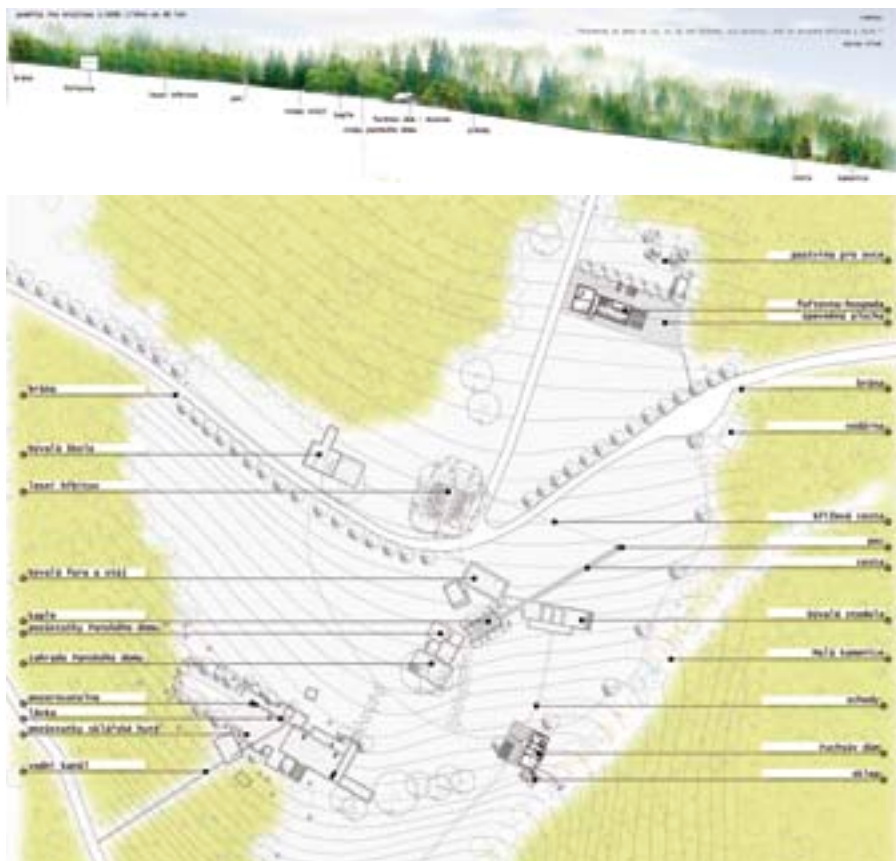
Hodnocení poroty:

Autor prokazuje hlubokou znalost města Jablonce nad Nisou. Úvaha nad geniem loci místa jako žebříkové soustavy prostor definovaných pravidelnou geometrickou strukturou, vzájemně osově propojených postupným odstupňováním výškovým a velikostním směrem k monumentálnímu kostelu od Josefa Záscheho, je správná a krásná. Autor upozorňuje na nejdůležitější slabinu srdce města – přílišnou velikost a neuchopitelnost měřítka Horního náměstí, a volí možnost ukotvení jeho měřítka vložením novostavby iniciačního městského domu. V několika srozumitelných krocích popisuje úpravu okolí pro tuto klíčovou stavbu, která kromě vnitřních funkcí veřejných plní mnohé funkce městotvorné – rozděljuje a zároveň propojuje dvě náměstí, zahušťuje prořídilou strukturu města, rámuje průhledy, tvoří výškové hrany, vyrovnává se se zalomením principiální urbanistické osy, definuje nové náměstí, naplňuje rezervy zastavitelnosti.

Porota velmi kladně oceňuje propracovanost návrhu a citlivý přístup autora k řešení problému poničené městské struktury jednoduchými a srozumitelnými nástroji. Diskutabilní je koncepce pěší trasy podél nového objektu na staré kamenné zdi, která může výsledné městské drama značně oslabit. Navrhovaná architektura, byť poněkud akademická, vhodně reaguje na přísnou monumentalitu Záscheho kostela a „německého“ ducha města.

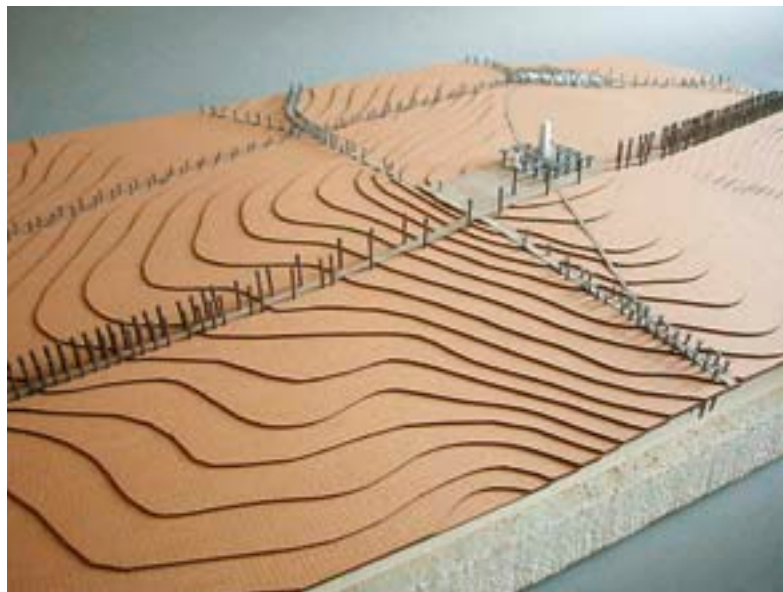
2. cena: Jitka Pucandlová / Stopy Kristiánova

(FUA TU Liberec, vedoucí dipl. práce Ing. arch. Jiří Buček)

Hodnocení poroty:

Slečna Pucandlová uvedla svoji práci citátem V. Čílka – „Posvátné je dnes ne to, co je jen božské, ale prostor, kde se setkává příroda a duch“. Autorce se skutečně podařilo zvolit téma odkrývání paměti místa, přidávání nové vrstvy do odkrytých pozůstatků sklářské osady. Členové jury často poukazovali na uměřenost a vysokou míru citlivosti, s jakou je návrh zpracován. Nové prvky přirozeně a harmonicky navazují na původní části a vytvářejí velmi působivý celek. Je pozoruhodné, jak skromné prostředky, správně navržené, mohou vytvořit velmi silné dílo. Vítězství v soutěži uniklo slečně Pucandlové o nepatrný rozdíl dvou bodů. V předposledním hlasovacím kole dokonce nastala rovnost bodů s návrhem Davida Pavlišty. To vše samozřejmě znamená, že jsme si všichni uvědomovali vysokou kvalitu návrhu a slečně Pucandlové blahopřejeme.

3. cena: Adam Vízek / Mezi městem a venkovem
(VŠUP, vedoucí dipl. práce prof. akad. arch. Jindřich Smetana)

Hodnocení poroty:

Adam Vízek si jako téma své diplomní práce vybral aktuální a závažný problém: nekontrolovaný růst měst, respektive neohraničenost jejich okrajů. Namísto péče o čitelnost, hustotu a kvalitu sídla města a vesnice expandují do krajiny. Je to jednodušší a prvoplánově levnější, ale negativní důsledky jsou patrné. Rozpad struktury měst, neudržitelné rostoucí náklady na infrastrukturu a exploatace krajiny – řekněme přírody. Jedním ze signifikantních jevů expanze je příjezd či výjezd z města. Nekončící postmoderní periferie, která postrádá kouzlo industriálních periferií z přelomu minulého a předminulého století, uvítací cesta lemovaná logistickými parky, velkosklady, supersamoobsluhami a monokulturálními koberečnými nálety satelitních rodinných domků. Adam si vybral modelový příklad výpadovky známé jako „Stará benešovská“. Třicet kilometrů území obklopujícího silnici pečlivě analyzoval, pojmenoval a rozčlenil na významově jasná území: „ulice velkoměsta“, „hrana velkoměsta“, „příjezdová cesta alejí“, „malé tranzitní město“ „krajina“

atd. Adamův přístup je nejlépe vidět v místě „vyhlídka“ – Adam Vízek pečlivě vytipoval místo – hranu obzoru, kde se při výjezdu z města otevře krajina a loučíme se s velkoměstem, a naopak při příjezdu se nám na této hraně poprvé otevře pohled na město. Jedním z nejzajímavějších momentů Adamovy práce je kombinace poetiky, „práce s obrazem či archetypem“ (alej, zájezdní hostinec) a racionální úvahy plynoucí z přesné analýzy. Citlivost se setkává s rozumem. Jednotlivé obrazy, tedy definice míst Adam zjednodušeně, ale přesvědčivě vystihuje zákresem – takřka logem místa. Jednotlivá místa Staré benešovské začínají být pochopitelná, srozumitelná a mají vzájemnou souvislost. Celek, který tato jasně definovaná místa tvoří, má traktování a dynamiku. Adam pracuje s licencí citlivého vizionáře a sděluje, jak s krajem ideálně nakládat – tedy neřeší vlastnické vztahy, vymyká se zatužené realitě, některé části nemilosrdně bourá – tak, aby doložil svoji tezi: nerozmělněná, ostrá hranice mezi sídlem a krajinou dá vyniknout obojímu. Z jeho práce se tak vlastně stává idealistický manuál, který by se měl dostat do ruky starostům měst a obcí, správcům krajiny a ostatním dotčeným. Umění citlivě pracovat s obrazy, schopnost je pojmenovávat a číst významy jsou v současné době mimořádně důležité.

Odměna: Žofie Raimanová / Hranice ve městě – Textilana Liberec

(VŠUP, vedoucí dipl. práce prof. Ing. arch. Ivan Kroupa)

Hodnocení poroty:

Autorka uvažuje o hranicích a jejich smyslu pro město. Hranice jako místo vazby mezi prostory, které z této vazby těží a nestavějí mezi sebe bariéru. Struktura s hranicemi namísto bezbřehé koláže. Z původního areálu Textilany, který se, stejně jako město v jeho bezprostředním okolí, vyvíjel bez interakce, zbyl jeden objekt – nositel paměti. Po asanaci výrobního areálu zůstala v organismu města rána, kterou autorka nenásilně léčí. Nechává prostor prokvetat přirozenými vodními toky a prorůstá sousedními zdravými tkáněmi definovaných městských struktur a živé přírody. Tím vzniká neotřelá srostlice objemů a prostorů, navzájem se obohacujících. Příslušnost k městskému centru a současně uvědomění si jeho existence opravňuje autorku k návrhu akcentu v podobě věže. Věž má smysl tam, kde se neutopí mezi ostatními věžemi. Porota kladně hodnotila propracovanost návrhu, srozumitelnost, míru podrobnosti, odpovídající rozsahu tématu, a rozhodla se udělit práci odměnu.

Odměna: Petra Skalická / Konverze areálu bývalé textilní továrny Mosilana v Brně

(FA ČVUT Praha, vedoucí dipl. práce Ing. arch. Jan Aulík)

Hodnocení poroty:

Návrh řeší nové využití bývalého průmyslového areálu v centru Brna. Jedná se o téma velmi aktuální. Proměny takových území jsou dnes pro budoucí život mnoha našich měst stejně důležité, jako byl na začátku průmyslového věku jejich vznik. Vytvoření vhodných podmínek pro jejich uskutečnění je proto základním předpokladem úspěšné konverze. Autorka si je tohoto faktu dobře vědoma. Vlastní návrh řešení doprovází úvahou nad mechanismy pořizování a schvalování územních plánů a hledáním ideálního vztahu veřejného a soukromého v městském prostředí. Slabinou jinak dobrého a ke stávajícím hodnotám i novým potřebám města citlivého návrhu je – alespoň podle materiálů, které měla porota k dispozici – málo podrobně dokumentované řešení nového využití objektu barvírny, ústřední a zřejmě i nejvíce hodnotné budovy původního areálu. Prezentovaný přístup, prokazující autorčino samostatné uvažování, je však natolik přesvědčivý, že se porota rozhodla udělit návrhu odměnu.

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ

REVITALIZACE PROSTORU PARKU KOMENSKÉHO VE ZLÍNĚ

Jednokolová anonymní veřejná projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel: Statutární město Zlín

Předmět soutěže: Zpracování architektonicko-urbanistického návrhu na revitalizaci prostoru parku Komenského ve Zlíně, který je součástí přístupových cest ke Kulturnímu a univerzitnímu centru, a koncepce řešení s cílem vytvořit podmínky pro krátkodobou relaxaci v centru města všem věkovým kategoriím obyvatel.

Termín konání soutěže: 15. 3.–16. 5. 2011

Porota: Miroslav Adámek, Bedřich Landsfeld, Dagmar Nová, Ján Stempel, Zdeňka Vydrová, Kateřina Tuzarová, Pavel Hnilička; náhradníci: Eva Štauderová, Pavel Jungmann, Václav Krátký, Pavel Šimeček, Milan Nytra

Počet odevzdaných návrhů: 13

Ceny a odměny celkem: 360 tis. Kč

1. cena (160 tis. Kč): Václav Babka, Pavel Mudřík, Lucie Radilová, Zdeněk Sandler, spoluautoři: Eva Šopíková, Marian Lanc, Michaela Čechová

2. cena (120 tis. Kč): Maxim Turba, Radka Špičáková, Petr Souček

3. cena: neudělena

Odměna (50 tis. Kč): Oldřich Hájek, Jaroslav Šafer, spoluautoři: Ladislav Fecsu, Jakub Koniř, Pavel Lesenský, Radek Toman / ŠAFER HÁJEK ARCHITEKTI, s. r. o.

Odměna (30 tis. Kč): Tomáš Dohnal, Pavel Šlejhar, Veronika Bubeníčková, spoluautoři: Martina Dvořáková, Martin Novák / INTAR, a. s. – ateliér Praha

Hodnocení vítězného návrhu:

Kompozice parku je jednoduchá a čitelná. Základním motivem je stříhaný trávník pod korunami vzrostlých stromů, jenž je v obvodu doplněn intenzivní výsadbou. Velmi dobře je řešen prostor podél ulice Školní v návaznosti na knihovnu a nárožní pavilon. Vložená okružní elipsovitá cesta se správně osazenými lavicemi po obvodu vymezuje střední centrální palouk a dává návštěvníkovi zakusit pocit jasné orientace v prostoru. Památník a altán se v této koncepci stávají solitéry mezi stromy. Navržená salla terrena je vhodným a zajímavým stínícím prvkem dětského hřiště. Ze způsobu zpracování soutěžního návrhu je vidět profesionalita autorů a jejich zájem o architekturu včetně detailů, jež jsou přiměřené a přesvědčivé. Porota je toho názoru, že autoři budou schopni dopracovat dokumentaci do úspěšného cíle.

REKONSTRUKCE PODCHODU NA NÁMĚSTÍ PRÁCE VE ZLÍNĚ

Jednokolová anonymní veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Statutární město Zlín

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu na revitalizaci podchodu na náměstí Práce ve Zlíně a návrh řešení návazných okolních ploch.

Termín konání soutěže: 15. 3.–16. 5. 2011

Porota: Miroslav Adámek, Eva Štauderová, Dagmar Nová, Alena Šrámková, Emil Prikryl, Jakub Kynčl, Juraj Sonlajtner; náhradníci: Pavel Jungmann, Bedřich Landsfeld, Marcela Hájková, Antonín Novák, Roman Brychta

Počet odevzdaných návrhů: 24

Ceny a odměny celkem: 400 tis. Kč

1. cena (160 tis. Kč): Pavel Chládek, spolupráce: Jaroslav Hošek

2. cena (120 tis. Kč): Ivan Bergmann, spolupráce: Pavel Srba, Jiří Dobeš

3. cena (80 tis. Kč): Pavel Míček

Odměna (13 tis. Kč): Kamil Kolářek, Petr Juráš / Atelier RAW, s. r. o.

Odměna (13 tis. Kč): Pavel Martinek, Petr Janda, spolupráce: Michaela Roženská, Barbora Simajchlová

Odměna (13 tis. Kč): Roman Nevrla, Josef Smutný, spolupráce: Miloslav Mučička, Mirek Peterka, Magda Valchařová, Iveta Závadná / ilex design, s. r. o.

Hodnocení vítězného návrhu:

Úspěšně vyřešil vchod do podchodu bez nadzemního objektu. Tato velkorysost a důsledné dopracování základní myšlenky bylo přijato a vyhodnoceno jako výrazně nejlepší ze všech odevzdaných soutěžních návrhů. Návrh zaujal svou jednoduchostí a puristickou elegancí, konvenující tradiční architektuře Zlína. Porota je přesvědčena, že předložené řešení lze považovat za realizovatelné a že také v realu neztratí svoji velkorysost, pokud bude věnována patřičná pozornost zpracování detailních řešení povrchů a konstrukcí.

REALIZACE TRVALÉ EXPOZICE K DĚJINÁM NĚMČŮ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Dvoukolová, v 1. kole anonymní, ve 2. kole neanonymní ideově-projektová architektonicko-výtvarná soutěž

Vyhlašovatel: COLLEGIUM BOHEMICUM, o. p. s.

Předmět soutěže: Zpracování architektonického a výtvarného návrhu Realizace trvalé expozice k dějinám Němců v českých zemích, rozpracování projektu této realizace a výtvarné řešení logotypu a grafického manuálu k expozici.

Termín konání soutěže: 6. 12. 2010–30. 5. 2011

Porota: Tomáš Hradečný, Vladimír Hora, David Prudík, Michal Koleček, Blanka Mouralová, Milena Bartlová, Jan Šícha, náhradníci: Ondřej Jakubec, Zbyněk Baladrán, Václav Šebek

Počet odevzdaných návrhů: 30

Ceny a odměny celkem: 640 tis. Kč

1. cena (250 tis. Kč): Roman Brychta, Petr Lešek / PROJEKTIL ARCHITEKTI, s. r. o., Zuzana Brychtová Horecká, Jana Delafontaine, Jean Marie Delafontaine, Ondřej Šorm / Grafické studio Kultivar
2. cena (150 tis. Kč): Kristina Magasaniková, Jan Magasaník, Roman Prachař, Matias Labarca Clausen, architekt MAA / studio Najbrt
3. cena (90 tis. Kč): Jiří Javůrek / SGL projekt, s. r. o.
Odměna (60 tis. Kč): Petr Dobrovolný, Radim Horák
Odměna (50 tis. Kč): Andrej Fencel
Odměna (20 tis. Kč): Vladimír Štulc, Kryštof Štulc
Odměna (20 tis. Kč): Martin Rusina, Marcela Steinbachová, Matyáš Sedlák, David Korecký, Adéla Svobodová

Hodnocení vítězného návrhu:

Projekt poroty přesvědčil ucelenou výtvarnou koncepcí, která přitom nechává maximálně otevřený prostor pro prezentaci jednotlivých muzeálních exponátů i pro komunikaci s kurátory výstavy v další fázi práce na její finální podobě. Výtvarný koncept je na současně mezinárodní úrovni, a otvírá tak expozici zahraničním návštěvníkům. Pracuje s principem objevování jednotlivých exponátů i témat výstavního libreta, přičemž výtvarný princip distance umožňuje efektivní souhrn emocionálního a kognitivního působení na diváka. Těžiště expozice spočívá ve vestavěných prvcích fundusu a samotný prostor budovy Muzea zůstává téměř nedotčen. Tento způsob umožňuje koexistenci individuální paměti místa s přesahujícím rozměrem, který do něj vnáší nová expozice. Tento přístup nejlépe naplňuje podmínku nezasahování do stavebních konstrukcí budovy. Výrazným dynamickým prvkem expozice se stává její grafické řešení, které využívá jak souvislost s původním posláním budovy muzea (škola), tak i vhodně přibližuje obsah expozice návštěvníkům, prvořadě mladší generaci. Celková grafická koncepce včetně logotypu dovoluje kvalitní reprezentaci expozice i instituce Collegium Bohemicum. Do budoucna skýtá vhodný prostředek k marketingu a merchandisingu. Hospodárnost tohoto projektu spočívá v možnosti jednotlivě ovlivnit technologickou náročnost konkrétních prvků fundusu. Toto řešení je výhodné i z hlediska nákladů na budoucí provoz a údržbu.

Výstava v Muzeu v Ústí nad Labem (2. patro, vstup z ulice Brněnské) je otevřena denně mimo pondělí od 9 do 17 hod., a to až do 25. října 2011. Uzavřena je kromě pondělků také 5. a 6. 7., 17. a 28. 9. 2011.

CENA PETRA PARLÉŘE

9. ročník jednokolové anonymní veřejné ideové urbanisticko-architektonické soutěže

Vyhlašovatel: Společnost Petra Parláře, o. p. s.

Předmět soutěže: Ideová urbanisticko-architektonická řešení veřejných prostranství měst Jičín, Klatovy, Most, Rousínov, Šumperk, Vodňany dále historických budov ve městech České Budějovice a Třeboň a plaveckého areálu v Zábřehu na Moravě.

Termín konání soutěže: 13. 4.–3. 6. 2011

Hodnotitelská rada udělila Cenu Petra Parláře a vyjádřila se k návrhům dílčích cen a potvrdila je.

Řádní členové Hodnotitelské rady: Tomáš Hradečný, Pavel Hnilička, Tomáš Jiránek, Petr Kovář, Ivan Lejčar, Osamu Okamura, Eva Špačková, náhradníci: Alena Korandová, Jaroslav Wertig
Porota (kategorie A): Eva Brandová, František Havíř, Radek Jiránek, Pavel Hnilička, Ivan Lejčar, Alena Korandová, Jaroslav Wertig, náhradníci: Ivana Kašparová, Eva Špačková
Porota (kategorie B): Václav Doležal, Jiří Harant, Karel Burda, Tomáš Jiránek, Petr Kovář, Osamu Okamura, Eva Špačková, náhradníci: Eva Brandová, Tomáš Hradečný

Porota (kategorie C): Jiří Houdek, Ivana Popelová, Tomáš Hradečný, Osamu Okamura, Jaroslav Wertig, náhradníci: Eva Brandová, Pavel Hnilička

Počet odevzdaných návrhů: 24

Ceny a odměny celkem: 300 tis. Kč

Cena Petra Parláře 2011 (50 tis. Kč) a Cena kategorie A – veřejná prostranství – Cena Ministerstva pro místní rozvoj (100 tis. Kč): Klatovy – Jaromír Chmelík, Hana Kasalová, Kryštof Kreisinger / architekti chmelík & partneři, s. r. o.
Cena kategorie B – parky a koupaliště (100 tis. Kč): Vodňany – Petr Brožek, Kamil Novosad
Cena kategorie C – historické budovy (50 tis. Kč): České Budějovice – Jiří Danda, Ivan Boroš, Juraj Calaj, Lenka Míková, Vítězslav Danda / edit!

Hodnocení poroty:**Klatovy – Jaromír Chmelík, Hana Kasalová, Kryštof Kreisinger / architekti chmelík & partneři, s. r. o.**

Principem návrhu je podpoření přirozené gradace prostoru náměstí, která je dána konfigurací terénu a hmot významných budov. To hodnotí porota velmi pozitivně. Podpoření gradace prostoru prostřednictvím gradace aktivit a atmosféry, která navíc vychází z přirozeného toku těchto dějů, je to podstatné, co znásobí sílu místa a umožní vyniknout jeho kráse a přednostem. Vzniká zde vzrušující napětí mezi živým, rušným, prosluněným koutem s pěší zónou a protějším vyvýšeným, klidným, monumentálním koutem s nejvýznamnějšími budovami, který lze odtud pozorovat. Dalším pozitivem návrhu je podpoření jednotnosti prostoru náměstí. Díky tomu může být využíváno stejně, jak bývalo dříve běžné: všichni účastníci dění se o prostor dělí, chodci využívají náměstí v celé ploše. Dopravní řešení odpovídá logice místa, vhodný je návrh postupně podle možnosti snižovat počet parkovacích stání na náměstí. Porota oceňuje promyšlenou práci s venkovním osvětlením. Řešení svatebního nádvoří na radničním dvorku a letní divadelní scény v divadelní ulici je hodnoceno rovněž kladně. Zeleň je umístěna pouze do těchto prostor, ne do hlavního prostoru náměstí, což se porotě jeví jako správné. Kontrast atmosféry, aktivit, klimatu a osvětlení těchto malých prostorů vedle velkého prostoru náměstí má synergický efekt. Návrh přiměřenými soudobými prostředky a s ohledem na historii i současné potřeby místa výrazně kultivuje řešení prostor.

Vodňany – Petr Brožek, Kamil Novosad

Návrh představuje řešení, které se vedle ostatních přihlášených prací jeví na první pohled velmi jednoduché, možná nejjednodušší ze všech. Tato vlastnost se však posléze ukázala být jeho velkou předností. Je založené na velkorysém kompozičním konceptu nepravidelného oválu a vybavení dominantními (lineární „nekonečná“ lavice) i drobnými parterovými prvky, vtipně použitými (několik malých mol namísto jednoho velkého). Hlavní předností návrhu je ale jeho idea obsahová, téměř poetický koncept filozofie „vně a uvnitř“. Citujeme z průvodní zprávy: „Ovál jako obývací pokoj, tedy místo (místo), kam lidé chodí, protože tam jsou i ostatní lidé...“ Tento „obývací“ má podlahu z husté šťavnaté trávy, pozvolna se svažující k vodní hladině. Ovál je vymezen obvodovou cestou, doplněnou in-line dráhou. Vně, za „nekonečnou“ lavicí, ho lemují zelený živý plot (hranice) a jako prvek dominující a neautentičtější rozměrově i významově alej vzrostlých dlouhověkých původních dubů, dosazených dalšími do charakteristického oválného tvaru. Duby podél cesty po hrázi tak jako vždy dříve značí pěší tranzit z historického jádra města do světa „za (železniční) trati“. Hranice „vně“ a „uvnitř“ jsou symbolické, prostor není monofunkční, na konci provozní doby se uzavírající plovárou, je přístupný vždy a všem a nabízí řadu příležitostí k dobrému trávení času na souši i na vodě. Vybaven zázemím služeb po svém obvodu, oživuje parter sídliště. Otevřené, příjemné a bezpečné místo, s nívau úměrným lokalitě a městečku, ne tak dávno poněkud v této partii pokaženému.

České Budějovice – Jiří Danda, Ivan Boroš, Juraj Calaj, Lenka Míková, Vítězslav Danda / edit!

Autoři návrhu chápou problematiku konverze památkově chráněného objektu v celé šíři a kladou si otázku, jakou metodou naplnit požadavky zadavatele. Volí koncept, kdy za sebe analytickým způsobemkladou jednotlivé fáze návrhu. Nejprve očišťují původní strukturu domu od navodových utilitárních nánosů a poté do jednotlivých stávajících prostor rozmístují požadovanou provozní náplň. Nakonec dosahují potřebného oxyličení organismu pomocí tří zásahů. Umístěním vstupní haly a servisních místností do suterénu objektu uvolňují zhuštěnou dispozici přízemí. Snesením části stropů v centrální části získávají otevřený velkorysý prostor vnitřní dvorany s páteřním schodištěm, který díky prosvětlení v rovině střechy zásadně proměňuje vnitřní atmosféru domu ve prospěch přehlednosti a přívětivosti. Doplněním hmoty, analogické protiváhy vstupního rizalitu, obohacují hlavní sál o soudobou jevištní technologii včetně šaten účinkujících a nezbytných provozních komunikací. Přetočení orientace sálu je sice na první pohled nelogické, avšak spolu s nezbytnou úpravou akustických parametrů sálu, schopnou reagovat na jednotlivé typy produkcí, nepředstavuje zásadní problém. Zvolený objem přístavby vychází z konzervativního naplnění původního kompozičního záměru kříže a lze jej označit za nekonfliktní. Materiálové zpracování, zejména s ohledem na vnitřní náplň přístavby, však není zcela přesvědčivé. Dopracování této části návrhu by zasloužilo prověření významu západní fasády při pohledech z druhého břehu řeky. Porota kladně hodnotila promyšlenost a komplexnost návrhu.

YOUNG ARCHITECT AWARD 2011

3. ročník mezinárodní přehlídky pro studenty architektury a architektky do 33 let

Vyhlašovatel: ABF, a. s., zplnomocněný zástupce vyhlašovatele:
Ing. Jaroslav Čížek, MBA

Předmět soutěžní přehlídky: Architektonické a urbanistické práce dosud nepřihlášené do předchozích ročníků soutěže.

Termín: 9. 3.–22. 9. 2011

Porota: Tomáš Bezpalec, Jakub Cigler, Petr Hruša, Jan Jehlík, Pavel Jura, Radek Suchánek, Josef Pechar; náhradník: Aleš Vyjádák

Soutěžní kategorie:
Ideové studie a školní práce
Projekty a realizace

Téma soutěžní přehlídky:
Veřejný prostor sídel:
Centrum a okraje
Město a voda

Počet odevzdaných návrhů: 128

Ceny a odměny celkem: 155 tis. Kč, věčná cena: CAD program Artlantis Studio v hodnotě 25.900 Kč bez DPH, 2 letenky do vybraných evropských metropolí – cesta za architekturou (Paříž, Barcelona, Kodaň, Helsinky) pro vítěze ceny Young Architect Award 2011 v každé kategorii a tématu, cena iDNES: víkendový pobyt pro dvě osoby v lázeňském resortu Tree of Life v Lázních Bělohrad.

Putovní výstava 2011–2012: Termíny jsou průběžně zveřejňovány na www.yaa.cz

Titul Young Architect Award 2011 (v kategorii Projekty a realizace, téma Město a voda): V souladu se soutěžními podmínkami a Soutěžním řádem ČKA nebyla v kategorii Projekty a realizace, téma Město a voda na základě jednomyslného rozhodnutí poroty cena udělena a byl navýšen počet cen v kategorii Ideové studie a školní práce, téma Centrum a okraje.

Cena architekta Josefa Hlávky (v kategorii Ideové studie a školní práce, téma Centrum a okraje): Horní náměstí v Jablonci nad Nisou – David Pavlišta (práce viz s. 53)

Cena rektora ČVUT (v kategorii Ideové studie a školní práce, téma Centrum a okraje): Ulice města – Martin Gaberle

Cena čtenářů iDNES (hlasování veřejnosti na portále iDNES.cz): Rekonstrukce tiskáren v Liberci – Barbora Šimová, Lenka Pechanová

Titul Young Architect Award 2011 (v kategorii Ideové studie a školní práce, téma Centrum a okraje):
Revitalisation of the main square in Zgornje Gorje - Polonca Kastelic

Hodnocení poroty:

Autorka řeší centrální veřejný prostor v malém městě. Pro dané místo volí výbornou metodu a silný kontextuální jazyk. Nenápadná přesnost práce je v dnešní atmosféře architektonických gest nevídaná. Díky tomu vzniká kvalitní a potenciálně stabilní prostředí jádra obce.

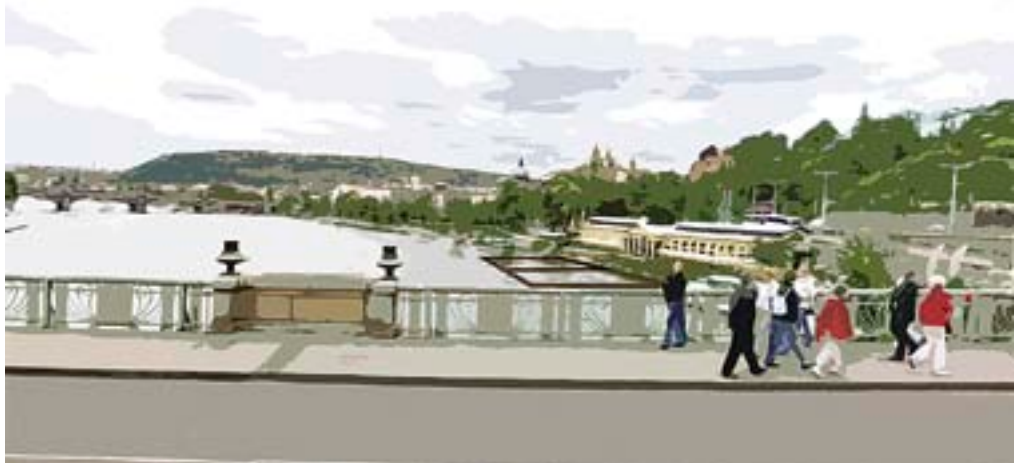
Titul Young Architect Award 2011 (v kategorii Ideové studie a školní práce, téma Centrum a okraje):
Měchnov – český venkov – iuch / Ida Čapounová, spoluautoři: iuch / Jan Trejbal, Jakub Chuchlík

Hodnocení poroty:

Autorka řeší vážný problém okrajů vesnic. Velmi důslednou a citlivou analýzou pojmenovala jednotlivé fenomény obce a jejího okraje. Přesným způsobem nachází, kde vést cesty, kde stavět a kde posílit místa. Tak vytváří jasnou identitu obce a vymezuje její vztah ke krajině.

Titul Young Architect Award 2011**(v kategorii Ideové studie a školní práce, téma Město a voda):****Řeka a město / Vltava a Praha – Jakub Jílek****Hodnocení poroty:**

Autor představil klasické a zároveň soudobé uvažování o urbanismu jako městotvorném procesu, jako splétání objevených míst, lokalit a linií do výsledného tkaniva. Tento z historie do současnosti odvozený přístup nabízí v historii ověřený a zároveň nový způsob myšlení, který je založen na hledání míst navzájem svazovaných. Tyto vazby skládá jako vrstvy přes sebe a skrze tyto vrstvy se tak město mnohem výrazněji vztahuje k řece. Aktivování míst se děje jak urbanisticky, tak architektonickým a psychologickým způsobem. Jde o zřejmou percepci městské krajiny v průběhu dotyku městských nábřeží a Vltavy. Přístup autora je hodnocen jako propracovaný, svědomitý a i v určité staronovosti originální přístup k urbanismu. Pouze je třeba podotknout, že by mu nutně mělo příslušet větší dopracování. Přesto je natolik důsledný a kvalitní, že získal nejvyšší ocenění.

Titul Young Architect Award 2011**(v kategorii Projekty a realizace, téma Centrum a okraje):****Zemědělské učiliště – MMM ARCHITEKTI
Pavína Macháčková, Klára Makvová****Hodnocení poroty:**

Porota si je vědoma, že se nejedná o řešení centra města, ale komunitního centra, které může výrazně pomoci místnímu společenství. Porota velmi oceňuje samozřejmý charakter stavby, zcela imunní vůči povrchním trendům, založený na tradičních principech.

PROBÍHAJÍCÍ SOUTĚŽE

KLÁŠTER KLADRUBY – LETNÍ SCÉNA

3. ročník architektonické soutěže pro vysokoškolské studenty architektonických oborů**Vyhlašovatel:** HELIKA, a. s.**Sekretář soutěže:** Klára Laudátová, e-mail: klara.laudatova@helika.cz, tel: 281 097 427**Předmět soutěže:**

Návrh letní scény pro 400 diváků s minimálním potřebným zázemím pro diváky a účinkující, s co nejširším využitím (divadlo, balet, koncert, kino, atd.).

a) urbanistická část – nalezení nejvhodnější lokace a její zdůvodnění (např.: v blízkosti areálu, ve vnitřních prostranstvích nebo na ploše zahrad, které klášter obklopují);

b) architektonická část – jedná se o konkrétní podobu samotného amfiteátru a jeho jednotlivých částí: hlediště, jeviště a zázemí včetně demontovatelného zastřešení celého přírodního divadla.

Porota: Jiří Kotalík, Libor Sommer, Vladimír Kružík; náhradníci: Milan Zoubek, Štěpán Šarkady

Předpokládané ceny a odměny celkem: 75 tis. Kč

Odevzdání soutěžních návrhů: 30. 9. 2011

Více informací: www.helika.cz

MULTIGENERAČNÍ HŘIŠTĚ – MÍSTO HRY, REKREACE A INTEGRACE GENERACÍ

Jednokolová veřejná ideová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: SATERNUS Dětská hřiště, s. r. o.

Sekretář soutěže: Gabriela Dufková, e-mail: gabriela.dufkova@ccka.cz, tel.: 257 535 034, 723 377 644

Předmět soutěže: Připravit soutěžní návrh koncepce multigeneračního hřiště pro autorem (resp. autorským týmem) zvolenou lokalitu. Účelem je vytvořit soutěžní návrh místa, které svým atraktivním vzhledem a rozmanitostí atrakcí přispěje k integraci generací. Úkolem pro účastníky soutěže bude také nabídnout nové způsoby v uspořádání multigeneračního hřiště s využitím autorských nápadů a inovativních prvků, které svým řešením přispějí k jeho originalitě a jedinečnému rázu. Účastníci soutěže mají za úkol nabídnout nejen inovativní prvky multigeneračního hřiště, ale také prvky, které budou splňovat herní, rekreační a integrační funkci a budou v souladu s normami ČSN EN 1176 a 1177.

KATEGORIE ARCHITEKTI (A):

Doporučené užití herních prvků a mobiliáře:

a) 60–70 % prvků z nabídky vyhlašovatele soutěže (<http://www.saternus.cz/cz/download/>);

b) 30–40 % – originální a inovativní prvky navržené účastníkem soutěže, které rozvíjí a doplňují nabídku vyhlašovatele soutěže.

KATEGORIE STUDENTI (S):

Doporučené užití herních prvků a mobiliáře:

a) 30–40 % prvků z nabídky vyhlašovatele soutěže (<http://www.saternus.cz/cz/download/>);

b) 60–70 % - originální a inovativní prvky navržené účastníkem soutěže, které rozvíjí a doplňují nabídku vyhlašovatele soutěže.

Porota: Darja Kubečková Skulinová, Miloslav Meixner, Zbyšek Stýblo, Josef Sátora, Bohumil Bartizal; náhradníci: Lukáš Píček

Předpokládané ceny a odměny celkem: 210 tis. Kč

Odevzdání soutěžních návrhů: 31. 10. 2011 do 14 hod.

Více informací: www.saternus.cz/cz/soutez-pro-architektky/

POROTHERM DŮM BRICK AWARD 2011–2012: CIHLA V 21. STOLETÍ

Jednokolová neanonymní soutěžní přehlídka

Vyhlašovatel: Wienerberger cihlářský průmysl, a. s.

Sekretář soutěže: Václav Chaloupecký, e-mail: komunikace.pr@volny.cz, tel.: 281 017 397, 602 342 514; fax: 281 017 399

Předmět soutěže: Stavby postavené na území České republiky v 21. století.

Porota: Petr Veleba, Daniela Grabmüllerová, Alexandr Kroha, Iva Poslušná, Radomíra Sedláková; náhradníci: Ladislav Brett, František Kulhánek

Předpokládané ceny a odměny celkem: 240 tis. Kč

Odevzdání soutěžních návrhů: 30. 9. 2011

Více informací: www.wienerberger.cz, www.komunikace-profit.cz

POROTHERM DŮM BRICK AWARD 2011–2012: ENERGETICKY EFEKTIVNÍ DŮM SE SKLÁDANOU STŘECHOU

Jednokolová veřejná anonymní projektová architektonická a konstrukční soutěž

Vyhlašovatel: Wienerberger cihlářský průmysl, a. s.

Sekretář soutěže: Václav Chaloupecký, e-mail: komunikace.pr@volny.cz, tel.: 281 017 397, 602 342 514; fax: 281 017 399

Předmět soutěže: Energeticky efektivní dům se skládanou střechou jsou architektonické studie, které v architektonickém, projektovém a dispozičním řešení maximálně využívají možnosti kompletního cihlového systému POROTHERM včetně malt, omítek a ostatních výrobků Wienerberger cihlářský průmysl, a. s., jako jsou např. lícové cihly TERCA Klinker apod.

Kompletním systémem POROTHERM se rozumí výrobky, případně technická řešení, která jsou uvedena v příručce „Podklad pro navrhování – Kompletní cihlový systém POROTHERM č. 12. vydání – červen 2010“. Podklad je možno získat u vyhlašovatele soutěže, v sekretariátu soutěže, k dispozici je i na www.porotherm.cz.

Porota: Petr Veleba, Daniela Grabmüllerová, Alexandr Kroha, Iva Poslušná, Radomíra Sedláková; náhradníci: Ladislav Brett, František Kulhánek

Předpokládané ceny a odměny celkem: 205 tis. Kč

Odevzdání soutěžních návrhů: 11. 11. 2011

Více informací: www.wienerberger.cz, www.komunikace-profit.cz

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA A. M. BUXTON, ÚPICE – PŘÍSTAVBA

Dvoukolová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Základní umělecká škola, Úpice

Sekretář soutěže: Michal Kudrnáč, e-mail: michal.kudrnac@centrumrozvoje.eu, tel.: 491 451 136, 774 578 102

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu přístavby budovy Základní umělecké školy A. M. Buxton v Úpici. Přístavba má zajistit rozšíření kapacity stávající budovy ZUŠ. Může se jednat o přístavbu, nástavbu, samostatný objekt či kombinaci. Přístup musí být bezbariérový. Maximální předpokládaná cena stavby je 15 500 000 Kč

bez DPH. Soutěžící jsou touto maximální cenou vázáni. V každém kole bude součástí návrhu doložka o výši předpokládané ceny realizace a způsobu, jakým byla vypočtena.

Porota: Miloš Holman, Jiřina Poznarová, Jana Wolfová, Alexandr Skalický, Roman Žatecký, Zdeněk Jiránek, Jarmila Müllerová; náhradníci: Martina Šrejberová, Josef Mádr, Zdeněk Fibíkar

Předpokládané ceny a odměny celkem: 150 tis. Kč

Odevzdání soutěžních návrhů: 1. 9. 2011 (1. kolo), 2. 11. 2011 (2. kolo)

Více informací: www.zusupice.cz, www.upice.cz

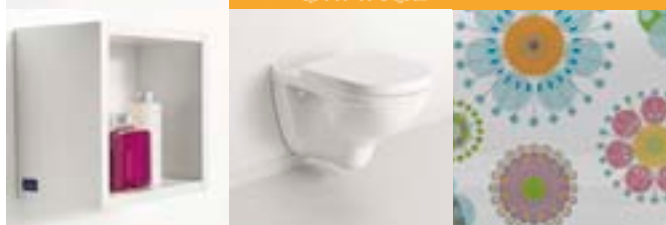
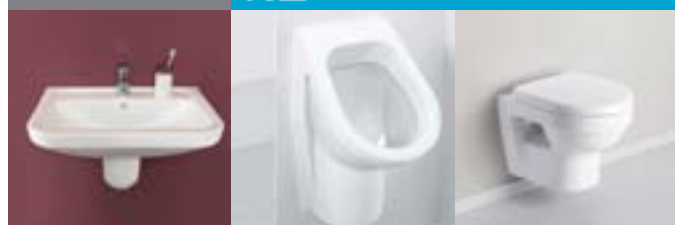
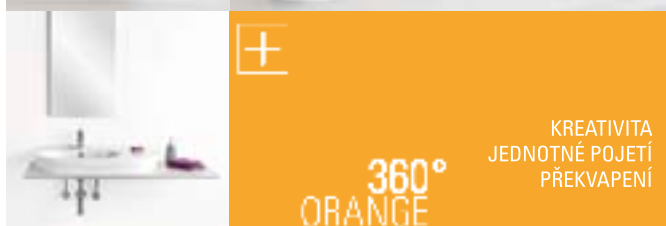

**Milióny m² zkušenosti v hliníku.
Jsme teď také v České
a Slovenské republice**

www.aluprof-system.cz
www.aluprof.eu

ALUPROF SYSTEM CZECH, s.r.o., Teslova 1129/2B, 702 21 Ostrava 1
tel.: +420 595 136 633, fax: +420 595 136 634, mob.: +420 608 128 005

Create & Innovate. 360° projekty jsou základnou pro projekty architektů - široká řada designů s jasně strukturovaným systémem. Ve čtyřech úrovních naleznete jakékoliv produkty pro Váš projekt.

Nejvyšší kvalita a prostor pro individuální řešení. Vhodné řešení pro každý projekt, od luxusního hotelu jedinečného designu po vysoce frekvencované veřejné prostory.

Rychlé, profesionální služby během všech etap projektu. Podpora na internetu, QR-kódované výrobky a telefonní podpora pro řešení technických otázek.

Pro více informací:

Villeroy & Boch Czech s.r.o., Türkova 5 b, Praha 4 - Chodov,
mail: korychova.helena@villeroy-boch.com, tel: +420 724 426 663